

รวมกฎหมายประจำปี

พุทธศักราช ๒๕๔๘

เล่ม ๑

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

หนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๔๘ เป็นการรวบรวมพระราชบัญญัติและพระราชกำหนดทุกฉบับที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบด้วยข้อมูลขั้นตอนการพิจารณากฎหมายของรัฐสภา เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย รวมทั้งสรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการแก้ไขในแต่ละฉบับ เพื่อเป็นข้อมูลในการค้นคว้าอ้างอิงและเพื่อเผยแพร่ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและประชาชนผู้สนใจได้ศึกษาทั่วไป

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

ในการจัดทำหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๔๕ นี้ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย ได้รวบรวมพระราชบัญญัติและพระราชกำหนดที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ โดยได้มีการปรับปรุงและเพิ่มเติมสาระที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้กฎหมายและผู้สนใจศึกษากฎหมายหลายประการ กล่าวคือ นอกจากจะได้นำเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายตั้งแต่ฉบับแรกถึงฉบับปัจจุบันมาจัดพิมพ์ไว้เป็นบันทึกท้ายกฎหมายแล้ว ยังได้ทำการสรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการแก้ไขในแต่ละฉบับไว้ด้วย เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าเพิ่มเติมถึงเหตุผลและสาระสำคัญของการใช้กฎหมายนั้นในแต่ละครั้ง และเพื่อความสะดวกในการสืบค้นว่ากฎหมายฉบับก่อน ๆ นั้นได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาเล่มใด

นอกจากนั้นแล้ว ยังได้เสนอข้อมูลการพิจารณาพระราชบัญญัติของปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ เรียงตามลำดับที่พิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรและที่พิจารณาในวุฒิสภามาจนถึงวันที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา

ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ นี้ หลังจากที่มีการปฏิรูปการปกครอง โดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแล้ว ประกาศของคณะปฏิรูปการปกครองฯ จึงมีศักดิ์เทียบเท่ากฎหมาย และต่อมาสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงได้ทำหน้าที่เป็นสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในคราวเดียวกันในการพิจารณาพระราชบัญญัติและพระราชกำหนด

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๔๕ จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่สนใจ หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ และขอรับไว้พิจารณาเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ก
ที่ปรึกษา

นายจร พันธ์เปรี๊ญ

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางบุษกร วรรณะภูติ

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

คณะผู้จัดทำ

๑. นายคุณวุฒิ ตันตระกูล	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
๒. นางจารุวรรณ ควงวิชัย	วิทยากร ๘ ว.
๓. นายสุเทพ สิริพงษ์กุล	นิติกร ๗ ว.
๔. นางสาวสุนีย์ ชีรวีรุฬห์	วิทยากร ๗ ว.
๕. นางภัทริดา สุคุณณี	นิติกร ๖
๖. นางวนิดา อินทรอำนวย	วิทยากร ๖
๗. นางสาวรุจิเรข ชุ่มเกษรกุลกิจ	นิติกร ๕
๘. นางสาวปิยนุช สว่างแจ้ง	วิทยากร ๕
๙. ร้อยตำรวจโทหญิง รัตนาวัลย์ ชัดพันธ์	นิติกร ๔
๑๐. นายพีรเดช คงเคชา	นิติกร ๔
๑๑. นายวินัย หิมสุหรี	นิติกร ๔
๑๒. นายธนู พุ่มพวง	นิติกร ๓
๑๓. นางศิริวัฒน์ ไสหนู	เจ้าพนักงานธุรการ ๒

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๓๐

รายละเอียดประกอบการใช้

หนังสือรวมกฎหมายประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ นี้ มี ๒ เล่ม โดย เล่ม ๑ มีข้อมูลภายใต้กฎหมายแต่ละฉบับ ประกอบด้วยข้อมูล ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ กฎหมายที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕

ส่วนที่ ๒ การพิจารณาพระราชบัญญัติและการพิจารณาพระราชกำหนดในปี พุทธศักราช ๒๕๔๕

ส่วนที่ ๓ บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ และบันทึกท้ายพระราชกำหนด

หนังสือรวมกฎหมายประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ นี้ มีกรณีพิเศษเกิดขึ้น ๒ ประการ คือ

๑. เนื่องจากปีนี้เกิดการปฏิรูปการปกครองขึ้น โดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ประกาศของคณะปฏิรูปการปกครองฯ จึงถือเป็นกฎหมาย ซึ่งมีทั้งสิ้น ๓๖ ฉบับ

๒. พระราชกำหนดพิทักษ์ตราสาร (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มีบัญชีท้ายพระราชกำหนดที่มีความยาว ถึง ๖๓๖ หน้า ซึ่งไม่สะดวกในการจัดทำรูปเล่ม เพื่อให้มีความต่อเนื่องกันของรวมกฎหมาย เล่ม ๑ และสะดวกใช้ คณะผู้จัดทำจึงแยกส่วนที่เป็นบัญชีท้ายพระราชกำหนดออกไว้ จัดทำเป็นหนังสือรวมกฎหมายประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ เล่ม ๒

สารบัญ

๑.	พระราชบัญญัติกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีพิบัติ พ.ศ. ๒๕๔๘	๑
๒.	พระราชบัญญัติธนาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๕	๕
๓.	พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕	๑๘
๔.	พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญธนบุรี พ.ศ. ๒๕๔๕	๒๘
๕.	พระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๕	๓๒
๖.	พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕	๓๘
๗.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๕	๔๓
๘.	พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๕	๖๕
๙.	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕	๗๕
๑๐.	พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕	๘๕
๑๑.	พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕	๑๐๐
๑๒.	พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕	๑๐๓
๑๓.	พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕	๑๒๐
๑๔.	พระราชบัญญัติมาตราขังตวงวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕	๑๓๐
๑๕.	พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕	๑๔๐
๑๖.	ประกาศแต่งตั้งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๑๖๑
๑๗.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๑๖๓
๑๘.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒ เรื่อง ห้ามการเคลื่อนย้ายกำลังทหาร และตำรวจ	๑๖๔
๑๙.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓	๑๖๕

สารบัญ (ต่อ)

๒๐.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๔ เรื่อง อำนาจบริหารราชการแผ่นดิน	๑๖๖
๒๑.	ประกาศหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๕ เรื่อง การให้นิสิต นักศึกษา มีส่วนร่วมในทางการเมือง	๑๖๗
๒๒.	ประกาศหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๖ เรื่อง การแก้ไขความเดือดร้อนของบรรดาพี่น้อง ผู้ใช้แรงงาน ชาวนา ชาวไร่	๑๖๘
๒๓.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข ฉบับที่ ๗ เรื่อง การห้ามชุมนุมทางการเมือง	๑๖๙
๒๔.	ประกาศหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๘ เรื่อง ห้ามกักตุนสินค้า	๑๗๐
๒๕.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข ฉบับที่ ๙ เรื่อง นโยบายต่างประเทศ	๑๗๑
๒๖.	ประกาศหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๐ เรื่อง ขอความร่วมมือในการเสนอข่าวสาร	๑๗๒
๒๗.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๑ เรื่อง แต่งตั้งบุคคลสำคัญดำรงตำแหน่งในคณะปฏิรูป การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๑๗๓
๒๘.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข ฉบับที่ ๑๒ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับ มีผลใช้บังคับต่อไป	๑๗๔
๒๙.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข ฉบับที่ ๑๓ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับ มีผลใช้บังคับต่อไป	๑๗๕
๓๐.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข ฉบับที่ ๑๔ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับ มีผลใช้บังคับต่อไป	๑๗๖

สารบัญ (ต่อ)

๓๑.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕ เรื่อง ห้ามพรรคการเมืองประชุมหรือดำเนินกิจการอื่นใดทางการเมือง	๑๗๓
๓๒.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๖ เรื่อง ให้หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา	๑๗๘
๓๓.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๗ เรื่อง มอบอำนาจบริหารราชการแผ่นดิน	๑๗๙
๓๔.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๘ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ	๑๘๐
๓๕.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๙ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลบังคับใช้ต่อไป	๑๘๒
๓๖.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๐ เรื่อง ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป	๑๘๔
๓๗.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง ห้ามการดักฟังทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารใด	๑๘๕
๓๘.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๒ เรื่อง ขอให้ยุติความเคลื่อนไหวของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	๑๘๖
๓๙.	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙	๑๘๗
๔๐.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๓ เรื่อง การตรวจสอบทรัพย์สิน	๒๐๑
๔๑.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๔ เรื่อง แต่งตั้งบุคคลสำคัญดำรงตำแหน่งในคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๒๐๕
๔๒.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๕ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับการยุติธรรมทางอาญา	๒๐๗

สารบัญ (ต่อ)

๔๓. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๖ เรื่อง การแก้ไขประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๓ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ๒๐๘
๔๔. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๗ เรื่อง การแก้ไขประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ๒๑๐
๔๕. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๘ เรื่อง ยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๗ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ และ ฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ๒๑๒
๔๖. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๙ เรื่อง แก้ไขประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๒ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๕ ๒๑๔
๔๗. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ๒๑๖
๔๘. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ๒๒๒
๔๙. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๒ เรื่อง อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๒๒๕
๕๐. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๓ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ ๒๒๗

สารบัญ (ต่อ)

๕๑.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๔ เรื่อง อนุญาตให้ข้าราชการอัยการลาออกจากราชการ	๒๕๔
๕๒.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๕ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๑	๒๕๕
๕๓.	ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๖ เรื่อง กฎหมายว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยสถาบันพระมหากษัตริย์	๒๕๖
๕๔.	พระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๗ เรื่อง การห้ามชุมนุมทางการเมือง ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕	๒๕๗
๕๕.	พระราชกำหนดพิทักษ์อัตรากำลัง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕	๒๖๑

พระราชบัญญัติ

ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีพิบัติ

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีพิบัติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีพิบัติ
พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กรณีธรณีพิบัติ” หมายความว่า เหตุการณ์คลื่นยักษ์ที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

“ผู้สูญหายจากกรณีธรณีพิบัติ” หมายความว่า ผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากกรณีพิบัติที่กระทรวงยุติธรรมประกาศตามมาตรา ๕

มาตรา ๔ ให้ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธรณีพิบัติ

เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้ผู้สูญหายจากกรณีพิบัตินั้นเป็นคนสาบสูญก็ได้

บุคคลซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญตามวรรคสอง ให้ถือว่าถึงแก่ความตายตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธรณีพิบัติ เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นสูญหายไปในเวลาอื่นหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดกรณีพิบัติ ก็ให้ถือว่าถึงแก่ความตายในเวลานั้น

มาตรา ๕ ให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากกรณีพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายชื่อตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงยุติธรรมประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ สืบเนื่องจากที่ได้มีเหตุการณ์ธรณีพิบัติจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดภาคใต้ฝั่งตะวันตกรวม ๖ จังหวัด อันได้แก่ จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ระนอง ตรัง และสตูล เป็นเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นและก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการจัดการกิจการต่าง ๆ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของทายาทและผู้มีส่วนได้เสียต่อสิทธิตามกฎหมายของบุคคลผู้มีรายชื่อในบัญชีผู้สูญหายที่ไม่พบศพ จากกรณีธรณีพิบัติเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทยสมควรให้ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียของบุคคลผู้สูญหายสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนสาบสูญ โดยไม่ต้องรอรระยะเวลาตามหลักทั่วไปในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีรณีพิบัติ พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีรณีพิบัติ พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๘

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๓. สภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๘

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอน ๒ ก หน้า ๑-๓ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๔๙ พุทธศักราช ๒๕๔๙

พระราชบัญญัติ

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธนาคารอาคารสงเคราะห์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “อาคาร” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติธนาคาร
อาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๗ ลงวันที่
๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“อาคาร” หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือที่เกี่ยวข้องกับการอยู่อาศัยหรือเพื่อประโยชน์ในการอยู่อาศัย และให้หมายความรวมถึงอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการอยู่อาศัยตามที่คณะกรรมการธนาคารกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้จัดตั้งธนาคารขึ้นเรียกว่า “ธนาคารอาคารสงเคราะห์” เรียกโดยย่อว่า “ธอส.” และให้ธนาคารนี้เป็นนิติบุคคล

ให้ธนาคารมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีอาคารและหรือที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ให้ธนาคารตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และจะตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดในราชอาณาจักรก็ได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการธนาคารคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน กรรมการอื่นมีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินเจ็ดคน และให้ผู้จัดการเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องห้ามมิให้เป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้จัดการ

(๑) มีส่วนได้เสียในสัญญากับธนาคารหรือในกิจการที่กระทำให้แก่ธนาคาร ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยทางอ้อม เว้นแต่จะเป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นนั้น

(๒) เป็นพนักงานธนาคาร

(๓) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการและกรรมการอื่นที่คณะกรรมการแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ประธานกรรมการและกรรมการอื่นซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ คณะกรรมการธนาคารมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้จัดการและกรรมการอย่างน้อยสองคนแต่ไม่เกินสี่คน”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ผู้จัดการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของธนาคารตามที่คณะกรรมการธนาคารหรือคณะกรรมการบริหารมอบหมาย และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของธนาคารทุกตำแหน่ง

ในกรณีที่ผู้จัดการได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนธนาคารตามมาตรา ๑๕ ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดกระทำการแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับของธนาคาร”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๔๘๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นผู้มิได้ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของธนาคารตามมาตรา ๕ ให้ธนาคารมีอำนาจกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ให้กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ ดังต่อไปนี้

- (ก) เพื่อให้ผู้กู้ซื้อที่ดินและหรืออาคารเป็นของตนเอง
- (ข) เพื่อให้ผู้กู้ใช้สำหรับสร้าง ขยาย และหรือซ่อมแซมอาคารของตนเอง
- (ค) เพื่อให้ผู้กู้ไถ่ถอนจำนองอันผูกพันที่ดินและหรืออาคารของตนเอง
- (ง) เพื่อให้ผู้กู้ไถ่ถอนการขายฝากที่ดินและหรืออาคารของตนเอง
- (จ) เพื่อให้ผู้กู้ซื้อ เช่า สร้าง ขยายหรือซ่อมแซมอาคารบนที่ดินที่มีสิทธิการเช่า

ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการธนาคารกำหนด

- (ฉ) เพื่อให้ผู้กู้ใช้ในการลงทุนจัดกิจการเคหะ
- (ช) เพื่อกิจการอื่นตามวัตถุประสงค์ของธนาคาร

(๒) รับจำนำหรือรับจำนองทรัพย์สินเพื่อเป็นประกันเงินกู้ยืม

(๓) รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้

(๔) จัดตั้งหรือร่วมกิจการกับนิติบุคคลอื่นเพื่อจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์

(๕) ถือกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

(๖) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง และนายหน้า ในกิจการตามวัตถุประสงค์ของธนาคาร

(๗) ประกอบกิจการอันพึงเป็นงานธนาคารตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้ ให้ประกอบได้ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๘) กระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนาคาร”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖

“มาตรา ๒๗/๑ ห้ามมิให้ธนาคารซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่

(๑) เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจ หรือสำหรับผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคารใช้ประโยชน์ตามสมควร

(๒) เป็นการได้มาจากการชำระหนี้หรือจากการประกันค้ำเงินที่จ่ายให้กู้ยืมไปหรือจากการซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่จำนองไว้แก่ธนาคารจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของธนาคารเนื่องจากการดำเนินการตาม (๒) ให้ธนาคารจำหน่ายภายในห้าปีนับแต่วันที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตกเป็นของธนาคาร เว้นแต่รัฐมนตรีจะอนุญาตขยายระยะเวลาเกินกว่านั้นหรืออนุญาตให้ใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจหรือสำหรับผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคารใช้ประโยชน์

การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวในวรรคสอง ให้กระทำโดยวิธีขายทอดตลาดหรือโดยวิธีอื่นใดตามที่คณะกรรมการธนาคารเห็นสมควร”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ธนาคารจะออกและขายพันธบัตร หุ้นกู้ ตราสารอื่นใด หรือกู้ยืมเงินโดยวิธีอื่นใด เพื่อเพิ่มกำลังดำเนินการก็ได้

ในกรณีที่ธนาคารขอให้กระทรวงการคลังในนามของรัฐบาลโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ค้ำประกันการชำระคืนเงินคืน และการชำระดอกเบี้ยพันธบัตร หุ้นกู้ ตราสาร หรือเงินกู้ยืมที่กล่าวนั้น ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจค้ำประกันได้ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ”

มาตรา ๑๔ บรรดาพระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงที่ตราและออกตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา

และกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการอื่น และผู้จัดการซึ่งอยู่ในตำแหน่งในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการ กรรมการ และผู้จัดการ ตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดให้จัดตั้งธนาคารอาคารสงเคราะห์ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการนำเงินไปลงทุนเกี่ยวกับการจัดให้มีอาคารและหรือที่ดินเท่านั้น ธนาคารอาคารสงเคราะห์จึงไม่สามารถสนองความต้องการของประชาชนในการขอสินเชื่อเกี่ยวกับอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการอยู่อาศัยได้ สมควรขยายวัตถุประสงค์และอำนาจการจัดการของธนาคารเพื่อให้ธนาคารสามารถให้บริการด้านสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยแก่ประชาชนได้อย่างครบวงจร ประกอบกับขอบเขตการให้บริการของธนาคารมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น สมควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการธนาคารและคณะกรรมการบริหาร และวาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการอื่นที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับขอบเขตการให้บริการของธนาคารที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งสมควรปรับปรุงคุณสมบัติของผู้จัดการ อำนาจหน้าที่ของผู้จัดการ และการพ้นจากตำแหน่งของผู้จัดการเสียใหม่ ตลอดจนสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องอำนาจกระทำการของธนาคาร การจัดหาเงินทุนของธนาคารและกำหนดเพิ่มให้กระทรวงการคลังกำกับเงินกู้ของธนาคารในระดับเดียวกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่นเพื่อจำกัดการกู้เงินของธนาคารและภาระผูกพันของภาครัฐให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๑ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๘ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๑ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๓. สภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอนที่ ๔ ก หน้า ๑-๗ วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๔๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๖ หน้า ๑๓๕ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๔๕๖

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๖

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรให้มีธนาคารอาคารสงเคราะห์ขึ้นเพื่อช่วยเหลือทางการเงินให้ประชาชน
ได้มีที่อยู่อาศัยตามควรแก่สภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๔๕๖ มีทั้งหมด ๔๓ มาตรา โดยมี
สาระสำคัญดังนี้

๑. มาตรา ๓ คำนิยาม

๒. หมวด ๑ การจัดตั้ง ทุน และเงินสำรอง

มาตรา ๕ ธนาคารที่จัดตั้งขึ้นมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเรียกว่า “ธนาคารอาคารสงเคราะห์”

มาตรา ๖ เกี่ยวกับการกำหนดเงินทุนของธนาคาร และการให้รัฐอุดหนุนเงินทุนแก่ธนาคาร
รวมทั้งทุนจากบุคคลอื่น

มาตรา ๗ เกี่ยวกับการให้รัฐบาลค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ยในส่วนของเงินร่วมทุนจาก
บุคคลอื่นตามความในมาตรา ๖

มาตรา ๘ เกี่ยวกับการให้ธนาคารตั้งเงินสำรองธรรมดาไว้เพื่อขาดทุน

มาตรา ๙ เกี่ยวกับการใช้เงินสำรอง

มาตรา ๑๐ เกี่ยวกับการนำกำไรสุทธิส่วนที่เหลือภายหลังที่ได้หักตามความในมาตรา ๘
ส่งเป็นรายได้ของรัฐ

มาตรา ๑๑ เกี่ยวกับการให้ธนาคารจัดตั้งสำนักงานแห่งใหญ่และจัดตั้งสาขาหรือตัวแทนใน
ราชอาณาจักร

๓. หมวด ๒ การกำกับ การควบคุม และการจัดการ

มาตรา ๑๒ อำนาจ และหน้าที่ของรัฐมนตรีรักษาการ

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการธนาคาร

มาตรา ๑๔ เกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามมิให้เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการธนาคาร
มาตรา ๑๕ เกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการ หรือกรรมการธนาคาร
มาตรา ๑๖ การพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการ และกรรมการ และการแต่งตั้ง
ประธานกรรมการ หรือกรรมการเข้าแทน

มาตรา ๑๗ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ควบคุม และอำนวยการของธนาคาร ของคณะกรรมการ
ธนาคาร

มาตรา ๑๘ การปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการธนาคารต้องดำเนินตามนโยบายทั่วไปซึ่งรัฐมนตรี
กำหนด

มาตรา ๑๙ เกี่ยวกับให้คณะกรรมการธนาคารเป็นผู้แทนธนาคารในส่วนเกี่ยวกับบุคคลภายนอก
และการมอบหมายให้คณะกรรมการบริหาร หรือผู้จัดการเป็นผู้แทน

มาตรา ๒๐ การจัดทำรายงานของคณะกรรมการธนาคาร

มาตรา ๒๑ เกี่ยวกับคณะกรรมการบริหาร และวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร

มาตรา ๒๒ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

มาตรา ๒๓ เกี่ยวกับให้ผู้จัดการมีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

มาตรา ๒๔ การพ้นจากตำแหน่งของผู้จัดการ

มาตรา ๒๕ เกี่ยวกับการได้รับประโยชน์ตอบแทนของประธานกรรมการ กรรมการ และ
กรรมการบริหาร

มาตรา ๒๖ เกี่ยวกับการได้รับเงินรางวัลของประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการบริหาร
ผู้จัดการ และพนักงานธนาคาร

๔. หมวด ๓ ธุรกิจของธนาคาร

มาตรา ๒๗ เกี่ยวกับอำนาจของธนาคารในการกระทำธุรกิจ

มาตรา ๒๘ เกี่ยวกับธนาคารจะออกและขายพันธบัตร หรือหุ้นกู้ หรือกู้ยืมเงิน โดยวิธีอื่น
เพื่อเพิ่มกำลังดำเนินการและให้รัฐบาลค้ำประกันการชำระต้นเงินคืน และการชำระดอกเบี้ย

มาตรา ๒๙ เกี่ยวกับอำนาจของธนาคารที่จะให้บุคคลใดกู้ยืมเงิน และเรียกร้องให้ผู้กู้เอา
ประกันหลักทรัพย์สินซึ่งเป็นหลักประกัน

มาตรา ๓๐ เกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงิน และเรียกประกันจากผู้กู้ โดยมีการจำนำหรือจำนอง
หลักทรัพย์สินเป็นประกันของธนาคาร

๕. หมวด ๔ การคุ้มครองธนาคาร

มาตรา ๓๑ การบอกกล่าวให้บุคคลใดชำระเงินกู้ที่ค้างชำระคืนทั้งหมด

มาตรา ๓๒ การเข้าตรวจดูการทำงานที่เข้าไปในการสร้างขยาย หรือซ่อมแซมอาคาร โดยใช้เงิน
กู้ยืมจากธนาคารของคณะกรรมการธนาคาร

๖. หมวด ๕ การบัญชี การสอบ และการตรวจ

มาตรา ๓๓ เกี่ยวกับการวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีอันถูกต้อง และการสอบบัญชี
ของคณะกรรมการธนาคาร

มาตรา ๓๔ การตั้งผู้สอบบัญชีของคณะกรรมการธนาคาร

มาตรา ๓๕ เกี่ยวกับการอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชี และเอกสารหลักฐานของธนาคารของ
ผู้สอบบัญชี

มาตรา ๓๖ การจัดทำรายงานว่าด้วยข้อความคำชี้แจงอันควรแก่การสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

มาตรา ๓๗ การตรวจบัญชีของธนาคารโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๓๘ เกี่ยวกับการโฆษณารายงานประจำปี แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และ
บัญชีกำไรขาดทุนของธนาคาร

๗. หมวด ๖ บทเบ็ดเสร็จ

มาตรา ๓๙ ในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างธนาคาร กรรมการ และบุคคลภายนอก
นั้น ให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวการตัวแทนบังคับ

๘. หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดจงใจแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ หรือยินยอมให้ผู้ใดแจ้งข้อความที่ตนรู้
ว่าเป็นเท็จ และข้อความนั้นปรากฏอยู่ในตราสารใดๆ บรรดาที่ส่งให้แก่ธนาคารเพื่อเป็นหรือชวนให้เข้าใจ
ว่าเป็นหลักประกันเงินที่ธนาคารให้กู้ยืม มีความผิดต้องระวางโทษ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดใช้ชื่อของธนาคารในหนังสือชี้ชวน หรือแจ้งความใดๆ โดยมิได้รับ
ความยินยอมจากธนาคารเป็นหนังสือ มีความผิดต้องระวางโทษ

มาตรา ๔๒ ประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้จัดการเปิดเผย หรือใช้เพื่อประโยชน์
แก่ตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งข้อความที่บุคคลผู้มาขอความอุปการะในทางธณกิจได้แจ้งแก่ธนาคาร หรือกรรมการ
ใดๆ ของธนาคาร มีความผิดต้องระวางโทษ

มาตรา ๔๓ ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคาร
ก็ดี ผู้สอบบัญชี หรือผู้ตรวจบัญชีของธนาคารก็ดี ผู้ใดแจ้งหรือยินยอมให้มีการแจ้งแก่บุคคลผู้ไม่มีสิทธิที่จะ
ได้ทราบตามกฎหมาย ซึ่งข้อความเกี่ยวกับกิจการของธนาคาร มีความผิดต้องระวางโทษ

๒. พระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๔๒ หน้า ๘๔ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๘ เมษายน ๒๕๓๕

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากปัจจุบันพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดทุนของธนาคารเป็นจำนวนเงินไม่เกินห้าร้อยล้านบาท ทำให้การให้บริการเงินกู้แก่ประชาชนเพื่อช่วยเหลือให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองอยู่ในวงจำกัด ประกอบกับธนาคารขยายการให้บริการเงินกู้ในอัตราส่วนที่สูงกว่าการเพิ่มของเงินทุนของธนาคารทุกปี ทำให้อัตราส่วนเงินกองทุนของธนาคารต่อสินทรัพย์เสี่ยงของธนาคารมีแนวโน้มลดลงทุกปี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับทุน โดยกำหนดให้สามารถตราพระราชกฤษฎีกาเพิ่มทุนของธนาคารได้ตามความจำเป็นในการขยายกิจการของธนาคาร เพื่อให้ธนาคารสามารถขยายการให้บริการด้านสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยแก่ประชาชนได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น และให้อัตราส่วนของเงินกองทุนของธนาคารต่อสินทรัพย์เสี่ยงของธนาคารอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม อันจะยังผลให้การบริหารของธนาคารในเรื่องดังกล่าวมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีทั้งหมด ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๖ เกี่ยวกับทุนของธนาคารตามวรรคหนึ่ง อาจเพิ่มขึ้นได้เป็นครั้งคราวตามความจำเป็น โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาบังคับ

๓. พระราชบัญญัติโอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในท้องที่ตำบลคลองจั่น

อำเภอบางกะปิ จังหวัดพระนครให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๐๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๑๕ หน้า ๑ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากลัทธิสาธารณประโยชน์ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ในท้องที่ตำบลคลองจั่น อำเภอบางกะปิ จังหวัดพระนคร เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๒ งาน ๖๒ ตารางวา เป็นลำรางคดโค้งและตื้นเขิน ทางราชการได้ทำความตกลงกับธนาคารอาคารสงเคราะห์เพื่อแลกเปลี่ยนที่ดินกันแล้ว ธนาคารฯ ยินยอมยกที่ดินของคนเนื้อที่ ๒ ไร่ ๑๐ ตารางวา และรับจะจัดทำเป็นทางน้ำขึ้นใหม่ให้ด้วย โดยจะจัดให้มีลักษณะเป็นแนวตรงกว้างและลึกกว่าเดิม เมื่อแลกเปลี่ยนที่ดินกันแล้วจะทำให้การระบายน้ำสะดวกยิ่งขึ้น จึงสมควรตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติโอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในท้องที่ตำบลคลองจั่น อำเภอบางกะปิ จังหวัดพระนครให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีทั้งหมด ๔ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้โอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ในท้องที่ตำบลคลองจั่น อำเภอบางกะปิ จังหวัดพระนคร เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๒ งาน ๖๒ ตารางวา ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ธนุ พุ่มพวง/จัดทำ

สุเทพ กิรพงษ์กุล/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” “พนักงานมหาวิทยาลัย” และ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ข้าราชการ” และ “กองทุน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖

“ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน หรือผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเรียกชื่ออย่างอื่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มิกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงาน บุคลากร หรือผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเรียกชื่ออย่างอื่นของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ แต่ไม่หมายความรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มิกฎหมายจัดตั้งขึ้น

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๓/๑ การรับข้าราชการซึ่งโอนไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นสมาชิก มาตรา ๑๐/๑ มาตรา ๑๐/๒ มาตรา ๑๐/๓ มาตรา ๑๐/๔ และมาตรา ๑๐/๕ และหมวด ๓/๒ การรับพนักงานมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเป็นสมาชิก มาตรา ๑๐/๖ มาตรา ๑๐/๗ มาตรา ๑๐/๘ และมาตรา ๑๐/๙ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕

“หมวด ๓/๑

การรับข้าราชการซึ่งโอนไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นสมาชิก

มาตรา ๑๐/๑ ในกรณีที่มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สมาชิกซึ่งโอนไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นตั้งแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับ ยังคงมีสมาชิกภาพของสมาชิกต่อไป

ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิกมาใช้บังคับกับสมาชิกตามหมวดนี้โดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งหมวดนี้

มาตรา ๑๐/๒ ในกรณีที่สมาชิกตามมาตรา ๑๐/๑ ได้เคยเป็นข้าราชการและสมาชิกมาก่อนที่จะโอนไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้สมาชิกผู้นั้นมีสมาชิกภาพต่อเนื่องกับสมาชิกภาพเดิมได้ ในการนี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ บำเหน็จตกทอด เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว แล้วแต่กรณี ต่อเนื่องจากสิทธิที่เคยมีอยู่เดิมต่อไป และให้นำเวลาราชการต่อเนื่องกับการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่บำเหน็จดำรงชีพและบำเหน็จบำนาญพิเศษให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๙๐/๓ การส่งเงินสะสมเข้ากองทุนของสมาชิกตามมาตรา ๙๐/๑ และการส่งเงินสมทบและเงินชดเชยเข้ากองทุนให้นำมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๔ บำเหน็จบำนาญของสมาชิกตามมาตรา ๙๐/๑ ให้จ่ายจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

การคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

การขอรับบำเหน็จบำนาญให้นำระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๕ การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่กล่าวถึงส่วนราชการให้หมายความรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

หมวด ๓/๒

การรับพนักงานมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเป็นสมาชิก

มาตรา ๙๐/๖ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ให้สมาชิกซึ่งเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยและประสงค์จะเป็นสมาชิกตั้งแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับ ยังคงมีสมาชิกภาพของสมาชิกต่อไป

ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิกมาใช้บังคับกับสมาชิกตามหมวดนี้โดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งหมวดนี้

มาตรา ๙๐/๗ ในกรณีที่สมาชิกตามมาตรา ๙๐/๖ ได้เคยเป็นข้าราชการและสมาชิกมาก่อนที่จะเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้สมาชิกผู้นั้นมีสมาชิกภาพต่อเนื่องกับสมาชิกภาพเดิมได้ ในการนี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ บำเหน็จดำรงชีพ บำเหน็จตกทอด เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว แล้วแต่กรณี ต่อเนื่องจากสิทธิที่เคยมีอยู่เดิมต่อไป และให้นับเวลาราชการต่อเนื่องกับการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๘ ให้สมาชิกตามมาตรา ๙๐/๖ ส่งเงินสะสมเข้ากองทุนโดยคำนวณตามบัญชีอัตราเงินเดือนและตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ทั้งนี้ การส่งเงินสะสมดังกล่าวจะต้องไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินเดือน

เงินสะสมตามวรรคหนึ่ง ให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่สมาชิกผู้นั้นสังกัดหักส่งและจ่ายสมทบในจำนวนที่เท่ากับอัตราเงินสะสมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง พร้อมการส่งเงินสะสมนั้น

ให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่สมาชิกผู้นั้นสังกัดส่งเงินชดเชยเข้ากองทุน โดยคำนวณตามบัญชีอัตราเงินเดือนตามวรรคหนึ่ง และตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๑๐/๘ ให้คำนวณบำเหน็จบำนาญโดยนำบัญชีอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๑๐/๘ วรรคหนึ่งมาใช้บังคับ

การจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ และบำเหน็จตกทอด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด”

มาตรา ๕ ข้าราชการซึ่งโอนไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพราะมีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจทำให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนวันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓/๑ ใช้บังคับ ถ้าก่อนโอนไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นเป็นสมาชิก ให้ผู้นั้นยังคงมีสมาชิกภาพของสมาชิกกองทุนต่อไป และให้ผู้นั้นส่งเงินสะสมเข้ากองทุน และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำส่งเงินสมทบและเงินชดเชยเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖ ข้าราชการซึ่งโอนไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพราะมีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจทำให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ใดออกจากราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นมีสิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ บำเหน็จตกทอด เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่นโยบายของรัฐหรือกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ต้องมีการถ่ายโอนข้าราชการของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งได้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยกำหนดให้มหาวิทยาลัยของรัฐเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐอันมีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของบุคคลดังกล่าวสิ้นสุดลงด้วย ดังนั้น เพื่อให้ระบบสิทธิประโยชน์ของบุคคลดังกล่าวยังคงอยู่เช่นเดิม สมควรกำหนดให้บุคคลดังกล่าวยังคงเป็นสมาชิกและได้รับสิทธิประโยชน์ของสมาชิกต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๘ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอน ๔ ก หน้า ๘-๑๒ วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๔๒ ก หน้า ๑ - ๒๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๕

(หมวด ๓ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ)

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากระบบบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ให้รัฐต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการประจำทุกปี โดยไม่มีการกันเงินสำรองไว้ล่วงหน้าสำหรับจ่ายบำเหน็จบำนาญในอนาคตนั้น ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเงินการคลังของประเทศในปัจจุบัน ทำให้ไม่อาจวางแผนเชิงบริหารการเงินการคลังของประเทศในระยะยาวและไม่อาจวางแผนพัฒนาบุคลากรของรัฐได้ ดังนั้นสมควรปรับปรุงระบบบำเหน็จบำนาญข้าราชการดังกล่าวเสียใหม่โดยจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการขึ้น มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ และเพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ และจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่ข้าราชการที่เป็นสมาชิกของกองทุน รวมทั้งให้เป็นสถาบันเงินออมที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินออมภายในประเทศ และการส่งเสริมการลงทุนอื่นเป็นการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมอีกด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ แบ่งเป็น ๖ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕๓ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. บัญญัตินิยามศัพท์ในมาตรา ๓ ไว้จำนวน ๑๕ คำ อาทิ คำว่า "ข้าราชการ" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครู ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ข้าราชการตำรวจ และข้าราชการทหาร

๒.หมวด ๑ การจัดตั้งกองทุนและลักษณะของกิจการกองทุน (มาตรา ๕ - ๑๑) การจัดตั้งกองทุนและลักษณะของกิจการกองทุน ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นเรียกว่า "กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ" (กบข.) เป็นนิติบุคคล กองทุนประกอบด้วยทรัพย์สินหลัก คือ เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม และเงินชดเชย กองทุนไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจและรายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

๓. หมวด ๒ การควบคุมและการบริหาร (มาตรา ๑๒ - ๓๔) การควบคุมและการบริหาร ให้มีคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญ โดยมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ และให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖

๔.หมวด ๓ สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก (มาตรา ๓๕ - ๓๖)

๕.หมวด ๔ การเงินการบัญชี และการตรวจสอบ (มาตรา ๓๗ - ๔๒)

๖.หมวด ๕ การควบคุมกำกับกับการจัดการกองทุน (มาตรา ๔๓ - ๔๔)

๗.หมวด ๖ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๔๕ - ๔๖)

๘.บทเฉพาะกาล (มาตรา ๕๓) ให้ดำเนินการให้ได้คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสองร้อยสี่สิบวัน และในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการดังกล่าวให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

๒. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๕ ก หน้า ๘ - ๘ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๒
วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๒

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระ ซึ่งได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อจัดตั้งสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นส่วนข้าราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระโดยบุคลากรมีฐานะเป็นข้าราชการ ฉะนั้น เพื่อให้ข้าราชการเหล่านั้นได้รับสิทธิในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ รวมทั้งข้าราชการของส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระอื่น ๆ ที่จะมีการจัดตั้งขึ้นด้วย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า "ข้าราชการ" ในพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้มีความหมายรวมถึงข้าราชการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ข้าราชการ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นเรื่องความหมายของข้าราชการโดยให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน ดังนี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ข้าราชการรัฐสภาสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และข้าราชการซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัตินี้”

๓.พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๑๓ ก หน้า ๔ - ๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สภาการณึ่งทวงเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงเป็นอันมาก อันมีผลกระทบต่อการดำรงชีพของข้าราชการบำนาญซึ่งได้รับบำนาญเป็นรายเดือนในจำนวนคงที่ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับบำนาญให้สามารถดำรงชีพอย่างเหมาะสมและพอเพียงกับเศรษฐกิจในปัจจุบัน สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพจำนวนหนึ่งในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเงินจำนวนที่ได้รับดังกล่าวจะนำไปหักออกจากบำเหน็จตกทอดซึ่งจะจ่ายให้แก่ทายาทหรือบุคคลที่ผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาให้เป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมายเมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้เป็นการนำเงินที่รัฐจะต้องจัดสรรเป็นงบประมาณรายจ่ายอยู่แล้วในอนาคตกมาจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญส่วนหนึ่งก่อน โดยมีได้เป็นการเพิ่มภาระงบประมาณรายจ่ายของรัฐแต่อย่างใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติมี ๓ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “บำเหน็จดำรงชีพ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “บำเหน็จ” และ “บำเหน็จตกทอด” (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“เกี่ยวกับบ้านานู บ้านึ่งดำรงชีพ และบ้านึ่งจคทอด ให้ง่ายจากเงินงบประมาณ
สำหรับเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวให้ง่ายจากกองทุน” (มาตรา ๕)

๓. ให้ง่ายความค่อไปนี้เป็มาตรา ๕๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบ้านึ่งบ้านานู
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕

“เกี่ยวกับผู้มีสิทธิรับบ้านึ่งดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้อง
ไม่เกินสิบห้าเท่าของบ้านานูรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับ” (มาตรา ๕)

๔. ให้ง่ายความค่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบ้านึ่ง
บ้านานูข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕

“เมื่อผู้รับบ้านานูถึงแก่ความตาย การจ่ายเงินบ้านึ่งจคทอดตามวรรคหนึ่งให้หักเงินออกจาก
บ้านึ่งจคทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบ้านึ่งดำรงชีพเสียก่อน” (มาตรา ๖)

วนิดา อินทรอานวย/จัดทำ

ปิยนุช สว่างแจ้ง/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

เปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากรุงเทพใต้

ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญธนบุรี ดังนี้

(๑) ให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญกรุงเทพใต้ มีเขตตลอดท้องที่เขตบางคอแหลม เขตบางรัก เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร

(๒) ให้ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญธนบุรี มีเขตตลอดท้องที่เขตคลองสาน เขตจอมทอง เขตทุ่งครุ เขตธนบุรี เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน และเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร

มาตรา ๔ บรรดาคดีของท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตปทุมวัน เขตประเวศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตวัฒนา เขตพระโขนง เขตสัมพันธวงศ์ และเขตสวนหลวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญกรุงเทพใต้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญกรุงเทพใต้ แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญกรุงเทพใต้มีคำสั่งให้ผู้ต้องหาไต่ระหว่างสอบสวนในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลอาญกรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการชำระระหว่างสอบสวนนั้นต่อไป

มาตรา ๕ บรรดาคดีของท้องที่เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตตลิ่งชัน เขตบางแค เขตบางพลัด เขตทวีวัฒนา เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งธนบุรีหรือศาลอาญธนบุรีในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งธนบุรีหรือศาลอาญธนบุรี แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญธนบุรีมีคำสั่งให้ผู้ต้องหาไต่ระหว่างสอบสวนในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลอาญธนบุรีมีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการชำระระหว่างสอบสวนนั้นต่อไป

มาตรา ๖ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากการยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด โดยแบ่งท้องที่ในเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญกรุงเทพใต้บางส่วนไปอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดดุสิต ศาลจังหวัดปทุมวัน และศาลจังหวัดพระโขนง และแบ่งท้องที่ในเขตอำนาจศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญธนบุรีบางส่วนไปอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดตลิ่งชัน ดังนั้น สมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญธนบุรีเพื่อให้สอดคล้องกับการแบ่งท้องที่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญกรุงเทพใต้
ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญธนบุรี พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญธนบุรี พ.ศ. จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอน ๕ ก หน้า ๑-๓ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๕

พระราชบัญญัติ

ยกฐานะศาลแขวงคดี ศาลแขวงตลิ่งชัน
ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด
พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรยกฐานะศาลแขวงคดี ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงคดี ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด และจะเปิดทำการเป็นศาลจังหวัดเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ศาลจังหวัดดุสิตมีเขตตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท และเขตพระนคร และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญกรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕ ศาลจังหวัดตลิ่งชันมีเขตตลอดท้องที่เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางแค เขตบางพลัด เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดตลิ่งชันตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญธนบุรีมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดตลิ่งชันด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖ ศาลจังหวัดปทุมวันมีเขตตลอดท้องที่เขตปทุมวัน เขตราชเทวี และเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดปทุมวันตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตราชเทวี และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญกรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตปทุมวันและเขตสัมพันธวงศ์ด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ ศาลจังหวัดพระโขนงมีเขตตลอดท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนงตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญกรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดพระโขนงด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ บรรดาคดีของท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท เขตพระนคร และเขตราชเทวี ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งหรือศาลอาญาในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งหรือศาลอาญา แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญามีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้ศาลอาญา

มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหาผู้นั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๕ บรรดาคดีของท้องที่เขตคลังชั้น เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางแค เขตบางพลัด เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งธนบุรี หรือศาลอาญาธนบุรีในวันเปิดทำการศาลจังหวัดคลังชั้น ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งธนบุรี หรือศาลอาญาธนบุรี แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญาธนบุรีมีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดคลังชั้น ให้ศาลอาญาธนบุรีมีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหาผู้นั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๑๐ บรรดาคดีของท้องที่เขตปทุมวัน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตสัมพันธวงศ์ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากรุงเทพใต้ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากรุงเทพใต้แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญากรุงเทพใต้มีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้ศาลอาญากรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหาผู้นั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๑๑ บรรดาคดีของท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากรุงเทพใต้ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากรุงเทพใต้แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญากรุงเทพใต้มีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้ศาลอาญากรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหาผู้นั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๑๒ ให้ประธานศาลฎีการักษาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันประชากรของกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและมีคดีเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาปริมาณในงานคดีต่าง ๆ ของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญกรุงเทพใต้ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีของศาลดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องในการเดินทางไปศาล สมควรยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงคลองชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวงที่อยู่ในเขตอำนาจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงคูสิต ศาลแขวงคลังชั้น ศาลแขวงปทุมวัน
และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงคูสิต ศาลแขวงคลังชั้น ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๑ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอน ๕ ก หน้า ๔-๘ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๙

พระราชบัญญัติ

การประกอบกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ผู้ขอรับใบอนุญาตแบบที่สองและผู้ขอรับใบอนุญาตแบบที่สามต้องมีใช่เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในการนี้คณะกรรมการอาจกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการบางลักษณะหรือบางประเภทที่เป็นนิติบุคคลจะต้องกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวด้วยก็ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘ ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บเงินประกันหรือเงินอื่นที่มีลักษณะเป็นเงินประกันมิได้ ส่วนการเรียกเก็บค่าบริการล่วงหน้าต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคหรือประโยชน์สาธารณะ”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

“มาตรา ๘๐/๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๗๕ และมาตรา ๘๐ ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยหรือองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย หมายความว่าบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนของการสื่อสารแห่งประเทศไทยหรือองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยเป็นหุ้นของบริษัทนั้นตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจเพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมด้วย”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กิจการโทรคมนาคมบางลักษณะหรือบางประเภทเป็นกิจการที่ต้องใช้ทุนเป็นจำนวนมากในการดำเนินการและต้องใช้เทคโนโลยีสูง ซึ่งปัจจุบันการพึ่งพาทุนและเทคโนโลยีจากต่างประเทศยังมีความจำเป็น การกำหนดคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองและแบบที่สามโดยให้มีสัดส่วนการถือหุ้นของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการระดมทุนจากผู้ลงทุนต่างประเทศ หรือหากจะร่วมทุนกับต่างประเทศก็จะติดขัดปัญหาสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวดังกล่าวส่งผลให้ผู้รับใบอนุญาตทั้งรายเดิมและรายใหม่ไม่สามารถพัฒนาโครงข่ายหรือเทคโนโลยีโทรคมนาคม เพื่อจัดการให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพได้เท่าที่ควร สมควรแก้ไขสัดส่วนการถือหุ้นเสียใหม่เพื่อเอื้อต่อการระดมทุนจากนักลงทุนต่างประเทศ นอกจากนี้การกำหนดห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตเรียกเก็บเงินอื่นที่มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บล่วงหน้า นอกจากการห้ามเรียกเก็บเงินประกัน อาจทำให้เกิดความเข้าใจว่า ห้ามเรียกเก็บเงินค่าบริการล่วงหน้าด้วยทั้งที่มีใช้เป็นเงินประกัน อันอาจมีผลกระทบต่อการให้บริการ โทรคมนาคมประเภทเรียกเก็บเงินค่าบริการล่วงหน้า ซึ่งเป็นบริการที่ได้รับความนิยมและมีอัตราการเจริญเติบโตทางด้านการตลาดสูงมาก เนื่องจากผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกและสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ สมควรกำหนดห้ามผู้รับใบอนุญาตเรียกเก็บเฉพาะเงินประกันและเงินอื่นที่มีลักษณะเป็นเงินประกันเท่านั้น ประกอบกับปัจจุบันการสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนสถานะไปแล้วตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ จึงอาจก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติตามมาตรา ๗๕ และมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ สมควรกำหนดให้หน่วยงานทั้งสองดังกล่าว หมายความว่าบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นเพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๖ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้ลงมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอน ๕ ก หน้า ๕ -๑๑ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๙

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๑๐๖ ก หน้า ๑๑-๓๘ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นให้เป็นไปตามมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้จัดตั้งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ และคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติขึ้นเป็นองค์กรอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการดูแลประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม โดยให้คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตและกำกับการประกอบกิจการโทรคมนาคม และให้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคมขึ้นด้วย ฉะนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวประกอบกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมได้กำหนดหลักการให้มีการอนุญาตได้ จึงต้องยกเลิกกฎหมายว่าด้วยโทรเลขและโทรศัพท์เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๑๐ หมวด และบทเฉพาะกาล จำนวนทั้งสิ้น ๘๑ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้กำหนดความหมายของคำว่า กิจการโทรคมนาคม การประกอบกิจการโทรคมนาคม เลขหมายโทรคมนาคม โครงข่ายโทรคมนาคม เชื่อมต่อคณะกรรมการ สำนักงานเลขาธิการ และพนักงานเจ้าหน้าที่

๒. หมวด ๑ การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พุทธศักราช ๒๔๗๗

(๒) พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

๓. ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการโทรคมนาคมตามลักษณะและประเภทที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ซึ่งมี ๓ แบบ

ในการยื่นขอรับใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องระบุว่าเป็นการขอรับใบอนุญาตแบบใด พร้อมทั้งต้องแจ้งลักษณะหรือประเภทกิจการโทรคมนาคมที่ประสงค์จะดำเนินการด้วย และถ้าประสงค์จะเพิ่มการประกอบกิจการในลักษณะหรือประเภทอื่นภายหลังจากที่ได้รับอนุญาตแล้ว จะต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนเริ่มประกอบกิจการ ในกรณีเช่นว่านี้ คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามด้วยก็ได้

๔. ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตโดยเปิดเผยเป็นการทั่วไป เพื่อให้ผู้ที่ประสงค์จะประกอบกิจการได้ทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต วิธีการขอรับใบอนุญาต และหลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาต รวมทั้งวิธีการขอรับใบอนุญาต เอกสารหลักฐานหรือข้อมูล ที่จำเป็นต้องใช้ในการอนุญาต และเงื่อนไขอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการประกอบกิจการ

๕. ในการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ถ้ากิจการโทรคมนาคมนั้นมีการใช้คลื่นความถี่ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมด้วย

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตถูกเพิกถอนใช้คลื่นความถี่ใด ให้ถือว่าถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมในส่วนที่ประกอบกิจการโดยใช้คลื่นความถี่นั้นด้วย

๖. ผู้รับใบอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมการใช้คลื่นความถี่ ค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคม และค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตประกอบกิจการตามอัตรา หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะความคุ้มค่า ความขาดแคลน และวิธีการจัดสรรทรัพยากร

๗. ในการออกใบอนุญาตสำหรับกิจการโทรคมนาคมที่ต้องใช้เลขหมายโทรคมนาคมตามที่กำหนดในแผนเลขหมายโทรคมนาคม ให้คณะกรรมการกำหนดเลขหมายโทรคมนาคมสำหรับการให้บริการหรือพื้นที่การให้บริการสำหรับการประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาตด้วย

ผู้รับใบอนุญาตจะนำเลขหมายโทรคมนาคมออกให้บริการแก่บุคคลทั่วไปได้เฉพาะเลขหมายโทรคมนาคมที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

๘. เพื่อประโยชน์ในการกำหนดเลขหมายโทรคมนาคม ให้ผู้รับใบอนุญาตใช้ในการให้บริการในการจัดทำแผนเลขหมายโทรคมนาคมของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังที่กำหนดไว้

๙. ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขยายการให้บริการโดยการเพิ่มจำนวนเลขหมายโทรคมนาคมสำหรับการให้บริการหรือการขยายพื้นที่ให้บริการ ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ

๑๐. ในการประกอบกิจการโทรคมนาคม ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม และตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในการกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาต ให้คณะกรรมการกำหนดสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยเฉพาะของผู้รับใบอนุญาตให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดแผนการให้บริการกิจการโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาต โดยอย่างน้อยต้องกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการเริ่มให้บริการ รายละเอียดของลักษณะหรือประเภทการให้บริการ อัตราค่าบริการ การให้บริการแจ้งข้อมูลผู้ใช้เลขหมายโทรคมนาคม และการอื่นที่จำเป็นในการให้บริการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ในกรณีที่มีเหตุสำคัญเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หรือกฎหมายหรือพหุติการณเปลี่ยนแปลงไปให้คณะกรรมการมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขในการอนุญาตได้ตามความจำเป็น

๑๑. หมวด ๒ การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคม มีหน้าที่ให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของตนกับของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของตนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

๑๒. ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งข้อมูลที่ถูกต้องและจำเป็นในการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเป็นผู้ขอใช้หรือผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมทราบและต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้การใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นนั้นไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ

๑๓. หมวด ๓ มาตรฐานของโครงข่ายโทรคมนาคมและอุปกรณ์

ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดประเภทของโครงข่ายโทรคมนาคม เครื่องโทรคมนาคมหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมที่มีผลต่อการให้บริการโทรคมนาคมต้องมีมาตรฐานทางเทคนิคตามที่กำหนดได้

คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดให้อุปกรณ์ที่ใช้ในโครงข่ายโทรคมนาคม เครื่องโทรคมนาคมหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมบางประเภทต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานก่อนนำมาใช้ในการให้บริการโทรคมนาคมได้

๑๔. คณะกรรมการมีอำนาจพิทักษ์ใบอนุญาตและให้จัดตั้งหน่วยตรวจสอบและรับรองได้

๑๕. หมวด ๔ สิทธิของผู้รับใบอนุญาต

ถ้าผู้รับใบอนุญาตมีเหตุต้องปิดหรือตั้งเสา หรือเดินสายวางท่อหรือติดตั้งอุปกรณ์ ให้ ผู้รับใบอนุญาตจัดทำแผนผังแสดงรายละเอียดของลักษณะทิศทางและแนวเขต เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิ

ดำเนินการดังกล่าวได้ แต่ถ้าผู้รับใบอนุญาต ไม่ได้รับอนุญาต หรือมีการเรียกค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนสูงเกินกว่าปกติ ผู้รับใบอนุญาตอาจร้องขอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าเป็นกรณีจำเป็นอาจหลีกเลี่ยงได้และไม่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแจ้งการใช้ที่ดินไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยต้องกำหนดวัน เวลา และการที่จะกระทำด้วย

๑๖. หมวด ๕ สิทธิของผู้ใช้บริการ

ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องมาแต่การให้บริการโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาต ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อสำนักงาน และถ้ามีเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องก็ให้ส่งพร้อมไปด้วย โดยคณะกรรมการจะพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องเรียน

๑๗. ผู้ใช้บริการมีสิทธินำเครื่องโทรคมนาคมของผู้ใช้บริการมาใช้กับระบบการให้บริการของผู้รับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดในการบริหารบริการโทรคมนาคมผู้รับใบอนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขการให้บริการโดยบังคับให้ผู้ใช้บริการต้องใช้เครื่องโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาต เว้นแต่การให้บริการโดยบังคับให้ผู้ใช้บริการต้องใช้เครื่องโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาตเว้นแต่การให้บริการโทรคมนาคมในประเภทที่มีความจำเป็นทางเทคนิค

๑๘. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการเผยแพร่แบบสัญญาและการกำหนดเงื่อนไขในการให้บริการของคนเป็นการทั่วไปตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และต้องแสดงไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ที่ทำการของผู้รับใบอนุญาตเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบได้

๑๙. หมวด ๖ ค่าธรรมเนียมและค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม

การกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าธรรมเนียมและค่าบริการจะต้อง

- (๑) มีวิธีการคำนวณที่ชัดเจน
- (๒) เป็นอัตราที่ยุติธรรมแก่ผู้รับใบอนุญาตและผู้ใช้บริการ
- (๓) ไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ แบ่งแยก หรือกีดกันผู้ให้บริการหรือบุคคลหนึ่ง

บุคคลใด

๒๐. ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการนอกเหนือหรือเกินกว่าอัตราขั้นสูงที่คณะกรรมการกำหนดไม่ได้ และต้องไม่เป็นการกำหนดอัตราในลักษณะที่เป็นการกีดกันทางการค้า

๒๑. หมวด ๘ การกำกับดูแล

พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในอาคารหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบกิจการ สมุดบัญชี เอกสารหลักฐาน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงแล้วรายงานต่อคณะกรรมการในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตได้กระทำความผิด

การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

๒๒. หมวด ๕ การบังคับทางปกครอง

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเลขาธิการตามมาตรา ๖๔ และพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว หรือคณะกรรมการวินิจฉัยยืนตามคำสั่งเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการพิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าสองหมื่นบาทต่อวัน

๒๓. หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ

ได้บัญญัติบทลงโทษเกี่ยวกับการกระทำให้เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติต่าง ๆ ให้ผู้ประกอบกิจการผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ใดที่ฝ่าฝืนได้รับโทษตามที่กำหนดไว้

๒๔. บทเฉพาะกาล

ให้คณะกรรมการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามพระราชบัญญัติให้แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยตามลักษณะและประเภทของการประกอบกิจการ

๒๕. ในการประกอบกิจการโทรคมนาคมของการสื่อสารแห่งประเทศไทย หรือองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗๕ ถ้าหน่วยงานดังกล่าวได้มีการให้อนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาแก่ผู้ใดเป็นผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาผู้นั้นยังคงมีสิทธิประกอบกิจการโทรคมนาคมตามขอบเขตและสิทธิที่มีอยู่เดิมตามที่ได้รับอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญานั้นต่อไป จนกว่าการอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาดังกล่าวจะสิ้นสุดลง

จารุวรรณ ดวงวิชัย/จัดทำ

สุเทพ สิริพงษ์กุล/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๕)

พ.ศ. ๒๕๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๖๔/๑ และมาตรา ๑๐๖๔/๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๑๐๖๔/๑ หุ้ส่วนผู้จัดการคนใดในห้ำงหุ้ส่วนจดทะเบียนจะลาออกจากตำแหน่งให้ยื่นใบลาออกต่อหุ้ส่วนผู้จัดการอื่นคนหนึ่งคนใด การลาออกมีผลนับแต่วันที่ใบลาออกไปถึงหุ้ส่วนผู้จัดการอื่นนั้น

ในกรณีที่ห้ำงหุ้ส่วนจดทะเบียนมีหุ้ส่วนผู้จัดการคนเดียว ให้หุ้ส่วนผู้จัดการที่จะลาออกจากตำแหน่งแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เป็นหุ้ส่วนคนหนึ่งคนใดทราบเพื่อนัดประชุมและพิจารณาตั้งผู้จัดการคนใหม่ พร้อมกับแนบใบลาออกไปด้วย การลาออกมีผลนับแต่วันที่ใบลาออกไปถึงหุ้ส่วนผู้นั้น

หุ้ส่วนผู้จัดการซึ่งลาออกตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง จะแจ้งการลาออกของตนให้นายทะเบียนทราบด้วยก็ได้

มาตรา ๑๐๖๔/๒ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหุ้ส่วนผู้จัดการ ให้ห้ำงหุ้ส่วนจดทะเบียนนำความไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๗๘/๑ และมาตรา ๑๐๗๘/๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๑๐๗๘/๑ หุ้ส่วนผู้จัดการคนใดจะลาออกจากตำแหน่ง ให้ยื่นใบลาออกต่อหุ้ส่วนผู้จัดการคนหนึ่งคนใด การลาออกมีผลนับแต่วันที่ใบลาออกไปถึงหุ้ส่วนผู้จัดการอื่นนั้น

ในกรณีที่ห้ำงหุ้ส่วนจำกัดมีหุ้ส่วนผู้จัดการคนเดียว ให้หุ้ส่วนผู้จัดการที่จะลาออกจากตำแหน่งแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เป็นหุ้ส่วนคนหนึ่งคนใดทราบเพื่อนัดประชุมและพิจารณาตั้งหุ้ส่วนผู้จัดการคนใหม่ พร้อมกับแนบใบลาออกไปด้วย การลาออกมีผลนับแต่วันที่ใบลาออกไปถึงหุ้ส่วนผู้นั้น

หุ้ส่วนผู้จัดการซึ่งลาออกตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง จะแจ้งการลาออกของตนให้นายทะเบียนทราบด้วยก็ได้

มาตรา ๑๐๗๘/๒ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหุ้ส่วนผู้จัดการ ให้ห้ำงหุ้ส่วนจำกัดนำความไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๕๓/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๑๑๕๓/๑ กรรมการคนใดจะลาออกจากตำแหน่ง ให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัท การลาออกมีผลนับแต่วันที่ใบลาออกไปถึงบริษัท

กรรมการซึ่งลาออกตามวรรคหนึ่ง จะแจ้งการลาออกของตนให้นายทะเบียนทราบด้วยก็ได้”

“มาตรา ๑๑๕๓ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการ ให้บริษัทนำความไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

40

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่...) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๔

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๔

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๑๗ ก หน้า ๑-๔ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๗๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๐ หน้า ๑๑ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๗๖

วันเริ่มใช้บังคับ ๓ เมษายน ๒๕๗๖

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรจะแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องการตั้งและเลิกสมาคม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของคณะรัฐมนตรี

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ ๗ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นอนุมาตรา ๗ ของมาตรา ๑๒๕๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“โดยนายทะเบียนขีดชื่อออกจากทะเบียน” (มาตรา ๓)

๒. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๒ ของมาตรา ๑๒๘๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“แต่ถ้าปรากฏว่าวัตถุประสงค์หรือกิจการของสมาคมใดน่าจะเป็นอันตรายต่อสันติภาพของประชาชนก็ดี หรืออาจก่อให้เกิดความไม่สงบสุขในบ้านเมืองก็ดี นายทะเบียนอาจจะไม่รับจดทะเบียนสมาคมนั้นได้” (มาตรา ๔)

๓. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นมาตรา ๑๒๕๓ ทวิ

“ถ้าปรากฏว่าวัตถุประสงค์หรือกิจการของสมาคมใดกลายเป็นภัยอันตรายต่อสันติภาพของประชาชนก็ดี หรือน่าจะก่อให้เกิดความไม่สงบในบ้านเมืองก็ดี นายทะเบียนอาจสั่งให้ขีดชื่อสมาคมนั้นออกเสียจากทะเบียน” (มาตรา ๖)

๔. เพิ่มความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๒๕๓ ตรี

“ผู้ขอตั้งสมาคมหรือผู้จัดการสมาคมไม่พอใจในคำวินิจฉัยของนายทะเบียน ให้อุทธรณ์คำสั่งนั้นไปยังรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ภายใน ๑๕ วัน (มาตรา ๗)

กรณีที่นายทะเบียนปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน หรือนายทะเบียนขีดชื่อสมาคมออกให้นายทะเบียนแจ้งไปยังผู้ขอตั้งสมาคมหรือผู้จัดการสมาคม ซึ่งสามารถอุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าวต่อรัฐมนตรีได้ภายใน ๑๕ วัน

๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๑ หน้า ๔๔๑-๔๔๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๖

วันเริ่มใช้บังคับ ๒ กันยายน ๒๕๖๖

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมความแห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๕๖๖ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีบทบัญญัติ ๖ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเข้าเป็นวรรค ๒ และ ๓ ของมาตรา ๑๒๘๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เกี่ยวกับเรื่องวัตถุประสงค์ของกิจการของสมาคมใดเป็นภัยต่อสันติภาพของประชาชน นายทะเบียนจะไม่รับจดทะเบียนได้ (มาตรา ๔)

๓. เพิ่มความเข้าเป็นมาตรา ๑๒๘๑ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับเมื่อมีข้อสงสัยว่าสมาคมใดดำเนินการไม่ชอบด้วยกฎหมาย นายทะเบียนอาจสั่งให้สมาคมนั้นแจ้งวันเวลาประชุมทุกคราวให้ทราบล่วงหน้าได้ (มาตรา ๕)

๔. ความในมาตรา ๑๒๘๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้เป็นไปดังพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับกรณีที่มีส่วนได้เสียสามารถร้องขอศาลให้เลิกสมาคมได้ (มาตรา ๖)

๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๒ หน้า ๗๑ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๖

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๖

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖)

อนวัตนิจาตุรนต์

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขความในมาตรา ๑๑๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันว่าด้วยมูลค่าอย่างต่ำของหุ้น จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ (ฉบับที่ ๒) มีบทบัญญัติ ๓ มาตรา โดยให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับมูลค่าของหุ้น ๆ หนึ่งนั้นไม่ให้ต่ำกว่า ๕ บาท (มาตรา ๓)

๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ หน้า ๓๓๗-๓๓๘ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

วันเริ่มใช้บังคับ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖)

อนุวัตนัจจตุรนต์

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาบวรราช

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ ๓ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๔ ของมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“ความในวรรคก่อนนี้ไม่ใช้บังคับถึงการลงลายพิมพ์นิ้วมือแกงโคหรือเครื่องหมายอย่างอื่นทำนองเช่นว่ามานั้น ซึ่งทำลงในเอกสารที่ทำต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่” (มาตรา ๓)

๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ หน้า ๑๓๒๐ - ๑๓๒๒ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๘

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาบวรราช

เจ้าพระยาพิชัยนาครโยธิน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขความในมาตรา ๒๑๔ และมาตรา ๑๓๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับความรับผิดชอบของลูกหนี้ที่มีงานองเป็นประกัน จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีบทบัญญัติ ๖ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเฉพาะสัญญาจ้างงongที่ได้ทำตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัติเป็นต้นไป (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๒๑๔ และ ๖๓๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับสิทธิของเจ้าหนี้ที่จะให้ชำระหนี้ของตนจากทรัพย์สินของลูกหนี้จนสิ้นเชิงและการเอาทรัพย์สินของลูกหนี้มาขายทอดตลาดใช้หนี้ เมื่อเงินยังขาดอยู่จำนวนเท่าใด ลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบในเงินนั้น (มาตรา ๔,๕)

๓. บทบัญญัติมาตรา ๕๒ แห่งกฎหมายลักษณะล้มละลาย ร.ศ. ๑๓๐ และบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นใด ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้รับจ้างจะนำมาใช้บังคับได้เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติมาตรา ๖๓๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖)

๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๓ หน้า ๖๓๔ - ๖๓๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาบรมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บางมาตรา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีบทบัญญัติ ๕ มาตรา โดยให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗, ๑๒๔๖ และ ๑๖๗๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการปกครองท้องที่ รัฐมนตรีเจ้าหน้าที และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย กลาโหม และต่างประเทศ ในการออกกฎกระทรวงรวมทั้งการกำหนดอัตราค่าอาชญากรรมนิยม (มาตรา ๓, ๔, ๕)

๗.พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๔๕๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๕ ตอนที่ ๑๒ หน้า ๑๙๕-๑๕๑ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕
วันเริ่มใช้บังคับ ๑ ตุลาคม ๒๔๕๓

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๕๕ มีบทบัญญัติ ๓ มาตรา โดยยกเลิกความในมาตรา ๑๖๖๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการทำพินัยกรรมของบุคคลที่รับราชการทหารหรือทำการเกี่ยวข้องอยู่กับราชการทหารในเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม

๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๔๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๘ หน้า ๑๗๖ - ๑๗๘ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๔๕๖
วันเริ่มใช้บังคับ ๒๘ มกราคม ๒๔๕๖

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติฉบับนี้มี ๖ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๙) ของมาตรา ๑๒๕๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
“(๙) โดยนายทะเบียนซื้อชื่อออกจากทะเบียน” (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๕๓ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“ถ้าปรากฏว่าวัตถุที่ประสงค์หรือกิจการของสมาคมกลายเป็นภัยอันตรายต่อสันติภาพของประชาชนก็ดี หรือน่าจะก่อให้เกิดความไม่สงบในบ้านเมือง นายทะเบียนอาจสั่งให้ซื้อชื่อสมาคมนั้นออกเสียจากทะเบียน” (มาตรา ๕)

๓. เพิ่มความในมาตรา ๑๒๕๓ ตริ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เกี่ยวกับกรณีที่นายทะเบียนสั่งให้ซื้อชื่อสมาคมได้ออกจากทะเบียน ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งไปยังผู้จัดการสมาคม แต่ถ้าไม่พอใจให้อุทธรณ์คำสั่งไปยังรัฐมนตรีภายในสิบห้าวัน (มาตรา ๖)

๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๑๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๓ ตอนที่ ๑๒๕ หน้า ๑ - ๓ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๕

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๘ วรรคสอง บัญญัติว่าชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน จำต้องแก้ไขบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๒๐ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๑๔๔๕ ซึ่งให้ศาลมีอำนาจอนุญาตให้ชายและหญิงที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ทำการสมรสได้โดยบัญญัติให้ชายหญิงซึ่งได้รับอนุญาตจากศาลทำการสมรสได้ก่อนอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์บรรลุนิติภาวะโดยการสมรส นอกจากนี้ได้พิจารณาเห็นว่า มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ และวรรคสองของมาตรา ๑๓๗ เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิสตรีสมควรยกเลิกเสีย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๖ มีบทบัญญัติ ๔ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับผู้เยาว์ยอมบรรลุนิติภาวะเมื่อทำการสมรส หากการสมรสนั้นได้ทำตามบทบัญญัติมาตรา ๑๔๔๘ (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ และวรรคสองของมาตรา ๑๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มาตรา ๔)

๑๐. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๒๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๑๔๕ ฉบับพิเศษ หน้า ๙๘-๑๐๒ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๑

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดต้องมีผู้ถือหุ้นตั้งแต่หนึ่งร้อยคน และมีบทบัญญัติควบคุมการเสนอขายหุ้นและหุ้นกู้เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนถูกหลอกลวงแล้ว สมควรกำหนดห้ามมิให้บริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มีผู้ถือหุ้นถึงหนึ่งร้อยคนและเสนอขายหุ้น หรือหุ้นกู้ต่อประชาชน ซึ่งจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หมวด ๔ เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๑๓ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับบริษัทจำกัด (มาตรา ๓)

๒. ให้เพิ่มความในมาตรา ๑๐๘๖ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เกี่ยวกับกรณีที่บริษัทใดซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีผู้ถือหุ้นไม่ถึงหนึ่งร้อยคนแต่ภายหลังมีผู้ถือหุ้นตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป ต้องแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ความในพระราชบัญญัติแทนเกี่ยวกับหนังสือบอกกล่าวที่เสนอให้ผู้ถือหุ้นซื้อหุ้นใหม่นั้นต้องลงวันเดือนปีและลายมือชื่อของกรรมการ (มาตรา ๘)

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“บริษัทจะออกหุ้นกู้ไม่ได้” (มาตรา ๕)

๕. การเสนอขายหุ้นและหุ้นกู้ต่อประชาชนที่ได้มีการจดทะเบียนหนังสือชื้อชนหนังสือบอกกล่าวป่าวร้อง โดยถูกต้องตามกฎหมายในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปอีกไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่ที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๑)

๑๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐)

พ.ศ. ๒๕๓๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗ ตอนที่ ๑๘๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ - ๓๕ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๓

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติบรรพ ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยความสมบูรณ์ของการหมั้นและผลของการหมั้น การคุ้มครองคู่สมรสที่วิกลจริต การจัดการสินสมรส การแยกสินสมรสและรวมสินสมรส การสมรสที่เป็นโมฆะ เหตุหย่า ผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรในกรณีการหย่า บทสันนิษฐานความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร การฟ้องปฏิเสธความเป็นบุตร การจดทะเบียนเด็กเป็นบุตร การฟ้องให้รับเด็กเป็นบุตร อำนาจปกครอง การเป็นผู้อุปการะและผู้พิทักษ์ การจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ สิทธิหน้าที่ของบิดามารดาและบุตร ผู้ปกครอง และบุตรบุญธรรม นั้น ยังไม่สอดคล้องและไม่เอื้ออำนวยต่อสภาพความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบัน สมควรปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๗๑ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓๖, มาตรา ๑๔๓๗, มาตรา ๑๔๓๘ มาตรา ๑๔๔๑ และมาตรา ๑๔๔๗ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับผู้เยาว์จะทำการหมั้น การคิดสัญญา

หมั้น การตายของกลุ่มหมั้นก่อนการสมรส และสิทธิเรียกร้องค่าทดแทน (มาตรา ๓, มาตรา ๔, มาตรา ๕ และมาตรา ๖)

๒. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๔๗/๑ และมาตรา ๑๔๔๗/๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๑๔๔๗/๑ สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๓๕ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ผิดสัญญาหมั้น

สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๔๔ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำชั่วอย่างร้ายแรงอันเป็นเหตุให้บอกเลิกสัญญาหมั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันกระทำการดังกล่าว

สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ชายกลุ่มหมั้นรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำของชายอื่นอันจะเป็นเหตุให้เรียกค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ชายอื่นได้กระทำการดังกล่าว

มาตรา ๑๔๔๗/๒ สิทธิเรียกคืนของหมั้นตามมาตรา ๑๔๓๕ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ผิดสัญญาหมั้น

สิทธิเรียกคืนของหมั้นตามมาตรา ๑๔๔๒ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ได้อบอกเลิกสัญญาหมั้น” (มาตรา ๗)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับกรณีคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนวิกลจริต (มาตรา ๘)

๔. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๖๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“ในระหว่างการพิจารณาคดีตามมาตรา ๑๔๖๔ ถ้ามีคำขอศาลอาจกำหนดวิธีการชั่วคราวเกี่ยวกับการอุปการะเลี้ยงดูหรือการคุ้มครองคู่สมรสฝ่ายที่วิกลจริตได้ตามที่เห็นสมควร และหากเป็นกรณีฉุกเฉินให้นำบทบัญญัติเรื่องคำขอในเหตุฉุกเฉินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ” (มาตรา ๙)

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการจัดการสินสมรสร่วมกัน (มาตรา ๑๐)

๖. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔๗๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เกี่ยวกับสามีและภริยาจะจัดการสินสมรสให้แตกต่างไปจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๗๖ ซึ่งเป็นการจัดการสินสมรสให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญาก่อนสมรส (มาตรา ๑๑)

๑๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๗, มาตรา ๑๔๘๐, มาตรา ๑๔๘๒, มาตรา ๑๔๘๓ และมาตรา ๑๔๘๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับอำนาจในการจัดการสินสมรสของสามีหรือภรรยา (มาตรา ๑๒, มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔)

๑๘. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๔๘๐ และมาตรา ๑๔๘๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการแยกสินสมรสให้เป็นสินส่วนตัว (มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘)

๑๙. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๘๒/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
“เกี่ยวกับการแยกสินสมรสโดยคำสั่งศาล” (มาตรา ๑๙)

๒๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๕ มาตรา ๑๔๘๖ และมาตรา ๑๔๘๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับคำพิพากษาและการร้องขอให้ศาลพิพากษาว่าการสมรสเป็นโมฆะ (มาตรา ๒๐)

๒๑. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔๘๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในกรณีศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าการสมรสใดเป็นโมฆะให้ศาลแจ้งไปยังนายทะเบียนเพื่อบันทึกความเป็นโมฆะไว้ในทะเบียนสมรส (มาตรา ๒๑)

๒๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๘ และมาตรา ๑๔๘๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับกรณีการสมรสเป็นโมฆะ และการใช้สิทธิเรียกร้องค่าทดแทน (มาตรา ๒๒)

๒๓. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔๘๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เกี่ยวกับการสมรสที่เป็นโมฆะข้อตกลงระหว่างคู่สมรสว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด หรือฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายจะเป็นผู้ออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร (มาตรา ๒๓)

๒๔. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔/๑) และ (๔/๒) ของมาตรา ๑๕๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“(๔/๑) สามีหรือภริยาค้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และได้ถูกจำคุกเกินหนึ่งปีในความผิดที่อีกฝ่ายหนึ่งมิได้มีส่วนก่อให้เกิดการกระทำความผิดและการเป็นสามีภริยากันต่อไปจะเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเสียหายอีกฝ่ายหนึ่งพึงหย่าได้

(๔/๒) สามีและภริยาสมัครใจแยกกันอยู่เกินสามปี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพึงหย่าได้ (มาตรา ๒๔)

๒๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๔๒ มาตรา ๑๕๔๓ มาตรา ๑๕๔๔ และมาตรา ๑๕๔๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร (มาตรา ๓๑)

๑๖. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๕๔๘ และมาตรา ๑๕๕๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายต้องได้รับความยินยอม หรือศาลมีคำพิพากษาให้จดทะเบียนได้ (มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔)

๑๗. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๖๕/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๑๕๖๕/๑ ในกรณีที่ผู้เยาว์ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถและศาลมีคำสั่งตั้งบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองเป็นผู้อนุบาลให้คำสั่งนั้นมีผลเป็นการถอนผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้ปกครองที่เป็นอยู่ในขณะนั้น

ในกรณีที่บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและไม่มีคู่สมรสถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ให้บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แล้วแต่กรณี เว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น” (มาตรา ๓๕)

๑๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๗๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับนิติกรรมใดอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้เยาว์ดังต่อไปนี้ ผู้ใช้อำนาจปกครองจะกระทำมิได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต

๑๙. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๘๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“บิดามารดา ย่อมมีสิทธิจะติดต่อกับบุตรของตนได้ตามควรแก่พฤติการณ์ไม่ว่าบุคคลใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้ปกครองก็ตาม” (มาตรา ๔๒)

๒๐. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๘๕, มาตรา ๑๕๘๖, (๕) ของมาตรา ๑๕๘๗, และมาตรา ๑๕๘๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการเป็นผู้ปกครองของผู้เยาว์ (มาตรา ๔๓, มาตรา ๔๔, มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖)

๒๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๙๐ มาตรา ๑๕๙๑ มาตรา ๑๕๙๒ มาตรา ๑๕๙๓ วรรคสอง มาตรา ๑๕๙๘/๖ มาตรา ๑๕๙๘/๗ มาตรา ๑๕๙๘/๘ มาตรา ๑๕๙๘/๑๕ มาตรา ๑๕๙๘/๑๖ มาตรา ๑๕๙๘/๑๗ มาตรา ๑๕๙๘/๑๘ มาตรา ๑๕๙๘/๑๙ มาตรา ๑๕๙๘/๒๐ มาตรา ๑๕๙๘/๒๑ มาตรา ๑๕๙๘/๒๒ มาตรา ๑๕๙๘/๒๓ มาตรา ๑๕๙๘/๒๔ และมาตรา ๑๕๙๘/๒๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับความเป็นผู้ปกครองและบทบาทของผู้ปกครอง สิทธิหน้าที่ของผู้ปกครองในการอนุบาลบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ การรับผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรม ซึ่งผู้เยาว์นั้นอยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์ (มาตรา ๔๘, มาตรา ๔๙, มาตรา ๕๐, มาตรา ๕๑, มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓)

๒๒. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๕๙๘/๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“ถ้าคู่สมรสฝ่ายหนึ่งจะจดทะเบียนรับผู้เยาว์ซึ่งเป็นบุตรบุญธรรมของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นบุตรบุญธรรมของตนด้วยจะต้องได้รับความยินยอมของคู่สมรสซึ่งเป็นผู้รับบุตรบุญธรรมอยู่แล้วและมีให้นำมาตรา ๑๕๕๘/๒๑ มาใช้บังคับ” (มาตรา ๕๔)

๒๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๕๘/๒๗ มาตรา ๑๕๕๘/๓๑ (๑) (๒) และ (๓) ของ มาตรา ๑๕๕๘/๓๓ และ (๘) ของมาตรา ๑๕๕๘/๓๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการฟ้องเลิกการรับเป็นบุตรบุญธรรม (มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘)

๒๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๕๘/๓๕ และมาตรา ๑๕๕๘/๓๗ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการเลิกรับบุตรบุญธรรมที่ยังไม่ บรรลุนิติภาวะ (มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๑)

๑๒.พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๑)

พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๓ หน้า ๕๖ - ๕๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีการแก้ไขพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้ยกเลิกการกำหนด อัตราส่วนการถือหุ้นและจำนวนผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัด และเพื่อให้การแปรสภาพบริษัทจำกัดเป็น บริษัทมหาชนจำกัด เป็นไปโดยความสมัครใจ ในกรณีที่บริษัทจำกัดประสงค์จะขึ้นให้ประชาชนร่วมลงทุน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติ ๔ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๙๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับบริษัทจำกัด ซึ่งตั้งขึ้นด้วยแบ่งทุนเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่า ๆ กัน โดยผู้ถือหุ้นต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกมาตรา ๑๐๗๑ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๑ (มาตรา ๔)

๑๓.พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๒)

พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๑๘ ก. หน้า ๑-๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๑

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องขายฝากมีบทบัญญัติยังไม่เหมาะสมเป็นเหตุให้มีการเอาเปรียบผู้ขายฝากโดยการกำหนดสินไถ่ที่สูงเกินควรเพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมายห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา รวมทั้งในกรณีที่ถึงกำหนดเวลาได้ผู้ซื้อฝากมักจะหลีกเลี่ยงไม่ยอมให้มีการไถ่จนเป็นเหตุให้ผู้ขายฝากต้องสูญเสียกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินไปโดยไม่ชอบธรรม นอกจากนี้ เห็นควรปรับปรุงระยะเวลาในการใช้สิทธิไถ่ในสัญญาขายฝากให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีบทบัญญัติ ๖ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๔๕๒ และ ๔๕๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓, ๔)

๒. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๕๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เกี่ยวกับการกำหนดราคาไถ่ทรัพย์สินในกรณีที่ราคาสินไถ่สูงกว่าราคาขายฝาก ให้ไถ่ได้ตามราคาขายฝากรวมประโยชน์ตอบแทนร้อยละ ๑๕ ต่อปี (มาตรา ๕)

๓. บทบัญญัติมาตรา ๔๕๕ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับแก่สัญญาขายฝากที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖)

๑๔.พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๓)

พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๕ ตอนที่ ๔๘ หน้า ๑-๒ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้บัญญัติให้หนี้ที่เกิดจากการไม่ชำระค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด ค่าชดเชย ค่าชดเชยพิเศษ เงินสะสม เงินสมทบ หรือเงินเพิ่มให้ลูกจ้าง หรือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน แล้วแต่กรณีมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของนายจ้างซึ่งเป็นลูกหนี้ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิในค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิของลูกจ้าง โดยให้รวมรวมถึงสิทธิของเสมียน คนใช้ และคนงาน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๓ เดิมด้วย โดยกำหนดลำดับบุริมสิทธิในเงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับอยู่ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิในค่าภาษีอากร ประกอบกับสถานะเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนเงินสูงสุดของบุริมสิทธิในเงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในปัจจุบันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีบทบัญญัติ ๔ มาตรา โดยให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๓ และ ๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ กรณีนี้มีอยู่เป็นคุณแก่บุคคลใด และบุริมสิทธิในเงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเพื่อการทำงานที่ได้ทำให้แก่ลูกหนี้ซึ่งเป็นนายจ้าง (มาตรา ๓,๔)

ศูนย์ ชีววิทย์/จัดทำ

วินัย หิมสุทธิ /ตรวจสอบ

๑๕.พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๔)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๑๐ ก หน้า ๑ - ๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ ประเภทของสังหาริมทรัพย์ที่ต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ จำนวนเงินในการกู้ยืมเงินที่ต้องมีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ จำนวนเงินที่เจ้าสำนักโรงแรมต้องรับผิดชอบในการที่ทรัพย์สินของคนเดินทางหรือแขกอาศัยสูญหาย อัตราค่าธรรมเนียมและค่าตัดสำเนาเอกสารตามที่ปรากฏในบทบัญญัติที่ว่าด้วยบริษัทจำกัด รวมถึงจำนวนเงินรางวัลหรือค่าธรรมเนียมที่บุคคลผู้มีสิทธิจะรับทรัพย์สินหายต้องชำระให้แก่ผู้เก็บได้หรือแก่ส่วนราชการที่รับผิดชอบ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งสิ้น ๑๗ มาตรา เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยให้ยกเลิกความในมาตราต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) มาตรา ๔๕๖ เกี่ยวกับการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์
- ๒) วรรคหนึ่งของมาตรา ๖๕๓ เกี่ยวกับการฟ้องร้องคดีการกู้ยืมเงินกว่า ๒,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
- ๓) วรรคสองของมาตรา ๖๗๕ เกี่ยวกับความรับผิดชอบเกี่ยวกับเงินทองตรา ธนบัตร ตัวเงิน พันธบัตร ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ ประทวนสินค้า อัคมณี หรือของมีค่าอื่น ๆ
- ๔) (๑) ของวรรคสองของมาตรา ๗๐๓
- ๕) มาตรา ๑๑๑๖ เกี่ยวกับการขอตัดสำเนาหนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับบรรคมมีในบริษัทหนึ่งบริษัทใด
- ๖) มาตรา ๑๑๒๗ เกี่ยวกับการเรียกค่าธรรมเนียมใบหุ้น
- ๗) มาตรา ๑๑๔๐ เกี่ยวกับผู้ถือหุ้นจะเรียกให้ส่งมอบสำเนาทะเบียน
- ๘) มาตรา ๑๑๕๕ เกี่ยวกับการของบุคคลนับหลังสุดจากบริษัทใด ๆ
- ๙) มาตรา ๑๓๐๒ เกี่ยวกับการบังคับใช้บทบัญญัติสามมาตราก่อนมาตรานี้
- ๑๐) (๓) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๓๒๓ เกี่ยวกับการมอบทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงานตำรวจ และแจ้งพฤติการณ์อันอาจเป็นเครื่องช่วยในการสืบหาตัวบุคคลผู้มีสิทธิที่จะรับทรัพย์สินนั้น
- ๑๑) วรรคหนึ่งของมาตรา ๑๓๒๔ เกี่ยวกับการเรียกเอารางวัลของผู้เก็บได้ซึ่งทรัพย์สินหาย
- ๑๒) มาตรา ๑๓๒๘ เกี่ยวกับการมสืบทอดเป็นของแผ่นดินเมื่อสังหาริมทรัพย์มีค่าซึ่งซ่อนหรือฝังไว้ ถ้าไม่มีผู้สามารถอ้างเป็นเจ้าของได้
- ๑๓) วรรคสองของมาตรา ๑๖๘๘ และวรรคสามของมาตรา ๑๗๐๒ เกี่ยวกับการบังคับใช้บทบัญญัติในวรรคก่อนนี้

๑๔) พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบถึงนิติกรรม สิทธิ หน้าที่ หรือความรับผิดชอบอันได้กระทำลงหรือมีขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ศูนย์ ธีรวิรุฬห์/จัดทำ

จารุวรรณ ควงวิชัย/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด

บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๕

“มาตรา ๔/๑ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดใดไม่จดทะเบียนตามมาตรา ๑๐๖๔/๒ หรือมาตรา ๑๐๗๘/๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในลักษณะ ๒๒ หักส่วนและบริษัของบรรพ ๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวกับการลาออกจากตำแหน่งของหุ้นส่วนผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัด และการลาออกจากตำแหน่งของกรรมการบริษัทจำกัด โดยกำหนดให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ต้องไปดำเนินการจดทะเบียนการเปลี่ยนแปลงในกรณีนี้ก่อนนายทะเบียนด้วย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิให้สอดคล้องกัน เนื่องจากกฎหมายฉบับดังกล่าวยังมิได้บัญญัติความผิดและบทลงโทษสำหรับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัด กรณีที่มีได้ดำเนินการจดทะเบียนภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด
บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่...) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๘

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๑๗ ก หน้า ๕-๗ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๕๕ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗๒-๑๘๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ความผิดอันเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. ๑๒๗ จะได้ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๕๕ และในร่างประมวลกฎหมายอาญาใหม่ก็มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดในเรื่องนี้ไว้ อีกประการหนึ่ง ในกฎหมายของต่างประเทศ ไม่ปรากฏว่า ได้รวมความผิดอันเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธินี้เข้าไปในประมวลกฎหมายอาญานั้น จึงสมควรที่จะบัญญัติความผิดดังกล่าวนี้ขึ้นไว้เป็นพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งต่างหาก

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๖๒ มาตรา แบ่งเป็น ๒ หมวด

หมวด ๑ ได้กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดความผิดเกี่ยวกับเรื่อง ชื่อ ยี่ห้อ ชื่อในดวงตรา ป้ายชื่อ (มาตรา ๓-๖)

๒. กำหนดความผิดเกี่ยวกับเรื่องหุ้น (มาตรา ๗-๑๗)

๓. กำหนดความผิดเกี่ยวกับเรื่องการบริหาร (มาตรา ๑๘-๓๘)

๔. กำหนดความผิดเกี่ยวกับการดำเนินการซึ่งต้องรับผิดชอบ (มาตรา ๓๙-๔๘)

หมวด ๒ ได้กำหนดโทษความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดความผิดเกี่ยวกับเรื่องชื่อในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความหรือ

เอกสาร (มาตรา ๔๙-๕๓)

๒. กำหนดความผิดเกี่ยวกับการดำเนินการ เช่น ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ดำเนินการผิดวัตถุประสงค์ ไม่จดทะเบียนและอื่น ๆ (มาตรา ๕๔-๖๒)

**๒. พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด
บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕**

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๔๒ หน้า ๔๗ ๕๓ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้น ๖๐ วันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากได้มีการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติบรรพ ๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และได้นำบทบัญญัติลักษณะ ๒๓ สมาคม ของบรรพ ๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิม มาบัญญัติรวมไว้ในบรรพ ๑ ที่ได้ตรวจชำระใหม่ด้วย โดยได้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิเสียใหม่ให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดและการลงโทษตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้สอดคล้องกันและแก้ไขเปลี่ยนแปลงอัตราโทษใหม่ให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๘ มาตรา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๓๕ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขอัตราโทษตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ (ดูมาตรา ๓)
๒. ยกเลิกความในมาตรา ๕, ๒๓, ๒๕, ๔๔ และมาตรา ๔๕ ในหมวด ๑ โดยบัญญัติใหม่ให้ใช้บังคับแทน (ดูมาตรา ๔-๗)
๓. ยกเลิกความในหมวด ๒ ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิ โดยบัญญัติใหม่ให้ใช้บังคับแทนในมาตรา ๔๕-๖๕ (ดูมาตรา ๘)
๔. บทเฉพาะกาล (ดูมาตรา ๙)

วนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

ศุภชัย วีรวิรุฬห์ / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อมูลดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อนทุกครั้ง เว้นแต่เจ้าของข้อมูลได้ให้ความยินยอมไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต” ประกอบด้วย ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการประกันภัย อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน เป็นกรรมการ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๘ สมาชิกผู้ใดไม่ส่งข้อมูลของลูกค้านของตนแก่บริษัทข้อมูลเครดิตที่ตนเป็นสมาชิก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

สมาชิกผู้ใดไม่แจ้งให้ลูกค้านของตนทราบเกี่ยวกับข้อมูลที่ส่งให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตหรือไม่แจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๑ บริษัทข้อมูลเครดิตใดหรือผู้ประมวลผลข้อมูลผู้ใดเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่สมาชิกของตนหรือผู้ให้บริการเพื่อประโยชน์อย่างอื่นหรือเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่ผู้อื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ความผิดตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๕๙ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้การส่งข้อมูลและการแจ้งข้อมูลให้เจ้าของข้อมูลทราบเกี่ยวกับข้อมูลที่ส่งให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตและการขอรับคำยินยอมของเจ้าของข้อมูลในการเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่สมาชิกหรือผู้ให้บริการจะต้องจัดทำเป็นหนังสือและต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทำให้เป็นภาระแก่บริษัทข้อมูลเครดิตและไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสามารถดำเนินการโดยใช้วิธีการอื่นได้ และอัตราโทษทางอาญาในความคิดที่เกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวมีความรุนแรงเกินสมควรสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อให้เกิดความเหมาะสมแก่การบังคับใช้ยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๘ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่...) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้น ได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้น ได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๘

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอน ๑๘ ก หน้า ๑-๕ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๑๑๔ ก หน้า ๑ - ๑๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในการให้กู้ยืมหรือให้สินเชื่อของสถาบันการเงินจำเป็นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงินและประวัติการชำระหนี้ของลูกค้าอย่างเพียงพอว่าลูกค้ารายนั้นมีประวัติเป็นอย่างไร และมีภาระหนี้อยู่กับสถาบันการเงินอื่นมากน้อยเพียงใด เท่าที่ผ่านมาการให้กู้ยืมหรือให้สินเชื่อของสถาบันการเงินยังมีข้อมูลไม่ครบถ้วน ส่งผลให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดปัญหาความมั่นคงแก่สถาบันการเงินนั้น และระบบสถาบันการเงินโดยรวม นอกจากนี้การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทำธุรกรรมข้อมูลเครดิต รวมทั้งยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองประชาชนผู้เป็นเจ้าของข้อมูลไว้เป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ แบ่งเป็น ๕ หมวด จำนวน ๖๖ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ กำหนดความหมายของคำว่า ข้อมูล การประมวลผลข้อมูล ผู้ควบคุมข้อมูล ผู้ประมวลผลข้อมูล ข้อมูลเครดิต ข้อมูลห้ามจัดเก็บ สินเชื่อ บัตรเครดิต ธุรกิจข้อมูลเครดิต บริษัท บริษัทข้อมูลเครดิต ใบอนุญาต เจ้าของข้อมูล สถาบันการเงิน สมาชิก ผู้ใช้บริการ แหล่งข้อมูล คณะกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่และรัฐมนตรี

๒. พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลใดเพื่อประโยชน์ภายในคณะบุคคลหรือนิติบุคคลนั้นเป็นการเฉพาะหรือใช้ในกิจการตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๓. หมวด ๑ การจัดตั้งบริษัทและขอรับใบอนุญาต

การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตจะกระทำได้เมื่อจัดตั้งในรูปบริษัทและได้รับใบอนุญาต

จากรัฐมนตรี

๔. บริษัทข้อมูลเครดิตต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่เกินกึ่งหนึ่งของทุนจดทะเบียนของบริษัทจำกัด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

๕. หมวด ๒ การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

๕.๑ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากบริษัทข้อมูลเครดิตใช้คำนำหน้าชื่อ หรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “บริษัทข้อมูลเครดิต” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

๕.๒ ห้ามมิให้บริษัทข้อมูลเครดิต ผู้ควบคุมข้อมูล หรือผู้ประมวลข้อมูล ดำเนินการประมวลข้อมูลที่มีอายุเกินกว่าที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๖. หมวด ๓ สิทธิและหน้าที่ของบริษัทข้อมูลเครดิต สมาชิกและผู้ให้บริการ

บริษัทข้อมูลเครดิตต้องทำการประมวลผลข้อมูลจากสมาชิก หรือจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๑๖)

๗. เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและประมวลผลข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตให้สมาชิกส่งข้อมูลของลูกค้าของตนแก่บริษัทข้อมูลเครดิตที่ตนเป็นสมาชิก และแจ้งเป็นหนังสือให้ลูกค้าของตนทราบเกี่ยวกับข้อมูลที่ส่งไปภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งข้อมูลแก่บริษัทข้อมูลเครดิต แต่การส่งข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของการชำระหนี้สินเชื่อ และประวัติการชำระราคาสินค้าหรือบริการโดยบัตรเครดิตให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิต ให้สมาชิกแจ้งให้ลูกค้าของตนทราบตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๑๗)

๘. ให้บริษัทข้อมูลเครดิตเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่สมาชิกหรือผู้ให้บริการที่ประสงค์จะใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์การให้สินเชื่อ รวมทั้งการรับประกันภัย การรับประกันชีวิต และการออกบัตรเครดิต โดยต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูล หรือในกรณีอื่นที่กำหนดไว้ซึ่งไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลก่อน (มาตรา ๒๐)

๙. ผู้ให้บริการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดตามมาตรา ๒๐ เท่านั้น

(๒) ห้ามมิให้เปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้อื่นที่ไม่มีสิทธิรับรู้ข้อมูล (มาตรา ๒๒)

๑๐. หมวด ๔ การให้ความคุ้มครองแก่เจ้าของข้อมูล

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าของข้อมูลให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิที่จะรู้ว่าบริษัทข้อมูลเครดิตเก็บรักษาข้อมูลใดของตน

(๒) สิทธิที่จะตรวจสอบข้อมูลของตน

(๓) สิทธิที่จะขอแก้ไขข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

(๔) สิทธิที่จะโต้แย้งเมื่อทราบว่าข้อมูลของตนไม่ถูกต้อง

(๕) สิทธิที่จะได้รับแจ้งผลการตรวจสอบข้อมูลของตนภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๖) สิทธิที่จะได้รับทราบเหตุแห่งการปฏิเสธคำขอสินเชื่อหรือบริการจากสถาบันการเงิน ในกรณีที่สถาบันการเงินใช้ข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตมาเป็นเหตุแห่งการปฏิเสธคำขอสินเชื่อหรือบริการ

(๗) สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๒๗

เจ้าของข้อมูลอาจเสียค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบข้อมูลตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดทั้งนี้ไม่เกินสองร้อยบาท (มาตรา ๒๕)

๑๑. หมวด ๕ การกำกับดูแลบริษัทข้อมูลเครดิต

ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต” ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติการหรือเสนอความเห็นมายังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาคำเนินการต่อไปด้วยก็ได้

๑๒. คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีผู้ร้องทุกข์หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลของเจ้าของข้อมูลมาพิจารณาได้ ในการนี้จะเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยก็ได้ (มาตรา ๓๔)

๑๓. หมวด ๖ การพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต

รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตของบริษัทข้อมูลเครดิตได้เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงใดดังต่อไปนี้

(๑) ประกอบกิจการโดยทุจริตหรืออาจทำให้ประชาชนเสียหาย

(๒) จงใจละเว้นการดำเนินการหรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) จงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๕)

๑๔. หมวด ๗ ความรับผิดชอบทางแพ่ง

บริษัทข้อมูลเครดิตหรือผู้ควบคุมข้อมูล หรือผู้ประมวลผลข้อมูลผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ถูกต้องแก่ผู้อื่น หรือเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง แต่มิใช่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิก ผู้ใช้บริการ หรือเจ้าของข้อมูล บริษัทข้อมูลเครดิตนั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น (มาตรา ๔๑)

๑๕. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

ได้กำหนดโทษไว้ในกรณีที่บริษัทข้อมูลเครดิต สมาชิก ผู้ใช้บริการ สถาบันการเงิน หรือบุคคลอื่นใด ไม่ปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้ ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้

๑๖. หมวด ๕ บทเฉพาะกาล

ผู้ใดประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตหรือกิจการอื่นในลักษณะทำนองเดียวกันอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอตามมาตรา ๖ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ในระหว่างการพิจารณาคำขอให้ผู้นั้นประกอบธุรกิจต่อไปได้จนกว่ารัฐมนตรีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ศูนย์ วีรวิรุฬห์ / จัดทำ

สุเทพ ศิริพงษ์กุล / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้ธนาคารมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่น และจะตั้งสาขาหรือตัวแทน ณ ที่อื่นใดภายในและภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่การจะตั้งสาขาหรือตัวแทนภายนอกราชอาณาจักร ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อน”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ให้กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้สี่พันล้านบาท แบ่งเป็นสี่สิบล้านหุ้น มีมูลค่าหุ้นละหนึ่งร้อยบาท โดยให้ธนาคารขายหุ้นให้แก่กระทรวงการคลัง เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ สถาบันการเงิน หรือบุคคลอื่น และกองทุนด้านการเกษตรหรือกองทุนอื่นของรัฐตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของธนาคาร

ให้กระทรวงการคลังถือหุ้นของธนาคารไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

ในกรณีที่มีหุ้นเหลือจากการถือหุ้นของกระทรวงการคลัง ให้ธนาคารขายหุ้นแก่ผู้อื่นตามวรรคหนึ่งได้ แต่ถ้าเป็นสถาบันการเงินที่มีใช้เงินเป็นสถาบันการเงินของรัฐหรือบุคคลอื่นที่มีใช้เป็นหน่วยงานของรัฐ จะขายหุ้นในจำนวนที่นับรวมกันแล้วเกินกว่าร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดมิได้

ภายใต้บังคับวรรคสองและวรรคสาม บุคคลใดจะถือหุ้นธนาคารเกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดมิได้

หุ้นของธนาคารที่บุคคล ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทดังต่อไปนี้ถืออยู่ ให้นับรวมเป็นหุ้นของบุคคลตามวรรคสี่ด้วย

- (๑) คู่สมรสของบุคคลตามวรรคสี่
- (๒) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลตามวรรคสี่
- (๓) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลตามวรรคสี่หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วน
- (๔) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลตามวรรคสี่หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๕) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคสี่หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๑) หรือ (๔) ถือหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๖) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคสี่หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (๕) ถือหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

เมื่อปรากฏว่าการได้มาซึ่งหุ้นของธนาคารเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดถือหุ้นเกินจำนวนที่จะถือได้ตามวรรคสี่ บุคคลนั้นจะยกเอาการถือหุ้นในส่วนที่เกินจำนวนดังกล่าวขึ้นยื่นต่อธนาคารมิได้ และธนาคารจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอย่างอื่นให้แก่บุคคลนั้น หรือให้บุคคลนั้นออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้นตามจำนวนในส่วนที่เกินมิได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามวรรคสี่และวรรคหก ให้ธนาคารตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นทุกคราวก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นและก่อนจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใด แล้วแจ้งผลการตรวจสอบต่อรัฐมนตรีตามรายการและภายในเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด และในกรณีที่พบว่าผู้ถือหุ้นรายใดถือหุ้นเกินจำนวนที่กำหนดตามวรรคสี่ ให้ธนาคารแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบ เพื่อดำเนินการจำหน่ายหุ้นที่เกินนั้นเสีย”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓) และ (๔) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๓) ดำเนินงานเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาชนบท โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินหรือการบริหารจัดการแก่บุคคล กลุ่มบุคคล ผู้ประกอบการ กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชน รวมทั้งองค์กรที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบใดที่มีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกรหรือชุมชน ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรหรือชุมชนให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการลงทุน การผลิต การแปรรูป และการตลาด หรือเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในด้านเศรษฐกิจหรือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

(๔) ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์ เพื่อใช้ดำเนินงานภายใต้ขอบเขตวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสหกรณ์”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การให้ความช่วยเหลือทางการเงินตามความในวรรคหนึ่ง (๑) (๖) (๓) และ (๔) รวมทั้งการดำเนินการตามความในวรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) ให้กระทำได้เท่าที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๑) และ (๒) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ให้กู้เงินเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๕

(๒) ค่าประกันตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของธนาคาร”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖/๑) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๖/๑) ให้กู้เงินหรือออกหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ถือตราสารทางการเงินซึ่งออกโดยธนาคารหรือให้แก่บุคคลใดตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยใช้ตราสารทางการเงินซึ่งออกโดยธนาคารเป็นประกัน”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๑๒) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๒) รับฝากเงินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกรและครอบครัวของเกษตรกรตามที่กำหนดในข้อบังคับของธนาคาร”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๑๔) และ (๑๕) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๔) จัดตั้งบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเกษตรกรรมหรือธุรกิจที่เป็นประโยชน์โดยตรงแก่กิจการของธนาคารตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๑๕) ร่วมลงทุนกับนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์การดำเนินงานภายใต้ขอบเขตที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๖/๑) และ (๑๖/๒) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๑๖/๑) ประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๑๖/๒) ให้สินเชื่อหรือบริการทางการเงินในรูปแบบอื่นที่เป็นประเพณีปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๘ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๑๗) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๗) กระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๑๒/๑ ให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพัน และให้ธนาคารดำรงเงินสดสำรองและดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและเงินกู้ยืม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอย่างน้อยต้องมีผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หนึ่งคน ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์หนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยหนึ่งคน และผู้แทนสหกรณ์การเกษตรผู้ถือหุ้นหนึ่งคน”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๕

“(๔) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗/๑ และมาตรา ๑๗/๒ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๑๘/๑ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหารและกรรมการบริหารอื่นอีกไม่เกินสามคน และให้ผู้จัดการเป็นกรรมการบริหาร โดยตำแหน่ง

ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งรองผู้จัดการหรือผู้ช่วยผู้จัดการคนหนึ่งเป็นเลขานุการของ คณะกรรมการบริหาร

ให้กรรมการบริหารซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี และให้นำ บทบัญญัติมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่ลักษณะต้องห้ามการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารด้วยโดยอนุโลม

ให้กรรมการบริหารได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๘/๒ ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการ ตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ การให้กู้เงินหรือการให้สินเชื่อตามมาตรา ๑๐ (๑) (๖) (๖/๑) และ (๑๖/๒) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของธนาคาร”

มาตรา ๑๘ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการซึ่งอยู่ในตำแหน่งในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการ ไปพลางก่อน

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ รวมทั้งการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อให้การดำเนินกิจการของธนาคารมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสามารถทำหน้าที่เป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาชนบทไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนทางการเงิน หรือการบริหารจัดการ ให้แก่บุคคลหรือนิติบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและการพัฒนาชนบท นอกจากนั้นเพื่อให้มีการระดมเงินทุนในการดำเนินกิจการของธนาคาร สมควรเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นของสถาบันการเงินและบุคคลอื่นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ โดยมีมติรับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่...) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๒ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับวุฒิสภาในการแก้ไขเพิ่มเติม

ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๘

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอน ๒๕ ก หน้า ๑-๗ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๓ ตอนที่ ๖๒ หน้า ๑๐ - ๓๐ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๐๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในการส่งเสริมพัฒนาการเกษตรของประเทศ จำเป็นต้องจัดให้ความช่วยเหลือทางการเงินอันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งเพื่อเกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตและรายได้การเกษตร การให้ความช่วยเหลือเช่นนั้นควรจัดขยายออกไปอย่างกว้างขวางทั้งในด้านการเกษตรโดยตรง และในด้านกลุ่มเกษตรกรกับสหกรณ์การเกษตร การดำเนินงานให้ความช่วยเหลือทางการเงินในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ควรอยู่ภายใต้การควบคุมเป็นระบบเดียวกันเพื่อให้ได้ผลมั่นคงและสะดวกในการจัดหาเงินทุนเพิ่มเติม ฉะนั้น จึงสมควรจัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรขึ้นเป็นสถาบันในระดับชาติเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ มีบทบัญญัติ ๔๓ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดความหมายของคำและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๒. ในหมวด ๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้จัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรโดยให้เป็น นิติบุคคล

๓. ในหมวด ๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมอาชีพหรือการดำเนินงานของเกษตรกร

๔. ในหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับการกำกับควบคุมและการจัดการโดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไป และให้มีคณะกรรมการธนาคารซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติไว้ด้วย

๕. ในหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้มีการประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นปีละ ๑ ครั้ง โดยนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการประชุมใหญ่มานำใช้บังคับโดยอนุโลม

๖. ในหมวด ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดวิธีการให้เกษตรกรกู้เงินโดยเป็นไปตามข้อบังคับของธนาคาร ฯ

๗. ในหมวด ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับการจัดหาเงินทุนให้จัดหาตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

๘. ในหมวด ๗ แห่งพระราชบัญญัติได้กำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรกำไร ซึ่งต้องจัดสรรกำไรสะสมเป็นเงินสำรองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่าย

๙. ในหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้จัดให้คณะกรรมการมีการสอบบัญชีของธนาคารอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และให้ธนาคารเสนอรายงานกิจการประจำปีงบดุลบัญชีกำไรและขาดทุนต่อคณะรัฐมนตรี

๑๐. ในหมวด ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ธนาคารได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

๑๑. ในหมวด ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืน มาตรา ๑๒ ให้ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๓ ตอนที่ ๑๕๕ หน้า ๑ - ๑๐ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๒๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว สถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรของประเทศได้เปลี่ยนแปลงตลอดมา สมควรปรับปรุงบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อสามารถให้ความร่วมมือกับทางราชการในการพัฒนาการเกษตรของประเทศได้โดยกว้างขวาง ทั้งในด้านการส่งเสริมอาชีพ การจัดหาที่ดินเพื่อการเกษตร การจำหน่ายผลิตผล และอื่น ๆ ในกรณีสมควรเพิ่มทุนของธนาคารขึ้นเพื่อให้สนองความต้องการของเกษตรกรในเรื่องสินเชื่อการเกษตรได้โดยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๕ มีบทบัญญัติ ๑๓ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการกำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้ ๔,๐๐๐ ล้านบาท โดยแบ่งเป็น ๔ หุ้น

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการให้ธนาคารมีอำนาจกระทำการภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับคณะกรรมการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้น

๕. ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุนของธนาคาร

๖. ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการเสนองบดุลและรายงานกิจการประจำปี

๗. ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับโทษของผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้เป็นความผิดโดยความได้

๘. ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งรองประธานกรรมการและกรรมการตามมาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการที่ แต่งตั้งคณะกรรมการที่แต่งตั้งอยู่ก่อนปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่

๙. ความในมาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการประชุมใหญ่สามัญ

๓. พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๔๙ ตอนที่ ๑๒๑ หน้า ๑๘ - ๒๕ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๒๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีหน่วยงานของรัฐบาลหลายแห่งในขณะนี้ประสงค์ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินค่าที่ดิน ค่าชดเชยการลงทุนค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือเงินประเภทอื่น แทนหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ เพราะธนาคารมีสาขา ขยายอยู่ทั่วไปในประเทศอยู่แล้ว และโดยที่บทบัญญัติบางประการในกฎหมายปัจจุบันยังไม่เหมาะสม กล่าวคือธนาคารจะให้กู้เงินแก่ผู้ฝากเงินซึ่งมิใช่เกษตรกร ไม่ได้ เป็นเหตุให้มีผู้ฝากเงินกับธนาคารน้อยกว่าที่ควร ซึ่งไม่เป็นการสนับสนุนให้ธนาคารสามารถ

ระดมทุนเพื่อเป็นสินเชื่อสำหรับเกษตรกรได้เต็มที่ บทบัญญัติเกี่ยวกับการมิไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา ๑๑ (๔) ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา ๑๑ วรรคสอง จนทำให้เป็นที่สงสัยว่าธนาคารจะรับที่ดินของลูกหนี้ธนาคารมาประเมินราคาใช้หนี้เงินกู้ได้หรือไม่ และในขณะนี้ธนาคารมิได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ทำให้การดำเนินธุรกิจต้องมีภาระสูง ทำให้ไม่อาจให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในการทำนิติกรรมกับธนาคารได้แตกต่างกับการทำนิติกรรมกับสหกรณ์อื่น ๆ ผู้ทำนิติกรรมจะได้ยกเว้นค่าธรรมเนียมในกรณีนี้ด้วย นอกจากนี้กำหนดเวลาในการประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้น กำหนดเวลาเสนอของบชุด และกำหนดเวลารายงานกิจการประจำปีตามกฎหมายปัจจุบันก็กำหนดไว้น้อยเกินไป ยังไม่เหมาะสมสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ มีบทบัญญัติ ๑๒ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เกษตรกร” ในมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับอำนาจของธนาคารมีอำนาจกระทำการกิจการภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการให้มีคณะกรรมการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้น

๕. ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการเสนอของบชุดและรายงานกิจการประจำปี

๖. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ เกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของกิจการธนาคารให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

๔. พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๙ ตอนที่ ๔๒ หน้า ๘๖ - ๘๘ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๘ เมษายน ๒๕๓๕

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากปัจจุบันพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ กำหนดความหมายของคำว่า “เกษตรกร” และวัตถุประสงค์ของธนาคารไว้ค่อนข้างจะจำกัด โดยเกษตรกรนั้นหมายความว่าผู้ประกอบอาชีพการเกษตรโดยตรง และให้เกษตรกรกู้เงินได้เฉพาะเพื่อการประกอบอาชีพการเกษตรเท่านั้น อีกทั้งเงินทุนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตามที่กำหนดไว้นั้นในขณะนี้ก็มีจำนวนไม่เพียงพอทำให้ความช่วยเหลือในการประกอบอาชีพของเกษตรกรอยู่ในวงจำกัดสมควรที่จะขยายความหมายของคำว่า “เกษตรกร” ให้รวมถึงเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และขยายวัตถุประสงค์ของธนาคารตามพระราชบัญญัติให้กว้างขึ้นให้เกษตรกรสามารถกู้เงินไปเพื่อการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตรเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้กับครอบครัวได้ด้วย และแก้ไขในเรื่องการเพิ่มทุนเรือนหุ้นของธนาคารเพื่อให้ธนาคารสามารถให้ความช่วยเหลือในด้านการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรได้มากขึ้น นอกจากนี้ เพื่อให้การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น สมควรให้มีกองทุนที่ดินขึ้นในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยให้ผู้จัดการธนาคารเป็นผู้บริหารกองทุนที่ดินตามระเบียบ ข้อยบังคับ หรือมติที่คณะกรรมการกองทุนที่ดินกำหนด และแยกการดำเนินงานออกต่างหากจากการดำเนินงานตามปกติของธนาคารจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๘ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕

“ในกรณีที่ธนาคารมีความจำเป็นต้องเพิ่มทุนเรือนหุ้นให้ธนาคารขอเพิ่มทุนเรือนหุ้นได้อีกเป็นคราว ๆ โดยขออนุมัติคณะกรรมการรัฐมนตรี”

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ธนาคารมีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรหรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกรกลุ่ม

เกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร สามารถประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว”

๓. ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“ให้กู้เงินแก่ผู้ฝากเงินหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่ผู้ฝากเงินยินยอมภายในวงเงินที่ฝากไว้กับธนาคาร โดยให้ เงินฝากเป็นประกัน รวมทั้งออกหนังสือค้ำประกันผู้ฝากเงินหรือบุคคลดังกล่าวภายในวงเงินค้ำประกันซึ่งไม่เกินจำนวนเงินฝาก”

๔. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕

“ให้มีกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในธนาคาร เรียกว่า “กองทุนที่ดิน”

๕. พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๖ ตอนที่ ๕ ก หน้า ๑๘-๒๒ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันการให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร แต่เฉพาะในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตรนั้นยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เกษตรกรมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สมควรขยายขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ของธนาคารให้สามารถช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร ในการประกอบอาชีพอื่น การพัฒนาความรู้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและครอบครัวของเกษตรกร และสำหรับการดำเนินการตามโครงการที่เป็นการส่งเสริม หรือสนับสนุนการประกอบเกษตรกรรม ซึ่งเป็นการดำเนินการร่วมกับผู้ประกอบการ ซึ่งจะส่งผลทำให้ขบวนการเกษตรกรรมทั้งในด้านการผลิตและการตลาดดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้เกิดการพัฒนาภาคเกษตรกรรมอย่างครบวงจร และสมควรขยายอำนาจในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการขยายขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ และเพื่อให้ธนาคารสามารถรับฝากเงินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกรได้กว้างขวางขึ้น ตลอดจนสมควรเพิ่มจำนวนกรรมการเพื่อมาช่วยในการดำเนินงานหรือการประกอบธุรกิจของธนาคารเพิ่มอำนาจในการจัดหาเงินทุน โดยการออมสลาออมทรัพย์และกำหนดให้รัฐบาลสามารถค้ำประกันเงินกู้ของธนาคารได้สูงขึ้น เพื่อสนับสนุนให้สามารถหาเงินทุนมาใช้จ่ายในการดำเนินงานได้มากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๘ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของธนาคารและเกี่ยวกับอำนาจของธนาคารกระทำการกิจกรรมภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

๒. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสองคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และให้ผู้จัดการเป็นกรรมการและเลขานุการ”

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“การให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร กู้เงินจากธนาคาร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของธนาคาร”

๔. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) ของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๕

“(๕) ออกสลากออมทรัพย์ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

๕. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔ ของหมวด ๖ การจัดหาเงินทุน แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕

“ในกรณีที่รัฐบาลขอให้รัฐบาลค้าประกันเงินกู้ที่ธนาคารกู้ยืมจากแหล่งให้กู้ยืมในต่างประเทศหรือภายในประเทศให้รัฐบาลมีอำนาจค้าประกันเงินกู้นั้นได้แต่ยอดรวมของเงินกู้ที่จะค้าประกันเพื่อรวมกับเงินต้นที่ค้าประกันของรัฐบาลยังค้างอยู่ต้องไม่เกินสิบสองเท่าของจำนวนมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วเงินสำรองและกำไรสะสมของธนาคารเมื่อคำนวณเป็นเงินบาท”

ศูนย์ ธีรวิทย์/จัดทำ

จาวรณ ดวงวิชัย/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

ทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕
ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ
ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๘๕
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ มีหน้าที่กำกับดูแลการรับจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตน

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีความพร้อมเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตนได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในการนี้ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดยังคงมีอำนาจรับจดทะเบียนพาณิชย์เฉพาะในท้องที่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมสถิติและทราบหลักฐานของผู้ประกอบพาณิชย์กิจบางประเภท ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์กิจตามประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสาม ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๕๕

“ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้ารับจดทะเบียนพาณิชย์กิจประเภทใด ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจประเภทดังกล่าวจดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในท้องที่ที่สำนักงานแห่งใหญ่หรือสำนักงานสาขาใหญ่ตั้งอยู่ แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๕ ให้สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ที่รัฐมนตรีได้ประกาศจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๕๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมีอำนาจหน้าที่รับจดทะเบียนพาณิชย์ตามที่กำหนดไว้เดิมไปพลางก่อน ทั้งนี้ จนกว่าจะมีประกาศที่ออกตามมาตรา ๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ถ่ายโอนภารกิจในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์เพื่อให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตนสำหรับพาณิชย์กิจที่รัฐมนตรีไม่ได้ประกาศให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๘

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๘

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอน ๒๖ ก หน้า ๑-๓ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๕๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๓ หน้า ๕๐-๖๔ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๐ ได้ประกาศใช้มานานแล้ว สมควรที่จะได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมแก่กาลสมัย อาทิเช่น โอนหน้าที่การรับจดทะเบียนพาณิชย์ในจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นหน้าที่ของสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ในจังหวัดพระนคร ไปให้จังหวัดดำเนินการรับจดทะเบียนต่อไป ตามนโยบายกระจายอำนาจของรัฐบาลไปยังจังหวัดท้องที่ เพิ่มพาณิชย์กิจที่จะต้องจดทะเบียนบางประเภท เช่นการรับจ้างทำของ การคลังสินค้า ฯลฯ เพื่อประโยชน์ทางสถิติและทราบหลักฐานของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ เพิ่มรายการจดทะเบียนเงินทุนของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ เพื่อทราบฐานะการค้าของพ่อค้าแก้ไขอัตราค่าปรับให้สูงขึ้น เพื่อป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย เพราะโทษปรับเดิมกำหนดไว้เป็นเวลานานร่วม ๑๕ ปีแล้ว จำนวนค่าปรับเดิมจึงน้อยไปไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวและเบ็ดหลาได้ ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบสถิติและหลักฐานการประกอบพาณิชย์กิจของพ่อค้าที่ถูกต้องควรเชื่อถือได้ อันจะใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม และการปรับปรุงขยายการเศรษฐกิจของประเทศให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์เสียใหม่ และยกเลิกพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์เดิมทั้ง ๒ ฉบับ ประกาศใช้ใหม่โดยรวมเป็นฉบับเดียวกัน เพื่อให้พ่อค้าประชาชนเข้าใจง่าย สะดวกแก่การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ยกเลิกพระราชบัญญัติ ๒ ฉบับคือ พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๕๐ รวมถึงบรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๒๒ มาตราแบ่งเป็น ๔ หมวด ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑ บททั่วไป (มาตรา ๕ - มาตรา ๗)

๑. นิยามศัพท์ ๕ คำ คือ รัฐมนตรี นายทะเบียนพาณิชย์ พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจ และสำนักงาน (มาตรา ๕)

๒. กิจการที่เป็นพาณิชย์กิจตามพระราชบัญญัตินี้ระบุไว้ในมาตรา ๖ (๑) - (๑๑) เช่น (๑) การซื้อ การขาย การขายทอดตลาดแลกเปลี่ยน (๑๑) กิจการอื่นซึ่งกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

๓. พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่กิจการซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๗ (๑) - (๖) เกี่ยวกับการค้าแร่ การแสวงหา และอื่น ๆ ซึ่งเป็นการกุศลหรือจัดตั้งตามกฎหมายเฉพาะ

หมวด ๒ การจดทะเบียนพาณิชย์ (มาตรา ๘ - มาตรา ๑๘)

๑. ผู้ประกอบพาณิชย์กิจตามมาตรา ๖ ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (มาตรา ๘)

๒. สำนักงานทะเบียน โดยมีสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์เพื่อรับจดทะเบียนฯ ในจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี ส่วนจังหวัดอื่นเป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์นั้นขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ซึ่งอยู่ในความควบคุมของกรมทะเบียนการค้า (มาตรา ๙)

๓. การจดทะเบียนพาณิชย์ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจตั้งสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในท้องที่ใดก็ต้องจดทะเบียนฯ ในท้องที่นั้น ถ้าสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ต่างประเทศและมีสาขาในประเทศไทย ให้จดทะเบียนในท้องที่ที่ตั้งสาขาใหญ่ในประเทศไทย (มาตรา ๑๐) โดยยื่นคำขอจดทะเบียนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๘ หรือนับแต่วันที่เริ่มประกอบพาณิชย์กิจกรณีที่ประกอบพาณิชย์กิจภายหลังที่ได้มีประกาศ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๑) ซึ่งการจดทะเบียนนั้นตามรายการที่กำหนดในมาตรา ๑๒ (๑) - (๑๐)

๔. กรณีเปลี่ยนแปลงรายการตามมาตรา ๑๒ หรือกรณีเลิกประกอบพาณิชย์กิจ ต้องยื่นคำขอจดทะเบียน ภายใน ๓๐ วัน แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๓)

๕. เมื่อจดทะเบียนพาณิชย์กิจถูกต้องแล้ว (มาตรา ๑๔ - มาตรา ๑๕)

๕.๑ นายทะเบียนออกใบทะเบียนให้ผู้ขอ

๕.๒ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจต้องแสดงใบทะเบียนไว้ ณ ที่สำนักงานในที่เปิดเผย หากใบทะเบียนสูญหายต้องยื่นคำขอใบแทนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันสูญหาย

๕.๓ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจต้องจัดให้มีป้ายชื่อไว้หน้าสำนักงานภายใน ๓๐ วัน

๖. มีคณะกรรมการ (๕ - ๗ คน) โดยรัฐมนตรีแต่งตั้งให้พิจารณาให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการถอนใบทะเบียนพาณิชย์ หรือสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่ (มาตรา ๑๖)

๑. นายทะเบียนพาณิชย์มีอำนาจออกคำสั่งเรียกผู้ประกอบการพาณิชย์มาสอบสวนเกี่ยวกับการจดทะเบียน และในระหว่างทำงานนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปทำการตรวจสอบในสำนักงานของผู้ประกอบการพาณิชย์

๘. การคัดค้านเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ จะทำได้โดยเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๘)

หมวด ๓ บทลงโทษ (มาตรา ๑๙ - มาตรา ๒๑)

๑. หากผู้ประกอบการพาณิชย์ไม่จดทะเบียน หรือแสดงรายการเท็จ หรือไม่มาให้นายทะเบียนสอบสวน มีความผิดระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ในความผิดต่อเนื่องกรณีไม่จดทะเบียนปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐๐ บาท จนกว่าจะปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๙)

๒. หากใบทะเบียนสูญหายผู้ประกอบการไม่ยื่นคำขอรับใบแทนภายในกำหนด ๓๐ วัน หรือผู้ประกอบการพาณิชย์ไม่แสดงใบทะเบียนในที่เปิดเผยหรือไม่จัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบการพาณิชย์ มีโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท และในความผิดต่อเนื่องปรับอีกวันละไม่เกิน ๒๐ บาท (มาตรา ๒๐)

๓. กรณีถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์แล้วผู้ประกอบการยังฝ่าฝืนประกอบการพาณิชย์ต่อไป มีโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๒๑)

หมวด ๔ บทเฉพาะกาล (มาตรา ๒๒)

๑. การประกอบการพาณิชย์ซึ่งจดทะเบียนไว้ก่อนรัฐมนตรีประกาศยกเลิกการจดทะเบียนนั้นใช้ได้จนกว่ารัฐมนตรีจะประกาศยกเลิก

๒. เมื่อประกาศยกเลิกการจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ใดผู้ประกอบการพาณิชย์ในท้องที่นั้นต้องยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันประกาศ

วนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

สุณีย์ ชีรวีรุห์ / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๑) ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

“(๒/๑) กรมการข้าว”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากข้าวเป็นพืชที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจไทย แต่ปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องข้าวมีอยู่หลายหน่วยงานและกระจัดกระจายอยู่ตามส่วนราชการต่าง ๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงสมควรให้มีการจัดตั้งกรมการข้าวขึ้นมีฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรมเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลเรื่องข้าวโดยเฉพาะ ให้ครอบคลุมถึงการปรับปรุงพัฒนาการปลูกข้าวให้มีผลผลิตต่อพื้นที่และคุณภาพสูงขึ้น การพัฒนาพันธุ์ การอนุรักษ์และคุ้มครองพันธุ์ การผลิตเมล็ดพันธุ์ การตรวจสอบรับรองมาตรฐาน การส่งเสริมและเผยแพร่เพื่อพัฒนาชาวนา การแปรรูปและการจัดการอื่น ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าว รวมทั้งการตลาดและการส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับข้าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๔ มีมติรับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการพิจารณาเต็มสภาร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกัน คณะกรรมการพิจารณาแล้วไม่มีข้อสังเกตพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๔

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๔ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวเดียวกัน

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๕

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอน ๒๖ ก หน้า ๔-๕ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๕

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๕๙ ก หน้า ๑๔-๓๕ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๕

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ระบบราชการนั้นเป็นกลไกสำคัญของประเทศในอันที่จะผลักดันให้แนวทางการบริหารประเทศตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งการดำเนินการตามแนวนโยบายของรัฐเกิดผลสำเร็จเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนส่วนรวม การจัดกลไกของระบบราชการจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของสังคม ซึ่งที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการหลายครั้ง แต่ยังคงให้มีการปฏิบัติราชการตามโครงสร้างการบริหารที่ไม่แตกต่างจากรูปแบบเดิม ซึ่งเป็นผลให้การทำงานของข้าราชการเป็นไปด้วยความล่าช้าเพราะมีขั้นตอนการปฏิบัติงานค่อนข้างมาก และส่วนราชการต่าง ๆ มิได้กำหนดเป้าหมายร่วมกันและจัดกลไกการปฏิบัติงานให้มีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นผลทำให้การปฏิบัติงานเกิดความซ้ำซ้อนและกระทบต่อการให้บริการแก่ประชาชน แนวทางแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงระบบราชการทั้งระบบ โดยการปรับอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการขึ้นใหม่ และปรับปรุงการบริหารงานโดยการจัดส่วนราชการที่ปฏิบัติงานสัมพันธ์กันรวมไว้เป็นกลุ่มภารกิจเพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่มีความเกี่ยวข้องกันให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายในส่วนงานที่ซ้ำซ้อนกันเมื่อจัดส่วนราชการใหม่ให้สามารถปฏิบัติงานได้แล้วจะมีผลทำให้แนวทางการรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ มีเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งจะสามารถปรับปรุงการทำงานของข้าราชการให้มีประสิทธิภาพในระยะต่อไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีบทบัญญัติ แบ่งเป็น ๒๑ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมทั้งสิ้น ๖๐ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ได้ยกเลิกกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ทั้งหมด รวมทั้งสิ้น

๒๓ ฉบับ

๒. พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีกระทรวงและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง ๒๐ กระทรวง ดังนี้

- ๒.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี
- ๒.๒ กระทรวงกลาโหม
- ๒.๓ กระทรวงการคลัง
- ๒.๔ กระทรวงการต่างประเทศ
- ๒.๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ๒.๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๒.๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๒.๘ กระทรวงคมนาคม
- ๒.๙ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๑๐ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๒.๑๑ กระทรวงพลังงาน
- ๒.๑๒ กระทรวงพาณิชย์
- ๒.๑๓ กระทรวงมหาดไทย
- ๒.๑๔ กระทรวงยุติธรรม
- ๒.๑๕ กระทรวงแรงงาน
- ๒.๑๖ กระทรวงวัฒนธรรม
- ๒.๑๗ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ๒.๑๘ กระทรวงศึกษาธิการ
- ๒.๑๙ กระทรวงสาธารณสุข
- ๒.๒๐ กระทรวงอุตสาหกรรม

๓. หมวด ๑ สำนักนายกรัฐมนตรี แบ่งเป็น ๓ ส่วนราชการคือ

- ๓.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- ๓.๒ กรมประชาสัมพันธ์
- ๓.๓ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
และให้ส่วนราชการดังต่อไปนี้อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี
- ๓.๔ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

- ๓.๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- ๓.๖ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- ๓.๗ สำนักงบประมาณ
- ๓.๘ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
- ๓.๙ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- ๓.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- ๓.๑๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔. หมวด ๒ กระทรวงกลาโหม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้จัดระเบียบราชการ กระทรวงกลาโหมเป็นไปตามกฎหมาย ข้อมบังคับและระเบียบแบบแผนว่าด้วยกรนั้น

๕. หมวด ๓ กระทรวงการคลัง ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- ๕.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๕.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๕.๓ กรมธนารักษ์
- ๕.๔ กรมบัญชีกลาง
- ๕.๕ กรมศุลกากร
- ๕.๖ กรมสรรพสามิต
- ๕.๗ กรมสรรพากร
- ๕.๘ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
- ๕.๙ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
- ๕.๑๐ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๖. หมวด ๔ กระทรวงการต่างประเทศ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังนี้

- ๖.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๖.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๖.๓ กรมการกงสุล
- ๖.๔ กรมพิธีการทูต
- ๖.๕ กรมยุโรป
- ๖.๖ กรมวิเทศสหการ

- ๖.๖ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- ๖.๘ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- ๖.๙ กรมสารนิเทศ
- ๖.๑๐ กรมองค์การระหว่างประเทศ
- ๖.๑๑ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
- ๖.๑๒ กรมอาเซียน
- ๖.๑๓ กรมเอเชียตะวันออก
- ๖.๑๔ กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

๗. หมวด ๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- ๗.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๗.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๗.๓ สำนักงานพัฒนากีฬาและนันทนาการ
- ๗.๔ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

๘. หมวด ๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- ๘.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๘.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๘.๓ กรมการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- ๘.๔ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
- ๘.๕ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส

๙. หมวด ๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- ๙.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๙.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๙.๓ กรมชลประทาน

- ๕.๔ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- ๕.๕ กรมประมง
- ๕.๖ กรมปศุสัตว์
- ๕.๗ กรมป่าไม้
- ๕.๘ กรมพัฒนาที่ดิน
- ๕.๙ กรมวิชาการเกษตร
- ๕.๑๐ กรมส่งเสริมการเกษตร
- ๕.๑๑ กรมส่งเสริมสหกรณ์
- ๕.๑๒ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- ๕.๑๓ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
- ๕.๑๔ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ดังต่อไปนี้

๑๐. หมวด ๘ กระทรวงคมนาคม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ

- ๑๐.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๑๐.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๑๐.๓ กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
- ๑๐.๔ กรมการขนส่งทางบก
- ๑๐.๕ กรมการขนส่งทางอากาศ
- ๑๐.๖ กรมทางหลวง
- ๑๐.๗ กรมทางหลวงชนบท
- ๑๐.๘ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

๑๑. หมวด ๙ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- ๑๑.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๑๑.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๑๑.๓ กรมควบคุมมลพิษ
- ๑๑.๔ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

- ๑๑.๕ กรมทรัพยากรธรณี
- ๑๑.๖ กรมทรัพยากรน้ำ
- ๑๑.๗ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- ๑๑.๘ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ๑๑.๙ กรมอุทยานแห่งชาติ
- ๑๑.๑๐ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๒. หมวด ๑๐ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- ๑๒.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๑๒.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๑๒.๓ กรมไปรษณีย์โทรเลข
- ๑๒.๔ กรมอุตุนิยมวิทยา
- ๑๒.๕ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๑๓. หมวด ๑๑ กระทรวงพลังงาน ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- ๑๓.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๑๓.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๑๓.๓ กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
- ๑๓.๔ กรมธุรกิจพลังงาน
- ๑๓.๕ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- ๑๓.๖ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

๑๔. หมวด ๑๒ กระทรวงพาณิชย์ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- ๑๔.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๑๔.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๑๔.๓ กรมการค้าต่างประเทศ

- ๑๔.๔ กรมการค้าภายใน
- ๑๔.๕ กรมการประกันภัย
- ๑๔.๖ กรมการค้าระหว่างประเทศ
- ๑๔.๗ กรมทรัพย์สินทางปัญญา
- ๑๔.๘ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
- ๑๔.๙ การส่งเสริมการส่งออก

ดังต่อไปนี้

๑๕. หมวด ๑๓ กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ

- ๑๕.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๑๕.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๑๕.๓ กรมการปกครอง
- ๑๕.๔ กรมการพัฒนาชุมชน
- ๑๕.๕ กรมที่ดิน
- ๑๕.๖ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๕.๗ กรมโยธาธิการและผังเมือง
- ๑๕.๘ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ดังต่อไปนี้

๑๖. หมวด ๑๔ กระทรวงยุติธรรม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ

- ๑๖.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๑๖.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๑๖.๓ กรมคุมประพฤติ
- ๑๖.๔ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- ๑๖.๕ กรมบังคับคดี
- ๑๖.๖ กรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- ๑๖.๗ กรมราชทัณฑ์
- ๑๖.๘ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
- ๑๖.๙ สำนักงานกิจการยุติธรรม

๑๖.๑๐ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

๑๗. หมวด ๑๕ กระทรวงแรงงาน ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ
ดังต่อไปนี้

- ๑๗.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๑๗.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๑๗.๓ กรมการจัดหางาน
- ๑๗.๔ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- ๑๗.๕ กรมสวัสดิการคุ้มครองแรงงาน
- ๑๗.๖ สำนักงานประกันสังคม

๑๘. หมวด ๑๖ กระทรวงวัฒนธรรม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ
ดังต่อไปนี้

- ๑๘.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๑๘.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๑๘.๓ กรมการศาสนา
- ๑๘.๔ กรมศิลปากร
- ๑๘.๕ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- ๑๘.๖ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

๑๙. หมวด ๑๗ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มี
ส่วนราชการดังต่อไปนี้

- ๑๙.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
- ๑๙.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๑๙.๓ กรมวิทยาศาสตร์บริการ
- ๑๙.๔ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

๒๐. หมวด ๑๘ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ และการจัดระเบียบราชการ
กระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ดังต่อไปนี้

๒๑. หมวด ๑๕ กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ

๒๑.๑ สำนักงานรัฐมนตรี

๒๑.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง

๒๑.๓ กรมการแพทย์

๒๑.๔ กรมควบคุมโรค

๒๑.๕ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒๑.๖ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๒๑.๗ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๒๑.๘ กรมสุขภาพจิต

๒๑.๙ กรมอนามัย

๒๑.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ดังต่อไปนี้

๒๒. หมวด ๒๐ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ

๒๒.๑ สำนักงานรัฐมนตรี

๒๒.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง

๒๒.๓ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

๒๒.๔ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

๒๒.๕ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

๒๒.๖ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

๒๒.๗ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

๒๒.๘ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

๒๒.๙ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๒๓. ในหมวด ๒๑ ของพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง รวมถึงกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าวได้ด้วย ซึ่งมีดังนี้

๒๓.๑ สำนักพระราชพิธี

๒๓.๒ สำนักพระราชวัง

๒๓.๓ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒๓.๔ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒๓.๕ สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

๒๓.๖ ราชบัณฑิตยสถาน

๒๓.๗ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒๓.๘ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๒๓.๙ สำนักงานอัยการสูงสุด

๒๔. ในบทเฉพาะกาลแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่งบประมาณ หนี้ สิทธิ และภาระผูกพันทั้งปวงของส่วนราชการที่ถูกยุบตามมาตรา ๓ ให้เป็นของส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้

ณัฐ ชีวะวิทย์/จัดทำ

สุเทพ ลิ้มพงษ์กุล/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

พัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การบริหารงานยุติธรรม” หมายความว่า การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการในการอำนวยความยุติธรรม การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพให้กับประชาชน การบังคับการตามกฎหมายและการอำนวย

ความสะดวกแก่ประชาชน แต่ไม่รวมถึงอำนาจอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล และการดำเนินการของหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกิจการยุติธรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องไม่กระทบกระเทือนอำนาจอิสระของศาลและการบริหารราชการของหน่วยงานของศาล หรือหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมาธิการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย
นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวง
มหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อัยการสูงสุด
เจ้ากรมพระธรรมนูญ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการฟอกเงิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เลขาธิการ
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขาธิการสำนักงาน
ศาลปกครอง เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา นายกสหภาพความ
คมบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน
คมบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ
หนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ผู้แทนสำนัก
งบประมาณ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีจำนวนสามคนเป็นกรรมการ และ
ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นเลขานุการ

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการในกระทรวงยุติธรรมจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ จะต้องแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในด้านอาชญาวิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยา เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมาย หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี
- (๓) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๔) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ
- (๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดหุโทษ

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘
- (๔) คณะรัฐมนตรีให้ออก

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติและแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) เสนอแนะและให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารงานยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรี

(๓) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรมที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(๔) ประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรม หรือรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรม เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานยุติธรรม ส่งเสริมความร่วมมือในการบริหารงานยุติธรรม หรือการดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

(๕) ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินผลการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือการปฏิบัติตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

(๖) ศึกษา วิเคราะห์ และทำการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดแนวทาง กลยุทธ์ และมาตรการในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม หรือการดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลและเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมเพื่อพิจารณา

(๗) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรม จัดประชุม สัมมนา ฝึกอบรม หรือเสนอแนะหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมในการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรม

(๘) กำกับดูแลการจัดทำรายงานประจำปีของสำนักงานตามมาตรา ๑๖ (๖) เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) กำหนดระเบียบอื่นใดเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการอำนวยการระเบียบ ข้อบังคับ สำหรับการประชุมของคณะกรรมการ เป็นการเฉพาะเรื่องหรือทั่วไปก็ได้ หากไม่มีระเบียบ ข้อบังคับ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น การประชุมของ คณะกรรมการให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการ

ในกรณีที่กรรมการคนใดเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องที่เสนอนั้นโดยเร็ว

มาตรา ๑๒ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มา ประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ ลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือ ปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน อาจขอให้ หน่วยงานของรัฐ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรม และเจ้าหน้าที่ของรัฐจัดส่งเอกสาร ข้อมูล และชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน เลขาธิการ และผู้ช่วยเลขาธิการ ได้รับ ค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒ สำนักงานกิจการยุติธรรม

มาตรา ๑๖ ให้สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงาน เลขาธิการของคณะกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) สํารวจ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เสนอแนะและพัฒนาระบบงานยุติธรรม ตลอดจนนโยบายที่เกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรมของประเทศ เพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผน แผนนโยบาย และแนวทางการบริหารงานยุติธรรมของประเทศ ตลอดจนรายงานต่าง ๆ ตามมติของคณะกรรมการ หรือเสนอข้อมูลและความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

(๓) ประสานการดำเนินการในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับงานยุติธรรมแก่สาธารณชน

(๔) ฝึกอบรมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรมให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

(๕) ร่วมมือและประสานงานทางวิชาการหรือด้านอื่นกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมทั้งภายในและต่างประเทศ

(๖) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน นายกรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือสำนักงานอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลาก็ได้

คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่งด้วยก็ได้

หมวด ๓

ความร่วมมือในการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์ให้มีการวางแผนและดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรมของประเทศให้เป็นไปโดยสอดคล้องกัน และมีประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชน

ตลอดจนการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ให้คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติขึ้นเป็นแนวทางสำหรับความร่วมมือในการบริหารงานยุติธรรมระหว่างหน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรม

แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ให้เป็นแผนระยะสี่ปี โดยแสดงทิศทางของการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม ซึ่งมีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การประสานแนวทางการบริหารงานยุติธรรมของหน่วยงานของรัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมแต่ละแห่งเพื่อให้เกิดบูรณาการในภาพรวมที่สอดคล้องกับสภาพสังคมและการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

(๒) มาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในการบริหารงานยุติธรรมของประเทศ

(๓) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมเพื่อประโยชน์ในการนำมาใช้แก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ ของประเทศ

(๔) แนวทางการปฏิบัติงานให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงานยุติธรรม เพื่อให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

(๕) ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมเพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรร่วมกันที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานยุติธรรม

(๖) การดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานยุติธรรม

มาตรา ๑๕ การจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ นอกจากต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๔ แล้ว จะต้องไม่ขัดแย้งกับแนวทางตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และตามกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการที่เป็นอิสระของศาล หน่วยงานของศาล และหน่วยงานที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญด้วย

ในกรณีที่มีข้อคิดเห็นจากศาล หน่วยงานของศาล หรือหน่วยงานที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญว่า ข้อกำหนดในแผนแม่บทข้อใดอาจจะมีลักษณะที่ขัดต่อวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนำไปพิจารณาปรับปรุงแผนแม่บทตามข้อคิดเห็นนั้น

ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ให้คณะกรรมการพิจารณาโดยให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการเสนอแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

เมื่อแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติใช้บังคับแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมนำไปพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติได้

ในกรณีที่สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างที่แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติใช้บังคับ คณะกรรมการอาจดำเนินการปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติให้เหมาะสมกับสภาพการณ์นั้นได้ และเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่พิจารณาผลการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกปี ในกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคไม่อาจดำเนินการตามแผนได้ ให้คณะกรรมการรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขด้วย

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมใด ไม่อาจดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติได้ ให้แจ้งคณะกรรมการทราบเพื่อพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติหรือแก้ไขปัญหาอุปสรรคให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมนั้น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่งานด้านกระบวนการยุติธรรมนั้น มีความจำเป็นต่อการสร้างความสงบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นแก่สังคม ทั้งในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพให้กับประชาชน การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายและให้เกิดความสะดวกแก่ประชาชน แต่เนื่องจากในปัจจุบันองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมมีอยู่หลายองค์กร ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมายในแต่ละด้านแยกจากกัน จึงมีปัญหาในการบริหารงานด้านกระบวนการยุติธรรมที่ยังไม่มีความเชื่อมโยง เพื่อแก้ไขปัญหานี้ให้ครบถ้วนทุกด้านไปพร้อมกัน ฉะนั้นเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการประสานการบริหารงานยุติธรรมของชาติให้เป็นไปโดยสอดคล้องกัน และมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้การอำนวยความสะดวกยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของสังคม สมควรส่งเสริมให้องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรม ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการใช้กฎหมายด้านต่าง ๆ ได้ร่วมกันวางแผนการบริหารงานยุติธรรมและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกระบวนการยุติธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศได้ต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๘

๓. สภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๘

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอน ๒๖ ก หน้า ๖-๑๔ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙

พระราชบัญญัติ

มาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัด

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “นายตรวจชั่งตวงวัด” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ “นายตรวจซึ่งตวงวัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ถ่ายโอนภารกิจในการเป็นนายตรวจซึ่งตรวจวัดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งตรวจวัดให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจซึ่งตรวจวัดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการขังดวงวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๔ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๔

๓. สภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๓ ตอน ๒๕ ก หน้า ๑-๓ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พุทธศักราช ๒๔๖๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ หน้า ๑๘๓ - ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๔๖๖

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๗ ธันวาคม ๒๔๖๖

ผู้รักษาการ เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริเห็นว่า พระราชอาณาจักรสยามในเวลานี้ยังไม่มีวิธีซึ่งดวงวัดเป็นสมานรูป ซึ่งกำหนดเป็นมาตรา และบัญญัติเป็นกฎหมาย สมควรจะมีวิธีเช่นที่กล่าวนี้ขึ้น

อนึ่งวิธีซึ่งดวงวัดของประเทศสยามนั้น ควรอนุโลมตามวิธีแห่งนานาประเทศ สุดแต่จะสมกับ ความประสงค์ภายในพระราชอาณาจักร และวิธีเมตริกนั้น ปรากฏว่าได้ใช้กันไพศาลแล้ว

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า วิธีซึ่งดวงวัดของประเทศสยามนั้น ให้ เป็นวิธีเมตริก กับให้รวมจำนวนหน่วยที่เป็นประเพณีบางอย่าง ซึ่งได้ตัดแปลงเข้าหาวิธีเมตริกแล้วนั้น เพิ่มขึ้น ช่วงเวลาที่จำเป็นยังจะต้องใช้ เพื่อประสพความประสงค์ของภูมิประเทศ

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้สืบไป

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ แบ่งเป็น ๖ ลักษณะ รวมทั้งสิ้น ๔๒ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

ลักษณะ ๑ ข้อความเบื้องต้น

๑. ให้เรียกกฎหมายนี้ว่า พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พุทธศักราช ๒๔๖๖ และให้นิยามความหมายของคำต่อไปนี้ เสนาบดี กฎเสนาบดี เจ้าพนักงาน วิธี จำนวนหน่วย มาตราซึ่ง มาตราดวง มาตราวัด เครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ผู้ทำ ผู้ชั่ง ผู้ขาย ผู้ส่ง

๒. ให้ใช้พระราชบัญญัติทั้งราชอาณาจักร เมื่อพ้นวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ ในพระราชกิจจานุเบกษาแล้ว ๑๒ เดือน เว้นแต่ประชาชนจะเลือกใช้วิธีมาตราซึ่งดวงวัดกับใช้จำนวนหน่วย เครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด อย่างอื่นใด ๆ ซึ่งได้อยู่เป็นประเพณีในพระราชอาณาจักรก็ได้ แต่อย่างไรก็ตามระหว่างเวลาที่พระราชบัญญัตินี้ยังไม่มีผลบังคับใช้ บุคคลผู้ใดผู้หนึ่งในกิจการต่อเนื่องกับผู้อื่น หรือในพาณิชย์กิจใด ๆ ได้ใช้ส่วนใดส่วนหนึ่งของวิธีที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัตินี้กับใช้จำนวนหน่วยและ

เครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด สำหรับวันกับวิธีนั้น ให้ถือว่าผู้นั้นยอมปฏิบัติตามข้อบัญญัติทั้งปวงแห่งพระราชบัญญัตินี้ และอาจถูกฟ้องร้องได้ถ้าใช้ปฏิบัติตามข้อบัญญัติ

๓. การใช้วิธีมาตราชั่งตวงวัด หรือเครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด อย่างใดอย่างหนึ่ง นอกเหนือไปจากที่ได้กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัตินี้เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ยกเว้นแต่ที่เสนาบดี้จะได้อนุญาตให้ใช้ในทางอาชีพ และทางวิทยาศาสตร์โดยจำเพาะ

๔. สินค้าที่ส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งเข้าหีบห่อตามมาตราชั่งตวงวัดของต่างประเทศ อาจขายหรือกระทำใด ๆ ในการพาณิชต่อไปในรูปหีบห่อเดิมได้

๕. สินค้าที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร อาจเพิ่มปริมาณหรือลดปริมาณตามมาตราชั่งตวงวัดของประเทศที่จะส่งสินค้าไปถึงนั้นได้

๖. ให้เสนาบดี้จัดตั้งสำนักงานกลางขึ้นในกรุงเทพฯ เพื่อเป็นที่รักษาแบบมาตรา และให้สำนักงานกลางมีอำนาจออกอาชญาบัตรให้แก่ผู้ทำ ผู้ส่ง ผู้ชั่ง และผู้ขาย เครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ที่กำหนดอนุญาตให้ใช้ตามวิธีที่สร้างขึ้นโดยพระราชบัญญัตินี้ และมีหน้าที่ในการรักษาทะเบียน การให้คำรับรอง การสำรวจ และการกำกับตรวจตราทั่วไปในเรื่องอาชญาบัตร ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติหรือตามกฎหมายของเสนาบดี้และเสนาบดี้จะให้จัดตั้งสำนักงานสาขาขึ้นในท้องที่ใดก็ได้แล้วแต่จะเห็นจำเป็น

ลักษณะ ๒ ขบวนการหัดจำนวนหน่วย

๑. มูลจำนวนหน่วยแห่งความยาวนั้น ให้เป็นเมตร ตามวิธีเมตริกและให้เทียบวิธีประเพณีกับวิธีเมตริก ดังนี้

เส้น	ให้เท่ากับ	สี่สิบเมตร
วา	ให้เท่ากับ	สองเมตร
ศอก	ให้เท่ากับ	ครึ่งเมตร
คืบ	ให้เท่ากับ	หนึ่งในสี่ของหนึ่งเมตร

๒. มูลจำนวนหน่วยแห่งคลภาค (Surface) ให้เป็นตารางเหลี่ยม (ตารางเมตร) และให้เทียบวิธีประเพณีกับวิธีเมตริก ดังนี้

ไร่	ให้เท่ากับ	พันหกร้อยตารางเมตร
งาน	ให้เท่ากับ	สี่ร้อยตารางเมตร
ตารางวา	ให้เท่ากับ	สี่ตารางเมตร

๓. มูลจำนวนหน่วยแห่งโวลูมนั้น (ความจุ) ให้เป็นโวลูมที่จุในรูปเหลี่ยมลูกบาศก์ ซึ่งมีด้านกว้าง ยาว และสูงด้านละ ๑ เมตร ให้เรียกว่า เมตรเหลี่ยมลูกบาศก์ (ลูกบาศก์เมตร)

๔. มูลจำนวนหน่วยแห่งเมส (น้ำหนัก) ให้เป็นกิโลกรัมตามวิธีเมตริกและให้เทียบวิธีประเพณีกับวิธีเมตริก ดังนี้

หาบหลวง	ให้เท่ากับ	หกสิบกิโลกรัม
ซังหลวง	ให้เท่ากับ	หกร้อยกรัม
กะหัดหลวง	ให้เท่ากับ	ยี่สิบเซนติกรัม

ให้กะหัดหลวงเป็นเมตริกกะหัด และให้ใช้สำหรับณมีค่าเท่านั้น

๕. มูลจำนวนหน่วย แห่งความจุสำหรับวัดจุหลวง หรือวัดจุแห่งนั้นให้เป็นลิตร และเทียบวิธีประเพณีกับวิธีเมตริกดังนี้

เกวียนหลวง	ให้เท่ากับ	สองพันลิตร
ปิ่นหลวง	ให้เท่ากับ	พันลิตร
สัดหลวง	ให้เท่ากับ	ยี่สิบลิตร
ทนานหลวง	ให้เท่ากับ	หนึ่งลิตร

สำหรับสามัญกิจทั้งปวงอาจถือว่ากิโลลิตรนั้นเทียบเท่ากับลูกบาศก์เมตร ลิตรเท่ากับลูกบาศก์เดซิเมตร และมีลิตรเท่ากับลูกบาศก์เซนติเมตร

ลักษณะ ๓ การทำ การตั้ง การขาย เครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด

๑. ให้เสนาบดีมีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ออกกฎ เสนาบดีประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาอธิบายชนิดของเครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด รายละเอียดและวัตถุที่ทำถึงนั้น ๆ อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาดในเครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ทุกอย่าง

๒. บุคคลที่จะทำกิจในทางทำ ตั้ง ขาย หรือซ่อมเครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด จะต้องยื่นใบขออาชญาบัตรสำหรับกิจการนั้น ๆ ซึ่งเจ้าพนักงานได้ตรวจสอบ สอบสวนแล้ว ให้ออกอาชญาบัตรให้ตามที่ขอมาแล้วให้จกรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถืออาชญาบัตรลงในสมุดลงทะเบียน หากเจ้าพนักงานปฏิเสธไม่ออกอาชญาบัตรให้ก็ได้ แต่ต้องแจ้งเหตุผลแห่งการปฏิเสธนี้ให้ผู้ยื่นขอนั้นทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

อาชญาบัตรนั้นโอนกันไม่ได้เป็นอันขาด

๓. อาชญาบัตรนั้นต้องระบุชื่อและตำบลของผู้ถือ ท้องที่ที่อนุญาตประเภทกิจการที่อาชญาบัตรนั้นอนุญาตให้ทำ มีอายุไม่เกิน ๕ ปี

เจ้าพนักงาน ซึ่งเสนาบดีแต่งตั้งขึ้นสำหรับการนี้ อาจสั่งถอนเสียก็ได้หากพิสูจน์ได้ว่าผู้ถืออาชญาบัตรกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งขัดกับข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎเสนาบดี หรือขัดกับข้อความที่ระบุไว้ในอาชญาบัตรของตน

ลักษณะ ๔ การให้คำรับรอง

๑. การรับรองเครื่องซั้ว เครื่องควง เครื่องวัด ให้ประทับตราเครื่องหมายคำรับรองลงที่สิ่งเหล่านั้นทุกสิ่ง เรียกว่าคำรับรองชั้นแรก ส่วนการให้คำรับรองเป็นคราว ๆ หรือให้คำรับรองซึ่งหลังจากนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำสั่งจากเสนาบดีหรือทำตามคำร้องขอของเจ้าของเครื่องซั้ว เครื่องควง เครื่องวัด เรียกว่า คำรับรองชั้นหลัง

บรรดาเครื่องซั้ว เครื่องควง เครื่องวัด ต้องได้รับคำรับรองหากมีการจำหน่ายหรือซ่อม โดยไม่มีคำรับรอง ท่านว่าเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

๒. ผู้ให้ทำ ผู้ตั้ง หรือผู้ซ่อม เครื่องซั้ว เครื่องควง เครื่องวัด ทุกคนต้องมีเครื่องหมายส่วนตัว และให้ประทับเครื่องหมายนั้นไว้ที่สิ่งทุกอย่างก่อนส่งสิ่งนั้นมาเพื่อให้คำรับรอง

เครื่องหมายส่วนตัวนี้ ให้จดทะเบียนไว้ที่สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขา ห้ามพนักงานประทับเครื่องหมายรับรองลงที่เครื่องซั้ว เครื่องควง เครื่องวัด ที่ไม่มีเครื่องหมายส่วนตัว หรือมีเครื่องหมายที่ผิดไปจากที่จดทะเบียนไว้

๓. เจ้าพนักงานมีอำนาจให้แก้ไข ทำลาย สั่งรับ เครื่องซั้ว เครื่องควง เครื่องวัดใด ๆ ที่ไม่ถูกต้อง ตามข้อปฏิบัติ

๔. เครื่องซั้ว เครื่องควง เครื่องวัดที่มีขนาดใหญ่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้โดยสะดวก ให้เจ้าพนักงานสำรวจตรวจสอบ เรียกว่า นายตรวจ ซึ่งได้แต่งตั้งขึ้นโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจในการยึดเครื่องซั้ว เครื่องควง เครื่องวัดใด ๆ ที่เห็นว่าไม่ถูกต้องตามความประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ และให้นำสิ่งนั้นส่งไว้ยังสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขา

ลักษณะ ๕ การฟ้องร้องและบทลงโทษ

๑. ภายหลังประกาศพระราชกฤษฎีกา บังคับให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ บุคคลผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม ถือว่าเป็นความผิดอาญาและต้องได้รับโทษ

๒. ผู้ใดผู้หนึ่ง ทำ ตั้ง ขาย หรือซ่อมเครื่องซั้ว เครื่องควง เครื่องวัด โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือแจ้งยื่นขออนุญาตเป็นเท็จ มีความผิดต้องระวางโทษ จำคุก หรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. ผู้ใดผู้หนึ่ง ได้รับอนุญาต เป็นผู้ขาย เครื่องซั้ว เครื่องควง เครื่องวัดใด ๆ ที่ไม่มีคำรับรองที่ซ่อมแล้วไม่มีคำรับรองซ้ำ ต้องได้รับโทษจำคุกหรือปรับหรือทั้งสองสถานะ

๔. ผู้ใดผู้หนึ่ง ในกิจการพาณิชยสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือปลอมแปลงเครื่องหมายใด ๆ ของสำนักงานกลาง หรือไม่นำสิ่งนั้นให้สำรวจ เพื่อการให้คำรับรองตามข้อบัญญัติ มีความผิดต้องได้รับโทษจำคุก ปรับ หรือทั้งสองสถาน

๕. ผู้หนึ่งผู้ใดในกิจการต่อเนื่องกับผู้อื่น หรือในพหุบริษัทใด ๆ กระทำผิดพระราชบัญญัตินี้ โดยใช้มาตราข้างดวงวัด นอกจากที่กำหนดโดยการซื้อขายไม่ถูกต้อง ทั้งส่งไปนอกราชอาณาจักร และนำเข้ามาในราชอาณาจักร ต้องวางโทษปรับ

๖. ผู้ใดกระทำความผิดซ้ำเป็นครั้งที่สอง ให้เพิ่มโทษสำหรับความผิดครั้งหลังอีกกึ่งหนึ่ง

๗. เมื่อได้มีเหตุเชื่อว่าได้มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้น เนื่องด้วยเครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัดใด ๆ แล้ว ท่านว่าจะยึดสิ่งนั้น ๆ เสียก็ได้

๘. การฟ้องเอาโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าทำได้แต่เฉพาะเจ้าพนักงานของกรมอัยการ เจ้าพนักงานซึ่งเสนาคดีตั้งแต่งขึ้นเพื่อกระทำการตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ เท่านั้น

ลักษณะ ๖ บทเบ็ดเสร็จ

๑. ให้เสนาคีมีอำนาจที่จะแต่งตั้งเจ้าพนักงานในกระทรวงใด ๆ ให้กระทำการตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ เมื่อเป็นการจำเป็น

๒. ให้เสนาคีมีอำนาจที่จะออกกฎเสนาคี กำหนดบรรดา กฎ ระเบียบ การวางระเบียบแบบอาชญาบัตร การจดทะเบียนผู้ถืออาชญาบัตร การจัดวางระเบียบราชการ ระเบียบปฏิบัติ ให้เป็นไปตามความประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

๓. ให้เสนาคีกระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าหน้าที่จัดการทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้

๒.พระราชบัญญัติมาตราข้างดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๕ ก. หน้า ๑๑-๓๐ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๒

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติมาตราข้างดวงวัด พระพุทธศักราช ๒๔๖๖ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว แม้ว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง แต่บทบัญญัติบางประการยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมาตราข้างดวงวัดเสียใหม่ เพื่อลดมาตรการควบคุมของรัฐมาเป็นการกำกับดูแลให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องชั่ง ตวงวัดมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจในการผลิตเครื่องชั่งตวงวัดเพื่อการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติ ๕๔ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติซึ่ง

- (๑) พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๖๖
- (๒) พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๖
- (๓) พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๗
- (๔) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗๑ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๕) พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๖ (มาตรา ๓)

๒. พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดความหมายของคำต่าง ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับมาตราซึ่งดวงวัด (มาตรา ๔)

๓. ในหมวด ๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดถึงการจัดตั้งสำนักงานกลางซึ่งดวงวัด

๔. ในหมวด ๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดแบบของมาตราซึ่งดวงวัด ซึ่งแบ่งออกเป็นแบบมาตราชั้นหนึ่ง แบบมาตราชั้นสองและแบบมาตราชั้นสาม

๕. ในหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจรัฐมนตรีกำหนดชนิดและลักษณะของเครื่องซึ่งดวงวัดและรายละเอียดวัสดุที่ใช้ผลิตเครื่องซึ่งดวงวัดไว้ในกฎกระทรวง และได้กำหนดข้อปฏิบัติของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องซึ่งดวงวัด

๖. ในหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้เครื่องซึ่งดวงวัดต้องได้รับการตรวจสอบและได้รับกำบังรอง โดยกำหนดวิธีการและข้อปฏิบัติไว้

๗. ในหมวด ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายตรวจซึ่งดวงวัด

๘. ในหมวด ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับสินค้าและหีบห่อ รวมถึงข้อปฏิบัติของผู้บรรจุ

๙. ในหมวด ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับเครื่องซึ่งดวงวัด เพื่อการส่งออกให้ผู้ผลิตปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ซึ่งรัฐมนตรีกำหนด

๑๐. ในหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นบทกำหนดโทษของผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

๑๑. บทเฉพาะกาลแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้บรรดากฎต่าง ๆ ที่ให้ยกเลิกตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้ต่อไปได้เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีประกาศออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๒)

ศูนย์ ซีรวิฑ์ / จัดทำ

จารุวรรณ ดวงวิชัย / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

ทางหลวง (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ทางหลวง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหรือถนนซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ได้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และหมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด สะพาน ท่อหรือรางระบายน้ำ อุโมงค์ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักระยะป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ที่พักริมทาง เรือหรือพาหนะสำหรับขนส่งข้ามฟาก ท่าเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถ และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่มีอยู่หรือที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทางหลวงนั้นด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ทางขนาน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๕ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ยานพาหนะ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ไหล่ทาง” และคำว่า “ผู้อำนวยการทางหลวง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“ยานพาหนะ” หมายความว่า รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก รวมทั้งเครื่องจักร เครื่องกล และสิ่งอื่นใดที่เคลื่อนที่ไปได้บนทางหลวงในลักษณะเดียวกัน”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ทางหลวงมี ๕ ประเภท คือ

- (๑) ทางหลวงพิเศษ
- (๒) ทางหลวงแผ่นดิน
- (๓) ทางหลวงชนบท
- (๔) ทางหลวงท้องถิ่น
- (๕) ทางหลวงสัมปทาน

มาตรา ๗ ทางหลวงพิเศษ คือ ทางหลวงที่จัดหรือทำไว้เพื่อให้การจราจรผ่านได้ตลอดรวดเร็วเป็นพิเศษ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงพิเศษโดยกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา รวมทั้งควบคุมให้มีการเข้าออกได้เฉพาะ โดยทางเสริมที่เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงพิเศษตามที่กรมทางหลวงจัดทำขึ้นไว้เท่านั้น”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ทางหลวงชนบท คือ ทางหลวงที่กรมทางหลวงชนบทเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงชนบท”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ทางหลวงท้องถิ่น คือ ทางหลวงที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงท้องถิ่น”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ทางหลวงประเภทต่าง ๆ ให้ลงทะเบียนไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงสัมปทาน อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวง

(๒) ทางหลวงชนบท อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวงชนบท

(๓) ทางหลวงท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด

ให้รัฐมนตรีประกาศทะเบียนทางหลวงตาม (๑) ในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ในกรณีที่รัฐมนตรียังไม่ได้แต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๑๔ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ดำเนินการทางหลวง

(๑) อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงสัมปทาน

(๒) อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงชนบท

(๓) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการทางหลวงท้องถิ่น”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ให้อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจสอบและควบคุมทางหลวง และงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบท”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ให้นายกองการบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองการบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่มีกฎหมายจัดตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นเจ้าหน้าที่กำกับตรวจสอบและควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่น ให้อธิบดีกรมทางหลวงชนบท มีอำนาจกำหนดมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงและงานทาง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้และเสาพาดสาย ตลอดจนควบคุมในทางวิชาการและอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่าง เกี่ยวกับทางหลวงและงานทาง”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์แก่งานทาง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจทำหรือแก้ทางระบายน้ำที่ไหลผ่านทางหลวง หรือทำหรือแก้ทางระบายน้ำออกจากทางหลวงเพื่อไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะที่ใกล้เคียงตามความจำเป็นได้

ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงประกาศแนวเขตที่จะทำหรือแก้ทางระบายน้ำ พร้อมทั้งแผนผังแสดงแนวเขตดังกล่าว และปิดประกาศไว้ในบริเวณที่จะกระทำการนั้น และให้มีหนังสือแจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินในแนวเขตดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก่อนการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำหรือแก้ทางระบายน้ำของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง

เมื่อได้รับฟังความคิดเห็นตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงกำหนดแนวเขตที่จะทำหรือแก้ทางระบายน้ำ และมีหนังสือแจ้งให้

เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนเข้าดำเนินการ และให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

ในกรณีจำเป็นต้องป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉินและเพื่อประโยชน์แก่งานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ได้ทันที แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินนั้นทราบโดยเร็ว

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสี่ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ วัตถุ เครื่องจักร เครื่องมือ และเครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้งานทางซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๓๘/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดระบายน้ำลงในเขตทางหลวงอันอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้

การระบายน้ำที่กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวจงเว้นการระบายน้ำลงในเขตทางหลวงทันที หรือให้รื้อถอนหรือปิดกั้นทางระบายน้ำภายในเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจรื้อถอนหรือปิดกั้นทางระบายน้ำดังกล่าวได้ โดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ในกรณียานพาหนะใด ๆ เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์เกิดขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ ผู้ใช้ยานพาหนะซึ่งอยู่ในวิสัยและพฤติการณ์ที่สามารถเคลื่อนที่ที่ยานพาหนะนั้นได้ต้องนำยานพาหนะนั้นเข้าจอดบนไหล่ทางหรือถ้าไม่มีไหล่ทาง ให้จอดชิดซ้ายสุดในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจรและจะต้องนำยานพาหนะนั้นออกไปให้พ้นทางจราจรหรือไหล่ทางโดยเร็วที่สุด

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าจำเป็นต้องหยุดหรือจอดยานพาหนะอยู่บนทางจราจรหรือไหล่ทาง ผู้ใช้ยานพาหนะต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณใด ๆ ให้เพียงพอที่ผู้ใช้ยานพาหนะอื่นจะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร และหากเกิดขึ้นในเวลาที่ไม่เห็นแสงสว่างไม่เพียงพอที่ผู้ใช้ยานพาหนะอื่นจะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรต้องเปิดหรือจุดไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอที่จะเห็นยานพาหนะนั้นได้

ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะตามวรรคหนึ่งได้ โดยนำความในมาตรา ๔๒/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๔๒/๑ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ยานพาหนะอื่นหรือผู้ใช้ทาง หรือฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

การเคลื่อนย้ายยานพาหนะตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความเสียหายใด ๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ผู้ขับขีหรือเจ้าของยานพาหนะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้ายยานพาหนะตลอดจนค่าดูแลรักษายานพาหนะระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินที่ได้จากผู้ขับขีหรือเจ้าของยานพาหนะตามวรรคสาม เป็นรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง และให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามมาตรานี้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมทางหลวงกำหนด

ในกรณีที่ผู้ขี้บขี่หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ยและค่าดูแลรักษาตามวรรคสาม ผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวงมีอำนาจยึดหน่งยานพาหนะนั้นไว้ได้จนกว่าจะได้รับชำระค่าใช้จ่ยและค่าดูแลรักษาดังกล่าว โดยในระหว่างที่ยึดหน่งนั้นให้คำนวณค่าดูแลรักษาเป็นรายวัน ถ้าพ้นกำหนดสามเดือนแล้วผู้ขี้บขี่หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ยและค่าดูแลรักษาดังกล่าว ให้ผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวงมีอำนาจนำยานพาหนะนั้นออกขายทอดตลาดได้ แต่ต้องมีหนังสือบอกกล่าวแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ปรากฏชื่อทางทะเบียนหากไม่ปรากฏชื่อทางทะเบียน ให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการของผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวง ทั้งนี้ ก่อนวันขายทอดตลาดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ยในการขายทอดตลาด ค่าใช้จ่ยและค่าดูแลรักษาที่ค้างชำระแล้ว เหลือเงินเท่าใดให้คืนแก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิที่แท้จริงต่อไป”

มาตรา ๒๐

(มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ วินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.... เฉพาะมาตรา ๒๐ เป็นอันตกไป)*

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง หรือรูก้าเข้าไปในเขตทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวง จะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการในการจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติเหตุ และการติดขัดของการจราจรด้วย

*มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๔๖/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดชุมนุมกัน ในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร หรืออาจเป็นอันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือผู้ใช้ทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวง หรือเป็นการเดินแถว ขบวนแห่ หรือชุมนุมกันตามประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือเป็นกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะหรืออยู่ในเขตที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องชำระค่าใช้เขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจาก ผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้

อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้นำ มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ ผู้ใดมีความจำเป็นต้องปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวง จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง เสียก่อน

ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระค่าใช้เขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนด ในกฎกระทรวง

ในกรณีที่การกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือกระทำผิดเงื่อนไข ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๓ ให้อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิมที่ ทางหลวงพิเศษตัดผ่าน

ในกรณีที่มีการปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีกรมทางหลวงจัดให้มี ทางบริการขึ้นใช้แทน โดยอาจกำหนดหรือดัดแปลงแก้ไขจากทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิม หรือจัดให้มีทางขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นทางบริการก็ได้ ไม่ว่าจะอยู่ในเขตทางหลวงพิเศษหรือไม่ก็ตาม

ทางบริการที่เกิดจากการดัดแปลงแก้ไขทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิมให้เป็นทางหลวง หรือทางอื่นใดประเภทเดิม ทางบริการที่จัดให้มีขึ้นใหม่ให้เป็นทางหลวงแผ่นดิน”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออก เชื่อม หรือผ่านทางหลวงพิเศษ

ทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษหรือรुक้าเข้าไปในเขตทางหลวงพิเศษ

ผู้ใดมีความจำเป็นต้องสร้างหรือกระทำการใด ๆ ผ่านเข้าไปในเขตทางหลวงพิเศษจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ทั้งนี้ จะต้องเป็นกิจการอันเป็นประโยชน์สาธารณะ และเป็นการผ่านเขตทางหลวงพิเศษเท่าที่จำเป็น รวมทั้งต้องไม่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการใช้ทางหลวงพิเศษ

ในการอนุญาตตามวรรคสอง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะกำหนดตำแหน่งและระดับที่จะสร้างหรือกระทำการนั้นรวมทั้งกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และให้นำมาตรา ๔๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอนุญาตตามวรรคสอง เมื่อมีความจำเป็นแก่ทาง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะเพิกถอนเสียก็ได้

ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคสองได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตให้การอนุญาตนั้นสิ้นสุดลง

อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง หรือโดยไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง หรือผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตตามวรรคสาม ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ เพื่อรักษาทางหลวง ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงโดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนัก น้ำหนักบรรทุกหรือน้ำหนักลงเพลาเกินกว่าที่กำหนด หรือโดยที่ยานพาหนะนั้นอาจทำให้ทางหลวงเสียหาย

ประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวงสำหรับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน หรือได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวงชนบท สำหรับทางหลวงชนบท หรือได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับทางหลวงท้องถิ่น

ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงหรือ
ไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางหลวง ให้เจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง
มีอำนาจประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงนั้นได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ปิดประกาศ
นั้นไว้ในที่เปิดเผย ณ บริเวณที่มีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นนั้น”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ผู้อำนวยการทางหลวงโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือ
ให้ผู้ซึ่งได้รับการคัดเลือกโดยวิธีประมูล เป็นผู้ลงทุนจัดให้มีหรือเข้าบริหารจัดการทำเรือ เรือหรือพาหนะ
สำหรับขนส่งข้ามฟาก ที่พักริมทาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นใดในเขตทางหลวงที่ได้จัดสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์
แก่ทางหลวงหรือผู้ใช้ทาง และให้กรรมสิทธิ์ในสิ่งทีบุคคลดังกล่าวจัดให้มีตกเป็นของรัฐ

การอนุญาต การกำหนดอัตราค่าตอบแทน ระยะเวลาและเงื่อนไข ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกส่วนที่ ๓ การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง
และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๓

การกำหนดแนวทางหลวงและการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง

มาตรา ๖๘ เพื่อประโยชน์ในการสร้างหรือขยายทางหลวง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่ง
ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงและผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลดังกล่าวมีอำนาจเข้าไป
สำรวจเบื้องต้นในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ซึ่งมิใช่ที่อยู่อาศัยของบุคคลใดเป็นการชั่วคราวได้เท่าที่
จำเป็นเพื่อการนั้น ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกโดยผู้อำนวยการทางหลวงต้องแจ้ง
เป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน
ก่อนวันเริ่มกระทำการนั้น ถ้าไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ได้
ให้ประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน
การประกาศให้ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่งที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และ ณ ที่ทำการเขต

หรืออำเภอ และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ ให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และการที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย

ในกรณีที่การปฏิบัติตามมาตรานี้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่น ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๖๘/๑ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่นให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ในกรณีที่มีการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มีการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าอากรแสตมป์ รวมทั้งค่าใช้จ่ายใด ๆ เช่นเดียวกับกรณีที่ได้มาโดยการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๓ (๒) มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๓๙/๑ วรรคสาม มาตรา ๔๗ วรรคสี่ มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสี่ มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๓๙/๑ วรรคสาม

มาตรา ๔๗ วรรคสี่ มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ วรรคสอง มาตรา ๖๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือมาตรา ๖๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓/๑ มาตรา ๗๓/๒ และมาตรา ๗๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๗๓/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ หรือมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวง ตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(มีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ วินิจฉัยว่า ข้อความในมาตรา ๗๓/๑ เฉพาะคำว่า “มาตรา ๔๖/๑” ในร่างที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ คำดังกล่าวจึงเป็นอันตกไป)*

*มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓/๑ มาตรา ๗๓/๒ และมาตรา ๗๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๗๓/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๖/๑ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ หรือมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวง ตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๗๓/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวง ตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง หรือประกาศของเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุม ทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓/๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียวให้ผู้อำนวยการ ทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ และเมื่อ ผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

มาตรา ๓๑ ทางหลวงเทศบาล และทางหลวงชนบทที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ ก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นทางหลวงท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยทางหลวงได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานบทบัญญัติต่าง ๆ ที่ใช้ในการควบคุมดูแลรักษาทางหลวงยังไม่เหมาะสม และมาตรการสำหรับดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร และปรากฏว่าได้มีการใช้ยานพาหนะที่มีน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าที่กำหนดบนทางหลวง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวง และความปลอดภัยแก่ผู้ขับขี่ยานพาหนะบนทางหลวง นอกจากนั้น ยังปรากฏว่ามีการใช้ทางหลวงเพื่อการชุมนุมประท้วงยื่นข้อเรียกร้องจากทางราชการ และโดยที่ได้มีการยกฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลแล้ว สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวงเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับสุขาภิบาล และกำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวได้ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทางหลวง ฉบับที่ .. พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทางหลวง ฉบับที่ .. พ.ศ. จากนั้นได้มีมติในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๗ ให้แก้ไขเพิ่มเติม

๓. ร่างพระราชบัญญัติถูกยับยั้ง

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา และตั้งกรรมการร่วมกันฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร ๑๒ คน

ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันอังคารที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งกรรมการร่วมกันฝ่ายวุฒิสภา จำนวน ๑๒ คน

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างฯ ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว

ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้ลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับร่างฯ ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว

ฉะนั้น จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ถูกยับยั้งไว้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ (๓)

**๔. รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
มาตรา ๑๗๘**

ในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไปตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ ตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้ยกร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งต้องยับยั้งไว้ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญขึ้นพิจารณาใหม่ แล้วลงมติยืนยันร่างที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณา ด้วยคะแนนเสียง มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ผ่านการเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ตามมาตรา ๑๗๖ ของรัฐธรรมนูญ

๕. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๓ ตอนที่ ๕๒ ก. หน้า ๑ - ๑๔ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๐ ก หน้า ๑๖๘๑ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

วันเริ่มใช้บังคับ วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับทางหลวง ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๕๒ มีทั้งหมด ๕๘ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ให้ยกเลิกบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

๑. ส่วนที่ ๑ ว่าด้วยการสร้างทางหลวง

หมวด ๑ บททั่วไป บทบัญญัติมาตรา ๗ ถึงมาตรา ๑๒ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับประเภท ความหมายและลักษณะของทางหลวง ตามพระราชบัญญัตินี้ อันได้แก่ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด ทางหลวงชนบท ทางหลวงเทศบาล และทางหลวงสัมปทาน บทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๑๖ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับ การลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐานในประเภทของทางหลวง โดยกำหนดให้มีผู้มีอำนาจจัด ให้ลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐาน

หมวด ๒ งานทาง บทบัญญัติมาตรา ๒๑ ถึงมาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการสร้าง ทางหลวง การซ่อมแซม การปิดช่องทางจราจร การขยายทางหลวงประเภทต่าง ๆ ในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อประโยชน์แก่งานทาง ให้มีการปิดกั้นทางจราจรทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อความสะดวกในการก่อสร้างทางหลวง ขยายทางหลวง รวมทั้งให้มีการจัดการอย่างใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่งานทางดังกล่าวด้วย

หมวด ๓ การรักษาทางหลวง บทบัญญัติมาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๓๕ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการ รักษาทางหลวง การกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องของการขออนุญาตใช้ทางหลวง การสร้างสิ่งใด ๆ ใน เขตทางหลวงเป็นการชั่วคราวหรือถาวร หรือในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปกเสาพาดสาย วางท่อในเขตทาง หลวง รวมทั้งการประกาศห้ามไม่ให้ใช้ยานพาหนะชนิดใด ๆ ซึ่งอาจทำให้ทางหลวงเสียหายด้วย

หมวด ๔ การขยายและสงวนเขตทางหลวง บทบัญญัติมาตรา ๓๖ ถึงมาตรา ๓๘ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับ การประกาศกำหนดเขตทางหลวง การสงวนสองข้างทางไว้เพื่อการขยายทาง

หมวด ๕ กำหนดโทษ บทบัญญัติมาตรา ๔๐ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนข้อห้ามตามพระราชบัญญัตินี้

๒. ส่วนที่ ๒ ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง

หมวด ๑ วิธีการเวนคืน บทบัญญัติมาตรา ๔๑ ถึงมาตรา ๕๑ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการเวนคืนในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการสร้างหรือขยายทางหลวงในท้องที่ใด โดยให้ออกเป็นพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ และเพื่อประโยชน์แห่งการออกพระราชบัญญัติเช่นนี้จะออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่คิดว่าจะเวนคืนไว้ก่อนก็ได้

หมวด ๒ ค่าทำขวัญ บทบัญญัติมาตรา ๕๒ ถึงมาตรา ๕๕ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดค่าทำขวัญในกรณีที่มีการเวนคืนทรัพย์สิน ที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์อื่น ซึ่งถ้าไม่มีบทบัญญัติเป็นพิเศษในพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ให้กำหนดค่าราคาของทรัพย์สินตามราคารมคาที่ซื้อขายในท้องตลาด ค่าทำขวัญดังกล่าวให้คิดคำนวณสำหรับพืชผลซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินที่ต้องเวนคืนให้แก่เจ้าของพืชผลเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหากจากค่าทำขวัญที่ดิน

หมวด ๓ การกำหนดแนวทาง บทบัญญัติมาตรา ๕๓ ถึงมาตรา ๕๘ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ เมื่อได้มีการสำรวจที่ดินที่ต้องเวนคืนแล้ว

๒. พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๖๐ หน้า ๑๒๕๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๔ มาตรา ๖ มาตรา ๒๓ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๔ ไม่เป็นการเหมาะสมกับภาวะการณ์ และไม่บังเกิดประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ เป็นการสมควรและจำเป็นแก้ไขให้เป็นการเหมาะสมยิ่งขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีทั้งหมด ๑๒ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกวิเคราะห้ศัพท์ของคำว่า “ทางหลวง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน เกี่ยวกับอำนาจของกรมทางหลวง อธิบดีกรมทางหลวง และเจ้าหน้าที่อื่นในการตรวจตราทางหลวงและงานทาง ควบคุมตรวจตรายานพาหนะที่เดินบนทางหลวงรวมทั้งการจราจร

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน เกี่ยวกับอำนาจของผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงที่จะใช้วัตถุในที่ดินภายในบริเวณที่เกิด หรือใกล้เคียงกับอันตรายเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของงานทางในกรณีเพื่อบำบัดปิดป้องอันตรายซึ่งมีมาเป็นสาธารณะโดยฉุกเฉิน รวมทั้งอำนาจในการเกณฑ์จ้างราษฎรตลอดจนเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์บรรดาที่เป็นประโยชน์แก่งานทาง

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน เกี่ยวกับการประกาศห้ามไม่ให้ใช้ยานพาหนะบนทางหลวงอันอาจจะทำให้ทางหลวงเสียหาย

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน เกี่ยวกับ การกำหนดเขตทางหลวง และการกำหนดเขตสงวนสองข้างทางไว้เพื่อขยายทางในกรณีที่ทางหลวงยังไม่มีเขตทางปรากฏแน่ชัดหรือไม่ได้ขนาดมาตรฐาน

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทนเกี่ยวกับ การสงวนที่ดินรกร้างว่างเปล่า และไม่มีผู้ครอบครองไว้เพื่อประโยชน์แก่งานทาง โดยให้ที่ดินดังกล่าวอยู่ในความคุ้มครองของผู้อำนวยความสะดวกทางหลวง

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน เกี่ยวกับการกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓

๘. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ เกี่ยวกับการกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน มาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๗

๙. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๐ ตริ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ เกี่ยวกับการกำหนดโทษผู้กระทำการปิดกั้นทางหลวงหรือวางวัตถุที่แหลมหรือมีคมหรือนำสิ่งใดมาขวางหรือวางบนทางหลวงอันอาจเกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือบุคคล

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ เกี่ยวกับอำนาจของเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในการที่จะเข้าไปทำการอันจำเป็นเพื่อการสำรวจ ตรวจสอบ วัดถุก่อสร้างทางหลวง กำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน และมีอำนาจอื่น ๆ เพื่อประโยชน์แก่งานทาง รวมทั้งข้อจำกัดอำนาจของเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์

๓. พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๕๒ หน้า ๖ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยทางหลวงที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ประกาศใช้มาเป็นเวลานานไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวงให้สอดคล้องกับความเจริญและการพัฒนาประเทศไทยในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ มีทั้งหมด ๗๖ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้
ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘

พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ๒๕๒๒

(๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘

พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐

๑. ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

หมวด ๑ ประเภทของทางหลวง บทบัญญัติมาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๒ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับประเภท ความหมายและลักษณะของทางหลวงตามพระราชบัญญัตินี้อันได้แก่ ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท ทางหลวงเทศบาล ทางหลวงสุขาภิบาล และทางหลวงสัมปทาน

บทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๑๘ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐานในประเภทของทางหลวง โดยกำหนดให้ผู้มีอำนาจจัดให้ลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐาน

หมวด ๒ การกำกับ ตรวจสอบ และควบคุมทางหลวงและงานทาง บทบัญญัติมาตรา ๑๙ ถึงมาตรา ๓๖ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบและควบคุมทางหลวงและงานทางในแต่ละพื้นที่การควบคุมและตรวจตรายานพาหนะที่เดินทางหลวงและการจราจรบนทางหลวง การจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในขณะกระทำความผิดเพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจดำเนินคดีต่อไปและการปิดการจราจรบนทางหลวง ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือการจราจรทางหลวง

๒. ส่วนที่ ๒ การควบคุม การรักษา การขยายและสงวนเขตทางหลวง

หมวด ๑ การควบคุมทางหลวง บทบัญญัติมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๕๑ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดข้อห้ามมิให้มีการสร้างทาง ถนนหรือสิ่งใดในเขตทางหลวงเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวง มิให้มีการติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะ มิให้ปิดกั้นทางหลวงหรือวางวัตถุที่แหลมหรือมีคมบนทางหลวงในลักษณะที่อาจเกิดอันตรายแก่ยานพาหนะหรือบุคคล มิให้มีการทำลาย เครื่องหมายจราจร ป้ายจราจร เครื่องหมายสัญญาณในเขตทางหลวง กำหนดเขตการห้ามจอด ห้ามหยุดรถ ห้ามกลับยานพาหนะใด ๆ บนทางจราจร และข้อห้ามอื่น ๆ เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมทางหลวง

หมวด ๒ การควบคุมทางหลวงพิเศษ บทบัญญัติมาตรา ๕๒ ถึงมาตรา ๕๘ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการประกาศกำหนดให้ทางหลวงเป็นทางหลวงพิเศษ การกำหนดข้อห้ามการใช้ทางหลวงพิเศษและให้นำความในหมวด ๑ มาใช้บังคับแก่การควบคุมทางหลวงพิเศษ

หมวด ๓ การรักษาทางหลวง บทบัญญัติมาตรา ๕๙ ถึงมาตรา ๖๓ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามมิให้มีการกีดกันเปลี่ยนแปลงทางน้ำในเขตทางหลวง ห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงโดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนักเกินกว่าที่ได้กำหนดอันอาจทำให้ทางหลวงเสียหาย และการกำหนดการรักษาทางหลวงอื่น ๆ เพื่อจำเป็นในการรักษาทางหลวง

หมวด ๔ การขยายและสงวนเขตทางหลวง บทบัญญัติมาตรา ๖๔ ถึงมาตรา ๖๗ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดเขตทางหลวงและกำหนดเขตสงวนสองข้างทางไว้เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง

๓. ส่วนที่ ๓ การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง บทบัญญัติมาตรา ๖๘ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวง

๔. ส่วนที่ ๔ บทกำหนดโทษ บทบัญญัติมาตรา ๖๙ ถึงมาตรา ๗๓ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนข้อห้ามตามพระราชบัญญัตินี้

ธนุ พุ่มพวง/จัดทำ

ศุณีย์ ชีรวีรุฬห์/ตรวจสอบ

ประกาศ

แต่งตั้งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ด้วยพลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน ได้นำความกราบบังคมทูลว่า การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลอันมีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งแบ่งฝ่าย สลายความรู้สึกรักสามัคคีของชนในชาติอย่างที่ไม่เคยปรากฏในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ประชาชนส่วนใหญ่เคลือบแคลงสงสัยว่าการบริหารราชการแผ่นดินส่อไปในทางทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างกว้างขวาง หน่วยงานอิสระถูกการเมืองครอบงำ ทำให้การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเกิดปัญหาและอุปสรรคหลายประการ แม้หลายภาคส่วนของสังคมจะได้พยายามประนีประนอมคลี่คลายสถานการณ์มาโดยต่อเนื่องแล้ว ก็ไม่สามารถรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองได้ คณะทหาร ตำรวจ และพลเรือน ซึ่งมีพลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน เป็นหัวหน้า ได้เข้ายึดอำนาจการปกครองไว้ได้ และทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยแก่ประเทศ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน เป็นหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ขอให้ประชาชนทั้งหลายจงอยู่ในความสงบและให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกฝ่ายฟังคำสั่งพลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สนิธิ บุญยรัตกลิน

ผู้บัญชาการทหารบก

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตามที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ชี้คํานาการปกครองแผ่นดินเป็นที่เรียบร้อย ตามที่ได้ประกาศให้ทราบทั่วกันแล้วนั้น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย ให้เกิดกับประชาชนทั้งประเทศ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร และให้ยกเลิกการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ เวลา ๒๑.๐๕ น.

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๒

เรื่อง ห้ามการเคลื่อนย้ายกำลังทหาร และตำรวจ

ให้ทหารและตำรวจทุกนายไปรายงานตัว ณ ต้นสังกัด และห้ามเคลื่อนย้ายกำลังออกจากที่ตั้งปกติโดยเด็ดขาด เว้นแต่จะได้รับคำสั่งจากคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๓

ตามที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ได้ทำการยึดอำนาจปกครองประเทศไว้เรียบร้อยแล้วนั้น เพื่อความสงบเรียบร้อยในการปกครองประเทศ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จึงให้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ สิ้นสุดลง
๒. วุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี และศาลรัฐธรรมนูญ สิ้นสุดลงพร้อมกับรัฐธรรมนูญ
๓. องคมนตรี คงดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ต่อไป
๔. ศาลทั้งหลาย นอกจากศาลรัฐธรรมนูญ คงมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามบทกฎหมายตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สุนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๔

เรื่อง อำนาจบริหารราชการแผ่นดิน

โดยที่ได้มีกฎหมายบางฉบับ ได้บัญญัติถึงอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี
ในอันที่จะปฏิบัติตามกฎหมายได้ และเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว หัวหน้าคณะ
ปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในระหว่างที่ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ที่กฎหมาย
ได้บัญญัติว่า เป็นอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้า
คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือผู้ซึ่ง
หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
มอบหมาย

ข้อ ๒ ในระหว่างที่ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรี ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ที่กฎหมาย
บัญญัติว่า เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีกระทรวงใด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวงนั้น
เว้นแต่ หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๕

เรื่อง การให้นิสิต นักศึกษา มีส่วนร่วมในทางการเมือง

ด้วยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้เห็นความสำคัญของนิสิต นักศึกษา ปัญญาชน ต่อชาติบ้านเมือง ซึ่งเป็นพลังบริสุทธิ์ ดังนั้น คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เห็นควรที่จะให้นิสิต นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในทางการเมือง ในวิถีทางของระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีส่วนร่วมให้การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่จะมิขึ้นในเร็ววันนี้ เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ปราศจากการซื้อเสียง และอิทธิพลใด ๆ และหากนิสิต นักศึกษาท่านใด มีแนวความคิดในการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้เจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นแล้ว ขอให้ส่งความเห็น ไปที่สำนักงานเลขานุการกองทัพบก ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๖

เรื่อง การแก้ไขความเดือดร้อนของบรรดาพี่น้องผู้ใช้แรงงาน ชาวนา ชาวไร่

ด้วยทราบว่าบรรดาพี่น้องผู้ใช้แรงงาน ชาวนา ชาวไร่ทั้งหลาย ได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับปัญหาการครองชีพ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้รับทราบความเดือดร้อนของพี่น้องผู้ใช้แรงงาน ชาวนา ชาวไร่ ดังกล่าว ด้วยความรู้สึกรู้เห็นอกเห็นใจเป็นอย่างยิ่ง และกำลังพิจารณาให้ความช่วยเหลือ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนดังกล่าวอยู่แล้ว แต่เนื่องจากขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการแก้ไขปัญหาค่าครองชีพของประเทศให้คืนสู่ภาวะปกติ จึงขอให้พี่น้องผู้ใช้แรงงาน ชาวนา ชาวไร่ ทั้งหลาย อยู่ในความสงบ อย่าได้เคลื่อนไหวเรียกร้องใด ๆ ในขณะนี้ เพราะอาจจะเปิดโอกาสให้บุคคลผู้ไม่หวังดีต่อประเทศชาติบ้านเมืองกระทำการก่อความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น สำหรับปัญหาความเดือดร้อนของบรรดาพี่น้องผู้ใช้แรงงาน ชาวนา ชาวไร่ ดังกล่าว คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จะได้ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางที่เหมาะสม เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของบรรดาพี่น้องผู้ใช้แรงงาน ชาวนา ชาวไร่ ทั้งหลาย โดยเร็วต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๘

เรื่อง การห้ามชุมนุมทางการเมือง

ตามที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ประกาศกฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ เวลา ๒๑.๐๕ น. เป็นต้นไปแล้วนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ในระหว่างประกาศกฎอัยการศึก จึงห้ามมิให้มั่วสุม ประชุมทางการเมือง ณ ที่ใด ๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป

หากผู้ใดฝ่าฝืน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๘
เรื่อง ห้ามกักตุนสินค้า

เนื่องด้วย ในการที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข ได้เข้ายึดอำนาจการปกครองในครั้งนี้ มุ่งหวังให้บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อย
มีความเจริญรุ่งเรือง และประชาชนได้รับความเป็นธรรมในการซื้อขายสินค้าเป็นสำคัญ
จึงห้ามมิให้ผู้ใดกักตุนสินค้า หรือขึ้นราคาสินค้าทุกประเภท หากผู้ใดฝ่าฝืน ถือว่าเป็นความผิด
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๕

เรื่อง นโยบายต่างประเทศ

ตามที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ยึดและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศไว้แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ นั้น คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกันว่า คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จะยึดมั่นในหลักกฏบัตรสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ เพื่อผลประโยชน์ของชาติ จะรักษาไว้ซึ่งสิทธิ และจะปฏิบัติตามพันธกรณีในสนธิสัญญา หรือข้อตกลงที่ทำไว้กับนานาประเทศ ภายใต้หลักเกณฑ์แห่งความเสมอภาคโดยเคร่งครัด จะส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีที่มีอยู่สำหรับชาวต่างประเทศ คณะทูตานุทูตกงสุล สถานเอกอัครราชทูต และองค์การระหว่างประเทศ ที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย จะได้รับการคุ้มครองจากคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๑๐

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเสนอข่าวสาร

ตามที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ยึดอำนาจการปกครองไว้เรียบร้อยแล้วนั้น

เพื่อให้เกิดความสามัคคีภายในชาติ อันจะเป็นรากฐานในการแก้ไขวิกฤติและฟื้นฟูประเทศชาติให้ลุล่วงไปโดยเร็ว คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงขอความร่วมมือ ร่วมใจ มายังสื่อมวลชนทุกสำนัก ทุกประเภท ทุกแขนง ตลอดจนผู้ประกอบการสื่อมวลชนทุกราย และสื่อมวลชนทุกคน ได้โปรดร่วมกันเสนอข่าวสารตามความเป็นจริง และเป็นไปในทางสร้างสรรค์ เพื่อฟื้นฟูความสามัคคีภายในชาติ และทำให้ประเทศชาติกลับสู่ความสงบสุขโดยเร็วที่สุด

ประเทศชาติของเราได้บอบช้ำเพราะความแตกแยก แตกสามัคคีมากพอแล้ว จึงจำเป็นที่พี่น้องประชาชนชาวไทยทุกคนจะได้ร่วมแรงร่วมใจกันฟื้นฟูชาติบ้านเมือง ฟื้นฟูความสามัคคี นำความสงบสุขกลับคืนประเทศชาติ ตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ โดยเร็วที่สุด

คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความหวังอย่างแรงกล้าที่จะได้รับความร่วมมือจากทุกท่านอย่างพร้อมเพรียงกัน จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๑๑

เรื่อง แต่งตั้งบุคคลสำคัญดำรงตำแหน่งในคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เพื่อให้การบริหารประเทศเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และควบคุมสถานการณ์ทั้งปวง อันอาจเกิดขึ้นจากผู้ไม่หวังดีต่อชาติบ้านเมืองให้กลับคืนเข้าสู่สถานการณ์ปกติโดยเร็วที่สุด จึงให้แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในกองบัญชาการคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนี้

๑. พลเอก เรืองโรจน์ มหาสารานนท์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็น ประธานที่ปรึกษา
คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน ผู้บัญชาการทหารบก เป็น หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓. พลเรือเอก สติรพันธ์ เกยานนท์ ผู้บัญชาการทหารเรือ เป็น รองหัวหน้าคณะปฏิรูป
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คนที่ ๑

๔. พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข ผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็น รองหัวหน้าคณะปฏิรูป
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คนที่ ๒

๕. พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็น รองหัวหน้า
คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คนที่ ๓

๖. พลเอก วินัย ภัททิยกุล เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็น เลขาธิการคณะปฏิรูป
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๑๒

เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลใช้บังคับต่อไป

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้มีผลใช้บังคับต่อไป คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไป โดยให้คงการบังคับใช้บทบัญญัติในส่วนที่ ๑ หมวด ๑ จนกว่าจะมีประกาศเป็นอย่างอื่น และให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๒ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะมีประกาศเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓ การใดที่กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๑๓

เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลใช้บังคับต่อไป

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มีผลใช้บังคับต่อไป

ข้อ ๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ควบคุมและดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ออกประกาศให้ยื่น หรือขยายระยะเวลา หรือกำหนดวิธีการเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อให้เหมาะสมแก่การเลือกตั้งที่ค้างดำเนินการหรือจำเป็นต้องดำเนินการต่อไปให้แล้วเสร็จ

ข้อ ๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วย

(๑) นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	ประธานกรรมการ
(๒) นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
(๓) นางสดศรี สัตยธรรม	กรรมการ
(๔) นายสมชัย จีระประเสริฐ	กรรมการ
(๕) นายสุเมธ อุปนิสากร	กรรมการ

ทั้งนี้ จงกว่าจะประกาศเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๑๔

เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลใช้บังคับต่อไป

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปอย่างต่อเนื่อง คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะประกาศเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๑๕

เรื่อง ห้ามพรรคการเมืองประชุมหรือดำเนินการอื่นใดทางการเมือง

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้สิ้นสุดลงตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ แล้ว และได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๗ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ เรื่อง การห้ามชุมนุมทางการเมือง แต่เพื่อให้การดำเนินการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง ภายหลังที่สถานการณ์เข้าสู่ปกติแล้ว คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มีผลใช้บังคับต่อไป เพื่อให้พรรคการเมืองยังคงสภาพอยู่ต่อไปได้

ข้อ ๒ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ห้ามมิให้พรรคการเมืองที่มีอยู่แล้ว ดำเนินการประชุมหรือดำเนินการใด ๆ ในทางการเมือง และการดำเนินการเพื่อการจัดตั้งหรือจดทะเบียนพรรคการเมืองให้ระงับไว้เป็นการชั่วคราว

ทั้งนี้ จนกว่าจะประกาศเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๑๖

เรื่อง ให้หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขทำหน้าที่รัฐสภา

สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา

เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความต่อเนื่องในระหว่างที่ยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ในกรณีที่มิได้กฎหมายบัญญัติให้การดำเนินการเรื่องใดต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในการให้ความเห็นชอบแทนรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา ในเรื่องนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๑๗

เรื่อง มอบอำนาจบริหารราชการแผ่นดิน

ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ มีคำสั่งให้บรรดาอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือผู้ซึ่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมอบหมาย นั้น

เพื่อให้การบริหารราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงมอบหมายให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีแทนหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขดังกล่าวข้างต้น ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารราชการและปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๑๘

เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระบบการบริหารงานตำรวจเพื่อให้มีความอิสระ เกิดประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่ยิ่งขึ้นและมีให้อิทธิพลทางการเมืองก้าวก่ายการดำเนินกระบวนยุติธรรมขึ้น อัน จะก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนโดยส่วนรวมยิ่งขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ นับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับให้ ก.ตร. ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ

(๒) จเรตำรวจแห่งชาติ หรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ที่ผู้บัญชาการตำรวจ แห่งชาติกำหนด จำนวน ๒ คน

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ คน ซึ่งได้รับการสรรหาจากประธานและ กรรมการตาม (๒)

ให้ผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ เป็นกรรมการและ เลขานุการ ก.ตร. และรองผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ก.ตร.

ข้อ ๒ ในการดำเนินการของ ก.ตร. ตามข้อ ๑ มิให้นำความในมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการทำความตกลง และการให้ความเห็นชอบมาใช้บังคับ

ข้อ ๓ การใดที่ ก.ตร. ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ ดำเนินการไปแล้ว ก่อนวันที่ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข ฉบับนี้ใช้บังคับ แต่การดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ และมีผลกระทบต่อการบริหารงานบุคคล และอยู่ในอำนาจของ ก.ตร. ให้ ก.ตร. ตามข้อ ๑ พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี

ข้อ ๔ ให้ ก.ตร. ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๕ ให้ดำเนินการพิจารณาแก้ไขปรับปรุง พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้แล้วเสร็จในหนึ่งปี นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๖ เมื่อได้มีการแก้ไขปรับปรุง พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือเมื่อครบกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ประกาศฉบับนี้เป็นอันยกเลิก

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๑๕

เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลใช้บังคับต่อไป

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นไปอย่างต่อเนื่องสมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีผลใช้บังคับต่อไป คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไป โดยให้งดการบังคับใช้บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการสรรหา

ข้อ ๒ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไป

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบด้วย

(๑) นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	ประธานกรรมการ
(๒) นายกล้าณรงค์ จันทิก	กรรมการ
(๓) นายใจเด็ด พรไชยา	กรรมการ
(๔) นายประสาท พงษ์ศิวกัญ	กรรมการ
(๕) ศาสตราจารย์ภักดี โพธิศิริ	กรรมการ
(๖) ศาสตราจารย์เมธี ครองแก้ว	กรรมการ
(๗) นายวิชา มหาคุณ	กรรมการ
(๘) นายวิชัย วิวิตเสวี	กรรมการ
(๙) นางสาวสมลักษณ์ จัดกระบวนพล	กรรมการ

ข้อ ๔ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการตามข้อ ๓ พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใด ๆ และมีกรรมการเหลืออยู่ตั้งแต่หกคนขึ้นไปให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

ถ้าประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่ง ให้กรรมการที่เหลืออยู่คัดเลือกกันเองให้กรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแทน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหกคน ให้นายกรัฐมนตรีสรรหาบุคคลเพื่อขอความเห็นชอบจากสภาที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติ และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป หรือดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ ให้ประธานกรรมการและกรรมการตามข้อ ๓ ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่บุคคลตามข้อ ๓ ไม่ดำเนินการภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือไม่อาจรับตำแหน่งได้ ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๒๐

เรื่อง ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

ตามที่ได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้คณะรัฐมนตรีสิ้นสุดลง ซึ่งมีผลให้คณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ต้องสิ้นสภาพลง ยกเว้นคณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ฉะนั้น เพื่อมิให้งานของคณะกรรมการต้องหยุดชะงักลง จึงให้คณะกรรมการดังกล่าวยังคงอยู่และปฏิบัติหน้าที่ที่มีอยู่ต่อไป เว้นแต่ส่วนราชการที่เป็นผู้เสนอขอให้มีคณะกรรมการนั้น ๆ เห็นสมควรยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง ก็ให้ปลัดกระทรวงนั้น ๆ เสนอขอคำวินิจฉัยต่อหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งนี้ คณะกรรมการที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ให้หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือผู้ซึ่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ และสำหรับคณะกรรมการที่มีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ให้รองหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือผู้ซึ่งรองหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นบริหารราชการแผ่นดินแล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๒๑

เรื่อง ห้ามการดักฟังทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารใด

โดยที่ในระยะเวลาที่ผ่านมา ได้มีการลักลอบดักฟัง ใช้ประโยชน์ หรือเปิดเผยข้อความที่มีการติดต่อทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารอื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการละเมิดเสรีภาพของบุคคลในการสื่อสารถึงกัน ก่อให้เกิดความหวาดระแวงกันทั่วไปในหมู่ประชาชนผู้ใช้เครื่องมือสื่อสาร

ดังนั้น เพื่อคุ้มครองเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยชอบด้วยกฎหมายและเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและรักษาความสงบของประเทศ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ใดดักฟัง ใช้ประโยชน์ หรือเปิดเผย ซึ่งข้อความที่มีการติดต่อทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารอื่นใด โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๒ ผู้ใดรับรู้ข้อความที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามข้อ ๑ ใช้ประโยชน์หรือเปิดเผยข้อความนั้นต่อผู้อื่น โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๓ ผู้ใดใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิดตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ต้องรับโทษเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าตามที่บัญญัติไว้ในความผิดตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้บริการโทรศัพท์หรือการสื่อสาร หรือเป็นผู้ได้รับสัมปทานการให้บริการดังกล่าว นอกจากต้องรับโทษตามข้อ ๑ ข้อ ๒ หรือข้อ ๓ แล้วแต่กรณีแล้ว ให้ใบอนุญาตหรือสัมปทานนั้น สิ้นสุดลงด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๒๒

เรื่อง ขอให้ยุติความเคลื่อนไหวของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น

ตามที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ประกาศกฎอัยการศึก ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ เป็นต้นมา และได้มีประกาศ ฉบับที่ ๗ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ เรื่อง การห้ามชุมนุมทางการเมือง โดยมีให้ มั่วสุมประชุมทางการเมือง ณ ที่ใด ๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไปนั้น ด้วยปัจจุบันปรากฏความ เคลื่อนไหวของกลุ่มสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งกลุ่มองค์กร อื่น ๆ ทั้งที่มีความมุ่งหมาย เพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านการดำเนินการของคณะปฏิรูปการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวอาจทำให้เกิด ปัญหาและเป็นอุปสรรคต่อ การบริหารราชการแผ่นดิน อันจะนำไปสู่ความแตกแยกในสังคมต่อไป ดังนั้น คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงขอประกาศให้กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ยุติความเคลื่อนไหว และการรวมกลุ่มทางการเมืองไว้จนกว่า สถานการณ์ของประเทศจะเข้าสู่ภาวะปกติ ซึ่งคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จะประกาศให้ทราบต่อไป

ทั้งนี้ หากมีผู้ใดฝ่าฝืน จะต้องได้รับโทษโดยเด็ดขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว)

พุทธศักราช ๒๕๔๕

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร
สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า

โดยที่หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข ซึ่งได้กระทำการยึดอำนาจการปกครองแผ่นดินเป็นผลสำเร็จ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้นำความกราบบังคมทูลว่า เหตุที่ทำการยึดอำนาจและประกาศให้ยกเลิก
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสียนั้น ก็โดยปรารถนาจะแก้ไขความเสื่อมศรัทธาในการบริหาร
ราชการแผ่นดิน ความไร้ประสิทธิภาพในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและการตรวจสอบ
การใช้อำนาจรัฐ ทำให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบขึ้นอย่างกว้างขวาง โดยไม่อาจหาตัวผู้กระทำ
ความผิดมาลงโทษได้ อันเป็นวิกฤตการณ์ร้ายแรงทางการเมืองการปกครอง และปัญหาความขัดแย้ง
ในมวลหมู่ประชาชนที่ถูกปลุกปั่นให้แบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่ายจนเสื่อมสลายความรู้สึกสามัคคีของชน

ในชาติอันเป็นวิกฤตการณ์รุนแรงทางสังคม แม้หลายภาคส่วนจะได้ใช้ความพยายามแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าวแล้วแต่ก็ไม่เป็นผล กลับมีแนวโน้มว่าจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นจนถึงขั้นใช้กำลังเข้าปะทะกัน ซึ่งอาจมีการสูญเสียชีวิตและเลือดเนื้อได้ นับว่าเป็นภัยอันตรายใหญ่หลวงต่อระบอบการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ และความสงบเรียบร้อยของประเทศ จำเป็นต้องกำหนดกลไกทางปกครองที่เหมาะสมแก่สถานการณ์เพื่อใช้ไปพลางก่อน โดยคำนึงถึงหลักนิติธรรมตามประเพณีการปกครองของประเทศไทย ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การฟื้นฟูความรู้รักสามัคคี ระบบเศรษฐกิจและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง การเสริมสร้างระบบการตรวจสอบทุจริตที่เข้มแข็งและระบบจริยธรรมที่ดีงาม การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน การปฏิบัติตามกฎบัตรสหประชาชาติ พันธกรณีตามสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ การส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ขณะเดียวกันก็เร่งดำเนินการให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ด้วยการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางจากประชาชนในทุกชั้นตอน เพื่อให้การเป็นไปตามที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้นำความกราบบังคมทูล จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้บทบัญญัติต่อไปนี้ เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) จนกว่าจะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญที่จะได้จัดทำร่างขึ้นและนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกมิได้

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ และจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องในทางใด ๆ มิได้

มาตรา ๒ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๓ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครอง ประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและแต่งตั้งประธานองคมนตรีคนหนึ่ง และองคมนตรีอื่นอีกไม่เกินสิบแปดคน ประกอบเป็นคณะองคมนตรี

การเลือก การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งประธานองคมนตรีและองคมนตรีอื่นให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานองคมนตรี และให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งองคมนตรีอื่น

มาตรา ๕ ให้มีสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนไม่เกินสองร้อยห้าสิบคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด และมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา

ในการสรรหานักพลเพื่อแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้คำนึงถึงบุคคลจากกลุ่มต่าง ๆ ในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม และภาควิชาการ จากภูมิภาคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ในกรณีที่มิได้กฎหมายห้ามมิให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง มิให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับแก่การได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มาตรา ๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕

(๔) ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี

(๕) สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๘

มาตรา ๗ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นประธานสภาคนหนึ่ง และเป็นรองประธานสภาคนหนึ่งหรือหลายคนตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ให้นำความในมาตรา ๖ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของประธานสภา และรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วยโดยอนุโลม

ให้ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการแต่งตั้งประธานสภาและรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มาตรา ๘ ในกรณีที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ใดกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือมีพฤติการณ์อันเป็นการขัดขวางต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อให้ผู้นั้นพ้นจากสมาชิกภาพ

มติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในวันลงคะแนน

มาตรา ๙ การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภาและกรรมการ วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การเสนอญัตติ การอภิปราย การลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๐ พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อความดังต่อไปนี้ทั้งหมดหรือแต่อย่างหนึ่งอย่างใด กล่าวคือ การตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา จ่าย โอน หรือก่อภาระผูกพันเงินแผ่นดิน การลดรายได้แผ่นดิน การกู้เงิน การค้าประกัน หรือการใช้เงินกู้ หรือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติซึ่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้เสนอจะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่จะวินิจฉัย

มาตรา ๑๑ ในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือเมื่อเห็นว่าเป็นกระทู้ที่ต้องห้ามตามข้อบังคับ

ในกรณีมีปัญหาสำคัญ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจะเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรีก็ได้ แต่จะลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจไม่ได้

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยังประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็ได้ ในกรณีเช่นนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้

มาตรา ๑๓ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนน ย่อมเป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด จะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวผู้นั้นในทางใดมิได้

เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ให้คุ้มครองถึงกรรมการของสภา ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณารายงานการประชุมโดยคำสั่งของสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือคณะกรรมการ บุคคลซึ่งประธานในที่ประชุมอนุญาตให้แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตลอดจนผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ที่ได้รับอนุญาตจากประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย แต่ไม่คุ้มครองสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้กล่าวถ้อยคำในการประชุมที่มีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ หากถ้อยคำที่กล่าวในที่ประชุมไปปรากฏนอกบริเวณสภานิติบัญญัติแห่งชาติและการกล่าวถ้อยคำนั้นมีลักษณะเป็นความผิดอาญาหรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรีหรือสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในกรณีที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติถูกควบคุมหรือขัง ให้ส่งปล่อยในเมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติร้องขอ หรือในกรณีถูกฟ้องในคดีอาญา ให้ศาลพิจารณาคดีต่อไปได้ เว้นแต่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติร้องขอให้งดการพิจารณาคดี

มาตรา ๑๔ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง และรัฐมนตรีอื่นอีกจำนวนไม่เกินสามสิบห้าคนตามที่นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำ ประกอบเป็นคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติถวายคำแนะนำ และให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำ

การแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและการให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ หรือกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ในขณะเดียวกันมิได้

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีสิทธิเข้าร่วมประชุมชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๑๕ ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความปลอดภัยของประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการภาษีอากรหรือเงินตราที่ต้องพิจารณาโดยด่วนและลับ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติ

เมื่อได้ประกาศใช้พระราชกำหนดแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยไม่ชักช้า ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติอนุมัติแล้ว ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่อนุมัติ ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น เว้นแต่พระราชกำหนดนั้นมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกมีผลใช้บังคับต่อไปตั้งแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผลบังคับ

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติให้มีผลตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

มาตรา ๑๗ บรรดาบทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการใด ๆ อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ต้องมีนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ เว้นแต่รัฐธรรมนูญนี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๘ ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรมตามกฎหมายและรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๙ ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญประกอบด้วยสมาชิกซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้มีจำนวนหนึ่งร้อยคน

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญคนหนึ่ง และรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญอีกไม่เกินสองคน ตามมติของสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานสภาและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองภายในเวลาสองปีก่อนวันได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และต้องไม่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะเดียวกัน

ให้สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กรรมการของสภา ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณารายการประชุม โดยคำสั่งของสภาร่างรัฐธรรมนูญหรือคณะกรรมการ บุคคลซึ่งประธานในที่ประชุมอนุญาตให้แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ และผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ที่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เช่นเดียวกับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ให้นำมาตรา ๕ วรคหนึ่ง มาใช้บังคับแก่องค์ประชุมของสภาร่างรัฐธรรมนูญและให้นำข้อบังคับของสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำมาใช้บังคับแก่การประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ให้มีสมัชชาแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี มีจำนวนไม่เกินสองพันคน

ให้ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกสมัชชาแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง

ให้นำความในมาตรา ๕ วรรคสามและวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การสรรหาบุคคลและการได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติและวิธีการคัดเลือกสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้เป็นไปตามที่ผู้ทำหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๒๒ ให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีหน้าที่คัดเลือกสมาชิกด้วยกันเองเพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมควรได้รับการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนสองร้อยคน ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งแรก และเมื่อได้คัดเลือกสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว หรือเมื่อครบกำหนดเวลาแล้วยังไม่อาจคัดเลือกได้ครบถ้วน ให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นอันสิ้นสุดลง

การคัดเลือกตามวรรคหนึ่ง ให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีสิทธิเลือกได้คนละไม่เกินสามรายชื่อ และให้ผู้ใดคะแนนเสียงสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบสองร้อยคนเป็นผู้ได้รับเลือก ในกรณีที่ผู้ใดมีคะแนนเสียงเท่ากันในระดับใดอันจะทำให้มีผู้ได้รับเลือกเกินสองร้อยคน ให้ใช้วิธีจับสลาก

มาตรา ๒๓ เมื่อได้รับบัญชีรายชื่อที่ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติคัดเลือกบุคคลตามบัญชีรายชื่อดังกล่าวให้เหลือหนึ่งร้อยคน และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในกรณีที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง ให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติเลือกสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนหนึ่งร้อยคนเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งต่อไป

ให้ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ให้นำความในมาตรา ๕ วรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและกรรมการตามมาตรา ๒๕ ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ ในระหว่างที่สภาร่างรัฐธรรมนูญยังปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญนี้ไม่แล้วเสร็จ หากมีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติคัดเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๒ ที่เหลืออยู่ หรือจากบุคคลที่เคยเป็นสมาชิกสมัชชาแห่งชาติ แล้วแต่กรณี เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิได้ดำรงตำแหน่ง

ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๒๕ ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่ได้รับการคัดเลือกตามมติของสภาจำนวนยี่สิบห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจำนวนสิบคนตามคำแนะนำของประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๖ เมื่อคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้จัดทำคำชี้แจงว่าร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นใหม่นั้น มีความแตกต่างกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในเรื่องใดพร้อมด้วยเหตุผลในการแก้ไขไปยังสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ องค์กรและบุคคลดังต่อไปนี้ เพื่อพิจารณาและเสนอความคิดเห็น

- (๑) คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ
- (๒) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- (๓) คณะรัฐมนตรี
- (๔) ศาลฎีกา
- (๕) ศาลปกครองสูงสุด
- (๖) คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๗) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- (๘) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๙) ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- (๑๐) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๑๑) สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๑๒) สถาบันอุดมศึกษา

ให้คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและเอกสารชี้แจงตามวรรคหนึ่งให้ประชาชนทั่วไปทราบ ตลอดจนส่งเสริมและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนประกอบด้วย

มาตรา ๒๗ เมื่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้รับร่างรัฐธรรมนูญและเอกสารตามมาตรา ๒๖ แล้ว หากประสงค์จะแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม ให้กระทำได้เมื่อมีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญลงชื่อรับรอง ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มีอยู่และต้องยื่นคำขอแปรญัตติพร้อมทั้งเหตุผลก่อนวันนัดประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๘

สมาชิกที่ยื่นคำขอแปรญัตติหรือที่ให้คำรับรองคำแปรญัตติของสมาชิกอื่นแล้ว จะยื่นคำขอแปรญัตติหรือรับรองคำแปรญัตติของสมาชิกอื่นได้อีกไม่ได้

มาตรา ๒๘ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งเอกสารตามมาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาความเห็นที่ได้รับมาตามมาตรา ๒๖ และคำแปรญัตติตามมาตรา ๒๗ พร้อมทั้งจัดทำรายงานการแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่แก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งเหตุผล เผยแพร่ให้ทราบเป็นการทั่วไป แล้วนำเสนอร่างรัฐธรรมนูญต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา

การพิจารณาของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่งเป็นการพิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับและเฉพาะมาตราที่สมาชิกยื่นคำขอแปรญัตติตามมาตรา ๒๗ หรือที่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเสนอ โดยสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจะแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ มิได้ เว้นแต่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญจะเห็นชอบด้วยหรือสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในห้าเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น

มาตรา ๒๙ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญและพิจารณาให้แล้วเสร็จตามมาตรา ๒๘ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันเปิดประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญครั้งแรก

เมื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบและจัดให้มีการออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ซึ่งต้องจัดทำไม่เร็วกว่าสิบห้าวัน และไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาร่างรัฐธรรมนูญประกาศกำหนด

การออกเสียงประชามติต้องกระทำภายในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

มาตรา ๓๐ เมื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเฉพาะที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดให้มีการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จ เพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติดำเนินการต่อไปซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างจากคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ

เพื่อประโยชน์แห่งการขจัดส่วนได้เสีย ห้ามมิให้กรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภภายในสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๑ ในการออกเสียงประชามติ ถ้าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียงประชามติเห็นชอบให้นำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มาใช้บังคับแล้ว ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และเมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับได้

เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญและสภาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๐ แล้วเสร็จแล้ว หรือเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๓๐ สุดแต่เวลาใดจะถึงก่อน ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันสิ้นสุดลง

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ก็ดี สภาร่างรัฐธรรมนูญไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ก็ดี หรือในการออกเสียงประชามติตามมาตรา ๓๑ ประชาชนโดยเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียงประชามติไม่เห็นชอบให้ใช้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ก็ดี ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง และให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติประชุมร่วมกับคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้เคยประกาศใช้บังคับมาแล้วฉบับใดฉบับหนึ่งมาปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันออกเสียงประชามติไม่เห็นชอบ และนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญต่อไป

ในการประชุมร่วมกันตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ
มาตรา ๓๓ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานสภาและ
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสภาร่างรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะมนตรีความมั่นคง
แห่งชาติ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
และผู้ดำรงตำแหน่งในคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงแห่งชาติ ให้มี
คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วยบุคคลตามประกาศของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช
๒๕๔๕

ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติอาจแต่งตั้งสมาชิกคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ
เพิ่มขึ้นได้อีกไม่เกินสิบห้าคน

ให้หัวหน้า รองหัวหน้า สมาชิก เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการคณะปฏิรูปการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นประธาน รองประธาน สมาชิก
เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ตามลำดับ

ในกรณีที่ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธาน
คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติตามลำดับที่ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติกำหนดทำหน้าที่
ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ และในกรณีที่ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติและ
รองประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกคณะมนตรี
ความมั่นคงแห่งชาติเลือกสมาชิกคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานคณะมนตรี
ความมั่นคงแห่งชาติ

ในกรณีที่เห็นสมควร ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีอาจขอให้
การประชุมร่วมกันของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี เพื่อร่วมพิจารณาและแก้ไข
ปัญหาใด ๆ อันเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงแห่งชาติ รวมตลอดทั้งการปรึกษา
หารือเป็นครั้งคราวในเรื่องอื่นใดก็ได้

มาตรา ๓๕ บรรดาการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญหรือเมื่อมี
ปัญหาว่ากฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งประกอบด้วย

ประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นรองประธาน ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับจำนวนห้าคนเป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ และตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดโดยวิธีลงคะแนนลับจำนวนสองคน เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ

ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ธุรการและการอื่นใดตามที่ประธานคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมอบหมาย

องค์คณะในการพิจารณาพิพากษา วิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย ให้เป็นไปตามที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บรรดาอรรถคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญก่อนวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ ให้โอนมาอยู่ในอำนาจและความรับผิดชอบของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๖ บรรดาประกาศและคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ได้ประกาศหรือสั่งในระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ จนถึงวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ไม่ว่าจะเป็นในรูปใดและไม่ว่าจะประกาศหรือสั่งให้มีผลบังคับในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร หรือในทางตุลาการ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปและให้ถือว่าประกาศหรือคำสั่ง ตลอดจนการปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งนั้นไม่ว่าการปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งนั้นจะกระทำก่อนหรือหลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้เป็นประกาศหรือคำสั่งหรือการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๗ บรรดาการกระทำทั้งหลายซึ่งได้กระทำให้เกิดและควบคุมอำนาจการปกครองแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ ของหัวหน้าและคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมตลอดทั้งการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดกล่าวหรือของผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหรือคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือของผู้ซึ่งได้รับคำสั่งจากผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหรือคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันได้กระทำไป เพื่อดำรงกล่าวข้างต้นนั้น การกระทำความผิดมา

ทั้งหมดนี้ ไม่ว่าเป็นการกระทำเพื่อให้มีผลบังคับในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร หรือในทางตุลาการ รวมทั้งการลงโทษและการกระทำอันเป็นการบริหารราชการอย่างอื่น ไม่ว่ากระทำในฐานะตัวการ ผู้สนับสนุน ผู้ใช้ให้กระทำ หรือผู้ถูกใช้ให้กระทำ และไม่ว่ากระทำในวันที่กล่าวนั้นหรือก่อนหรือหลัง วันที่กล่าวนั้น หากการกระทำนั้นผิดต่อกฎหมายก็ให้ผู้กระทำพ้นจากความผิดและความรับผิดโดยสิ้นเชิง

มาตรา ๓๘ ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยกรณีใดตามความในวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวงงานของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือเมื่อมีกรณีที่คณะรัฐมนตรีขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัย ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๓๙ ก่อนคณะรัฐมนตรีเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครอง

ในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๒๓
เรื่อง การตรวจสอบทรัพย์สิน

เนื่องด้วยปรากฏว่าการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งโดยผลของการปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองและผู้อื่น ทำให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศอย่างร้ายแรง จึงสมควรดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานและโครงการต่าง ๆ ที่ได้รับอนุมัติหรือเห็นชอบโดยบุคคลในคณะรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีดังกล่าวว่าเป็นไปโดยสุจริตหรือไม่ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) นายสวัสดิ์ โชติพานิช	เป็นประธานกรรมการ
(๒) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	เป็นกรรมการ
(๓) อัยการสูงสุดหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(๔) เลขาธิการคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(๕) เลขาธิการคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงินหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(๖) เจ้ากรมพระธรรมนูญ
หรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(๗) ผู้ว่าการธนาคารแห่ง
ประเทศไทยหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ

(๘) เลขานุการสำนักงานคณะกรรมการ เป็นกรรมการ
กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
หรือผู้แทน

ให้คณะกรรมการตรวจสอบแต่งตั้งเลขานุการคนหนึ่ง และผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น
ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบงานด้านธุรการของคณะกรรมการตรวจสอบ
และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบมอบหมาย

ข้อ ๒ ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินงานหรือโครงการ
ซึ่งได้รับอนุมัติหรือเห็นชอบโดยบุคคลในคณะรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง โดยผลของ
การปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ว่าเป็นไปโดยสุจริต
หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินงานหรือโครงการใดมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการทุจริตหรือ
ประพฤติมิชอบ และมีพฤติการณ์ว่าบุคคลใดเกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือร้ายว
ผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน
ที่เกี่ยวข้องของผู้นั้น ถูสมรสและบุตร ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้นั้นไว้ก่อนได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามประกาศนี้ นอกจากอำนาจตามวรรคหนึ่งให้
คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจตามกฎหมายดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้คณะกรรมการ
ตรวจสอบใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรม

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตแห่งชาติ

(๓) ประมวลรัษฎากร โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบใช้อำนาจของอธิบดีกรมสรรพากร
เฉพาะที่เกี่ยวกับการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง คณะกรรมการตรวจสอบจะเรียกสำนวน
การสอบสวนหรือการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมาใช้ประกอบการพิจารณา และ
ใช้เป็นสำนวนการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ ในกรณีที่มีเรื่อง

เดียวกันอยู่ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือคณะกรรมการธุรกรรม ให้ประสานงานเพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณี

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการตรวจสอบแจ้งรายชื่อบุคคลตามข้อ ๒ แก่สถาบันการเงิน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมที่ดิน กรมสรรพากร หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของผู้นั้น เพื่อให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินและการเสียภาษีอากร ตลอดจนการทำธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องของบุคคลตามข้อ ๒ คู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้นั้น ให้คณะกรรมการตรวจสอบทราบภายในเวลาและตามวิธีการที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีอำนาจสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์ส่งข้อมูลและเอกสารให้แก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เพื่อแจ้งต่อคณะกรรมการตรวจสอบได้

มิให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๔ ในกรณีที่บุคคลซึ่งถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามข้อ ๒ ไม่แจ้งข้อมูลตามข้อ ๓ หรือไม่ส่งมอบทรัพย์สินที่ถูกยึด หรือยกย้าย จำหน่าย จ่ายโอนทรัพย์สินที่ถูกอายัด ให้ถือว่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่ชอบและเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการร่ำรวยผิดปกติหรือเพิ่มขึ้นผิดปกติ

ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลตามข้อ ๓ ไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนดตามข้อ ๓ หากมีกรณีเกิดความเสียหายขึ้นจากการที่ไม่ดำเนินการนั้น ให้หน่วยงานหรือบุคคลดังกล่าวรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

ข้อ ๕ บรรดาทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดตามข้อ ๒ ถ้าเจ้าของทรัพย์สินพิสูจน์ต่อคณะกรรมการตรวจสอบภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนดได้ว่า ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นมีไว้ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือมิได้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจสั่งเพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๖ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบมีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือนุคคลใดกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือร่ำรวยผิดปกติ ให้ส่งรายงาน เอกสารหลักฐาน พร้อมทั้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้ถือว่ามติของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ข้อ ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศนี้ ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่มอบหมายได้

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการตรวจสอบดำเนินการตามประกาศนี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

เมื่อครบกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง และการตรวจสอบหรือสอบสวนเรื่องใดยังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการตรวจสอบส่งมอบสำนวนคืนให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๒๔

เรื่อง แต่งตั้งบุคคลสำคัญดำรงตำแหน่งในคณะปฏิรูปการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตามที่ได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๑ เรื่อง แต่งตั้งบุคคลสำคัญดำรงตำแหน่งในคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ไปแล้วนั้น บัดนี้ เนื่องจากจะมีการเกษียณอายุราชการของผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่ง จึงสมควรปรับปรุงประกาศดังกล่าวเสียใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๑ เรื่อง แต่งตั้งบุคคลสำคัญดำรงตำแหน่งในคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ข้อ ๒ แต่งตั้งให้บุคคลดังต่อไปนี้ดำรงตำแหน่งในคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๑ พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน เป็นหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๒ พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข เป็นรองหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๓ พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์ เป็นสมาชิกคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๔ พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ เป็นสมาชิกคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๕ พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ เป็นสมาชิกคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๖ พลเอก วินัย ภัททิยกุล เป็นเลขาธิการคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๗ พลโท สพร้ง กัลยาณมิตร เป็นผู้ช่วยเลขาธิการคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๘ พลโท อนุพงษ์ เผ่าจินดา เป็นผู้ช่วยเลขาธิการคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๒๕

เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับการยุติธรรมทางอาญา

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหน้าที่ของผู้ต้องหาในคดีอาญาให้พิมพ์ลายนิ้วมือตามคำสั่งของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดกฎหมาย คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญามีหน้าที่ต้องพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายมือหรือลายเท้าตามคำสั่งของพนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน ผู้ใดฝ่าฝืนมีความผิดฐานกระทำความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๒๖

เรื่อง การแก้ไขประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๓

ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ตามที่ได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๓ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มีผลใช้บังคับต่อไป และแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และมีความต่อเนื่อง นั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานตามอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ ของประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๓ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑ การยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิให้กระทบกระเทือนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ ยังคงใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อ ๒ และข้อ ๓ ของประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๓ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ข้อ ๓ ให้ถือว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งได้รับแต่งตั้งตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๓ ลงวันที่ ๒๐

กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้รับการสรรหาและแต่งตั้งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ได้รับแต่งตั้งตามประกาศดังกล่าวและมีอำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ และกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นอำนาจ และหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๒๗

เรื่อง การแก้ไขประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕

ลงวันที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ตามที่ได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มีผลใช้บังคับต่อไป นั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการมีผลใช้บังคับของกฎหมายดังกล่าว รวมทั้งกำหนดเรื่องการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำการต้องห้ามตามกฎหมายนั้น คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ ของประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้

“ข้อ ๑ การยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิให้กระทบกระเทือนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ยังคงใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก”

ข้อ ๒ การห้ามพรรคการเมืองดำเนินการประชุมหรือดำเนินกิจการใด ๆ ในทางการเมืองตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าคณะรัฐมนตรีจะมีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓ ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอื่นที่ทำหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใด เพราะเหตุกระทำการต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนดห้าปี นับแต่วันที่มิคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง

ข้อ ๔ ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคำสั่งของศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ก่อนวันที่ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ใช้อำนาจ ให้ผู้นั้นยังคงถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามคำสั่งของศาลต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๒๘

เรื่อง ยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๗

ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ และ

ฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

ตามที่ได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๗ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ เรื่อง มอบอำนาจบริหารราชการแผ่นดิน และฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ นั้น บัดนี้ สมควรให้การบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการไปตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่เดิม หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๗ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ เรื่อง มอบอำนาจบริหารราชการแผ่นดิน และฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ

ข้อ ๒ ให้บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ใช้บังคับมีผลใช้บังคับอยู่ต่อไปเช่นเดิม

ข้อ ๓ การยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามข้อ ๑ ไม่กระทบกระเทือนการใด ๆ ที่กระทำในระหว่างที่ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับ

และให้ดำเนินการจัดให้มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งให้บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการข้าราชการตำรวจตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการข้าราชการตำรวจไปพลางก่อน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๒๕

เรื่อง แก้ไขประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๒

ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ตามที่ได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๒ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไปนั้น เพื่อให้มีความชัดเจนในผลการใช้บังคับที่ยังคงให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นใช้บังคับโดยต่อเนื่อง คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ ของประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๒ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑ การยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิให้กระทบกระเทือนการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังคงใช้บังคับต่อไป เว้นแต่บทบัญญัติในส่วนที่ ๑ หมวด ๑ จนกว่าจะมีกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกและให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ พ้นจากตำแหน่ง”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๒ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไป จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๓ ให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๒ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศฉบับนี้พ้นจากตำแหน่ง

ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งยังคงปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไปพลางก่อน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๓๐

เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

ตามที่ได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๓ เรื่อง การตรวจสอบทรัพย์สิน ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ นั้น โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการดำเนินการตรวจสอบเพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจตรวจสอบการกระทำผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐได้กว้างขวางขึ้น คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๓ เรื่อง การตรวจสอบทรัพย์สิน ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ข้อ ๒ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) นายกล้านรงค์ จันทิก	เป็นกรรมการ
(๒) นายแก้วสรร อดิโพธิ	เป็นกรรมการ
(๓) คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา	เป็นกรรมการ
(๔) นายจิรนิติ หะวานนท์	เป็นกรรมการ
(๕) นายนาม ยิ้มแย้ม	เป็นกรรมการ
(๖) นายบรรเจิด สิงคะเนติ	เป็นกรรมการ
(๗) นายวิโรจน์ เลาหะพันธ์	เป็นกรรมการ
(๘) นายสวัสดิ์ โชติพานิช	เป็นกรรมการ
(๙) นายลัก กอแสงเรือง	เป็นกรรมการ
(๑๐) นางเสาวนีย์ อิศวโรจน์	เป็นกรรมการ
(๑๑) นายอุดม เพื่องพูน	เป็นกรรมการ
(๑๒) นายอำนาจ ชันชรา	เป็นกรรมการ

ในกรณีที่มิได้กฎหมายห้ามมิให้บุคคลใดดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือห้ามการปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในการดำรงตำแหน่ง มิให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับแก่การได้รับแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการตรวจสอบ

ให้กรรมการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการด้วยตนเองคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และมีอำนาจแต่งตั้งเลขานุการคนหนึ่ง และผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น

ในกรณีที่มิกรรมการว่างลง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ต้องมีกรรมการเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดและให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการแทนกรรมการที่ว่างลง

ข้อ ๓ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบงานด้านธุรการของคณะกรรมการตรวจสอบ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบมอบหมาย

ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ร่วมมือดำเนินการตามที่คณะกรรมการตรวจสอบร้องขอ รวมทั้งสนับสนุนข้อมูลบุคลากร หรือการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการจัดหาสถานที่ทำการของคณะกรรมการตรวจสอบตามความเหมาะสม และในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบร้องขอให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนดได้

ข้อ ๔ ให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณให้กับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยเจียดจ่ายจากเงินเหลือจ่ายของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามจำนวนที่เห็นสมควรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบ ในกรณีที่ไม่มีเพียงพอแก่ค่าใช้จ่าย ให้คณะรัฐมนตรีสนับสนุนงบประมาณตามที่จำเป็น

ค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการตรวจสอบ และค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนดโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบการดำเนินงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือเห็นชอบโดยบุคคลในคณะรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่งโดยผลของการปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเข้าไปโดยทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๒) ตรวจสอบสัญญา สัญญาสัมปทานหรือการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำที่เอื้อประโยชน์แก่เอกชนโดยมิชอบ หรือมีการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๓) ตรวจสอบการปฏิบัติราชการใด ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีการกระทำที่ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๔) ตรวจสอบการกระทำของบุคคลใด ๆ ที่เห็นว่าเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือหลีกเลี่ยงกฎหมายด้วยภานีอากร อันเป็นการกระทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการในเรื่องที่ตรวจสอบมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ และมีพฤติการณ์ว่าบุคคลใดเกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องของผู้นั้น คู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้นั้นไว้ก่อนได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามประกาศนี้ นอกจากอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจตามกฎหมายดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรม

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(๓) ประมวลรัษฎากร โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบใช้อำนาจของอธิบดีกรมสรรพากร เฉพาะที่เกี่ยวกับการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจพิจารณาเรื่องใด ๆ ที่เห็นควรตรวจสอบ เรื่องที่มีผู้เสนอข้อมูล หรือเรื่องที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการ

ของหน่วยงานอื่นใด และให้มีอำนาจเรียกสำนวนหรือเรื่องที่อยู่ในการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ หรือเรียกสำนวนการสอบสวนหรือการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ถ้ามีมาพิจารณา และให้ใช้เป็นสำนวนการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบโดยจะสอบสวนเพิ่มเติมหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่มีเรื่องเดียวกันอยู่ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือคณะกรรมการธุรกรรม ให้ประสานงานเพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณี

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการตรวจสอบแจ้งรายชื่อบุคคลตามข้อ ๕ แก่สถาบันการเงิน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมที่ดิน กรมสรรพากร หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้นั้น เพื่อให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินและการเสียภาษีอากร ตลอดจนการทำธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องของบุคคลตามข้อ ๕ คู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้นั้นให้คณะกรรมการตรวจสอบทราบภายในเวลาและตามวิธีการที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีอำนาจสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์ส่งข้อมูลและเอกสารให้แก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เพื่อแจ้งต่อคณะกรรมการตรวจสอบได้

มิให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๗ ในกรณีที่บุคคลซึ่งถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามข้อ ๕ ไม่แจ้งข้อมูลตามข้อ ๖ หรือไม่ส่งมอบทรัพย์สินที่ถูกยึด ยักยอก จำหน่าย หรือจ่ายโอนทรัพย์สินที่ถูกอายัด ให้ถือว่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่ชอบและเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการร้ายแรงผิดปกติหรือเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลตามข้อ ๖ ไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนดตามข้อ ๖ หากมีกรณีเกิดความเสียหายขึ้นจากการที่ไม่ดำเนินการนั้น ให้หน่วยงานหรือบุคคลดังกล่าวรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

ข้อ ๘ บรรดาทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดตามข้อ ๕ ถ้าเจ้าของทรัพย์สินพิสูจน์ต่อคณะกรรมการตรวจสอบภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนดได้ว่า ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง

และทรัพย์สินนั้นมิใช่ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือมิได้เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการ ร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือมิได้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตาม กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจสั่งเพิก ถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๕ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบมีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือบุคคลใด กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือร่ำรวยผิดปกติ ให้ส่งรายงาน เอกสาร หลักฐานพร้อมทั้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้ถือว่ามติของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีความเห็นแตกต่าง แต่คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นยืนยัน ความเห็นเดิมให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจดำเนินการให้มีการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบมีมติว่าบุคคลใดกระทำความผิดกฎหมายและเป็นกรณีที่ไม่อยู่ใน บังคับของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้คณะกรรมการตรวจสอบส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมายที่อยู่ในความ รับผิดชอบของหน่วยงานนั้นต่อไป โดยถือผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นการ สอบสวนตามกฎหมายนั้น

ข้อ ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศนี้ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่มอบหมายได้

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการตรวจสอบดำเนินการตามประกาศนี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับ แต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

เมื่อครบกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง และการตรวจสอบหรือสอบสวนเรื่องใดยังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการตรวจสอบส่งมอบสำนวนคืนให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่น เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๒ การแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๓ เรื่อง การตรวจสอบทรัพย์สิน ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ โดยประกาศฉบับนี้ไม่กระทบกระเทือนการใด ๆ ที่คณะกรรมการตรวจสอบได้กระทำไปก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๓๑

เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ตามที่ได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไป และแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมทั้งให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไปด้วย นั้น โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีเรื่องค้างอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะว่างเว้นจากการมีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ และข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑ การยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมิให้กระทบกระเทือนการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังคงใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก และให้ถือว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งได้รับแต่งตั้งตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้รับการสรรหาและแต่งตั้งโดยชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๒ การยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมิให้กระทบกระเทือนการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังคงใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก”

ข้อ ๒ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ได้รับแต่งตั้งตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งตามประกาศฉบับดังกล่าว และมีวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๓ กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๔ เช่นเดียวกับกรณีการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ข้อ ๔ ในการดำเนินการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติไว้ชั่วคราว ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้

เมื่อมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จัดให้มีการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สินโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดชั่วคราวมิได้เพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะมีมติว่าทรัพย์สินนั้นมิได้เพิ่มขึ้นผิดปกติ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัด หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกคำร้อง แต่ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ก็ให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้นั้น

ข้อ ๕ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจ

มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน และสรุปสำนวนเสนอคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

ข้อ ๖ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณา เห็นสมควร อาจส่งเรื่องที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีโทษบุคคลตามมาตรา ๖๖ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วแต่กรณี หรือส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวน ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไปก็ได้

ข้อ ๗ การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ไม่ว่าเป็นมติในการวินิจฉัยหรือให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ถือเสียงข้างมาก

ข้อ ๘ บรรดาบทบัญญัติใดของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับนี้ให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๓๒

เรื่อง อำนาจอำนาจที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่นของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ยังคงสามารถตรวจสอบการกระทำที่ไม่สุจริตของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งได้ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องประกาศผลการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง

ข้อ ๒ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งตามข้อ ๑ แล้ว หากภายหลังมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ได้รับการเลือกตั้งตามข้อ ๑ ผู้ใดกระทำการใด ๆ โดยไม่สุจริตหรือกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งเพื่อให้ตนเองได้รับการเลือกตั้งหรือการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือมีการฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งผู้นั้นมีกำหนดเวลาหนึ่งปีและดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ เว้นแต่การกระทำนั้นมิได้เกี่ยวข้องกับผู้ได้รับการเลือกตั้ง

ข้อ ๓ บรรดาบทบัญญัติใดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับนี้ให้ใช้บทบัญญัติในประกาศฉบับนี้แทน

ข้อ ๔ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่
ดำเนินการก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับด้วย โดยกำหนดเวลาสามสิบวันตามข้อ ๑ ให้นับตั้งแต่
วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๓๓

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เครื่องราชอิสริยาภรณ์” หมายความว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย แล้วแต่กรณี

“ข้าราชการการเมือง” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นหรือถือว่าเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการการเมืองหรือกฎหมายอื่น

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ยกเว้นข้าราชการการเมือง และให้หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานหรือองค์การของรัฐ รวมทั้งบุคคลที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ยกเว้นการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมติคณะรัฐมนตรี”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๖/๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

“ข้อ ๑๖/๑ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้เสนอรายชื่อผู้ที่สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- (๑) ประธานองค์กรอิสระตามกฎหมาย สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร
- (๒) เลขาธิการหรือหัวหน้าหน่วยธุรการขององค์กรอิสระตามกฎหมายสำหรับพนักงานในองค์กร

(๓) ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารสูงสุดขององค์การมหาชน สำหรับเจ้าหน้าที่ในองค์การ
การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้กับคู่สมรสของบุคคลที่มีสิทธิได้รับพระราชทานตามบัญชีแนบท้าย ให้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) เป็นผู้เสนอ

ให้ผู้เสนอรายชื่อผู้ที่สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามวรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ดำเนินการตามข้อ ๑๗ โดยอนุโลม”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๒ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่องค์การมหาชน พนักงานองค์การของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน พนักงานหน่วยธุรการขององค์กรอิสระตามกฎหมาย และบุคคลหรือพนักงานอื่นที่ต้องพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุในปีใด หากเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อยู่ก่อนการพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้มีสิทธิได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปีที่พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๓ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นสายสะพายคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี
ที่ได้รับมอบหมาย	เป็นประธานกรรมการ
(๒) รองนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๓) รัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง
จำนวน ๕ คน	เป็นกรรมการ
(๔) เลขาธิการพระราชวัง	เป็นกรรมการ
(๕) ราชเลขาธิการ	เป็นกรรมการ
(๖) เลขาธิการ ก.พ.	เป็นกรรมการ
(๗) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(๘) รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือ
ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
(๙) ผู้อำนวยการสำนักกฤษฎีกาและ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายทุกชั้นตราแก่บุคคลที่สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นสายสะพาย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายแก่บุคคลดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) องคมนตรี
- (๒) ข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามกฎหมาย
- (๔) ข้าราชการการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร ตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
- (๕) คู่สมรสของผู้ดำรงตำแหน่งตามบัญชีท้ายระเบียบที่มีสิทธิได้รับการพิจารณาเสนอขอ
พระราชทาน

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อ
กลั่นกรอง ตรวจสอบหรือดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๔ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำ
กว่าสายสะพายคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี
ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นประธานกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวง
ที่ประธานกรรมการแต่งตั้ง
จำนวน ๕ คน	เป็นกรรมการ
(๓) เลขาธิการ ก.พ.	เป็นกรรมการ
(๔) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๕) รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
หรือที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นกรรมการ
(๖) ผู้อำนวยการสำนักอาลักษณ์และ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการและ
เลขานุการ
(๗) ข้าราชการในสำนักอาลักษณ์และ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์
ที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายทุกชั้นตรา

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อ
กลั่นกรอง ตรวจสอบหรือดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย”

ข้อ ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๓๐/๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

“ข้อ ๓๐/๑ ข้าราชการที่เปลี่ยนสภาพเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัย ให้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไปได้เสมือนเป็นข้าราชการในตำแหน่งที่ดำรงอยู่ก่อนเปลี่ยนสภาพเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกบัญชี ๘ บัญชี ๙ และบัญชี ๑๔ ทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้บัญชี ๘ บัญชี ๙ และบัญชี ๑๔ ทำประกาศนี้แทน

ข้อ ๗ ให้เพิ่มบัญชี ๒๕ ถึงบัญชี ๓๘ ทำประกาศนี้เป็นบัญชีทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

ข้อ ๑๐ กรณีไม่มีหลักเกณฑ์ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลใด ให้คณะกรรมการตามข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ พิจารณาโดยใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบัญชีทำระเบียบโดยอนุโลม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

บัญชี 8

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการทหาร

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	สิบตรี จ่าตรี จ่าอากาศตรี	ร.จ.ม.	-	- ขอพระราชทานได้เฉพาะกรณีพิเศษเท่านั้น	1. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่ม เข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษา ของปีที่จะขอ พระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
2	สิบโท จ่าโท จ่าอากาศโท	ร.จ.ช.	-		
3	สิบเอก จ่าเอก จ่าอากาศเอก	ร.ท.ม.	-		
4	- จ่าสิบตรี พันจ่าตรี พันจ่าอากาศตรี - จ่าสิบโท พันจ่าโท พันจ่าอากาศโท - จ่าสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก	ร.ท.ช.	บ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. 2. ได้ ร.ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม.	2. ผู้สำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนทหาร ให้นับเวลาราชการ ตั้งแต่วันขึ้นทะเบียน ทหารกองประจำการ ในระหว่างที่กำลัง ศึกษาอยู่ในโรงเรียน
5	จ่าสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก อัตราเงินเดือน จ่าสิบเอกพิเศษ พันจ่าเอกพิเศษ พันจ่าอากาศเอกพิเศษ	ร.ท.ช.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. 2. ได้ ร.ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม. 3. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ บ.ช. 4. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	
6	ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี	บ.ม.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ดำรงตำแหน่ง ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 3. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ จ.ม.	
7	ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท	จ.ม.	-		3. เกณฑ์การขอ พระราชทานที่ กำหนดไว้ตามชั้นยศ ให้รวมถึงว่าที่ยศ นั้น ๆ ด้วย
8	ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก	จ.ช.	-		
9	พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี	ต.ม.	-		
10	พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท	ต.ช.	-		4. ลำดับ 6 ซึ่ง กำหนดระยะเวลา เลื่อนชั้นตรา 5 ปี หมายถึงต้อง ดำรงชั้นยศนั้น ๆ รวมเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษา ของปีที่จะขอ พระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
11	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก	ท.ม.	-		
12	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	-		

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
13	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	1. ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ให้ขอได้ในปีก่อนปีที่เกษียณอายุ ราชการหรือในปีที่เกษียณอายุราชการ เท่านั้น	
14	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ - เงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี	ท.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ได้รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี	
15	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ - เงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี - ดำรงตำแหน่งรอง, เสนาธิการ, รองเสนาธิการ ของหน่วยงานที่มี ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นยศ พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี ขึ้นไป หรือ - ดำรงตำแหน่งผู้บังคับการกรม, ผู้บังคับการจังหวัดทหารบก, ผู้บังคับหมวดเรือ, ผู้บังคับกองบิน, ราชองครักษ์ประจำ, ผู้ช่วยทูตฝ่าย ทหาร, ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ, ผู้ช่วยทูตฝ่าย ทหารอากาศ, ตุลาการพระธรรมนูญ ประจำสำนักตุลาการทหาร, ตุลาการ พระธรรมนูญฝ่ายศาลทหารสูงสุด, ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าคณะฝ่าย ศาลทหารกลาง, ตุลาการพระธรรมนูญ รองหัวหน้าศาลทหารกรุงเทพ, อัยการ ศาลทหารกรุงเทพ, อัยการฝ่ายอุทธรณ์ และฎีกา หรือ - ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง, นายทหารฝ่ายเสนาธิการ หรือตำแหน่ง ที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งเทียบเท่าตำแหน่ง ดังกล่าว	ท.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม.	

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
16	พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี	-	ม.ว.ม.	1. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีที่ยกย่องอรรชการให้ขอสูงขึ้น อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก	- ลำดับ 16 - 18 การขอกรณีปีที่ เกษียณอายุราชการ ตามข้อ 4 ให้ขอปี ติดต่อกันได้
17	พลโท พลเรือโท พลอากาศโท	-	ม.ป.ช.	1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่ยกย่องอรรชการให้ขอสูงขึ้น อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก	
18	พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก		ม.ป.ช.	1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่ยกย่องอรรชการให้ขอ สูงขึ้นอีก 1 ชั้นตรา	

บัญชี 9

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตำรวจ

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	สืบทำรวจตรี	ร.จ.ม.	-	-ขอพระราชทานเฉพาะกรณีพิเศษเท่านั้น	1. ต้องมีระยะเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่เข้ารับราชการจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน
2.	สืบทำรวจโท	ร.จ.ช.	-		
3.	สืบทำรวจเอก	ร.ท.ม.	-		
4.	จ่าสืบทำรวจ	ร.ท.ช.	บ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. 2. ได้ ร.ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม.	2. ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนตำรวจให้นับเวลาราชการตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการตำรวจในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน
5.	- จ่าสืบทำรวจ อัตราเงินเดือน จ่าสืบทำรวจพิเศษ - คาบตำรวจ	ร.ท.ช.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. 2. ได้ ร.ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม. 3. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 4. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	
6.	ร้อยตำรวจตรี	บ.ม.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ดำรงตำแหน่งร้อยตำรวจตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 3. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	
7.	ร้อยตำรวจโท	จ.ม.	-		
8.	ร้อยตำรวจเอก	จ.ช.	-		3. เกณฑ์การขอพระราชทานที่กำหนดไว้ตามชั้นยศ ให้รวมถึงว่าที่ยศนั้น ๆ ด้วย 4. ลำดับ 6 ซึ่งกำหนดระยะเวลาเลื่อนชั้นตรา 5 ปี หมายถึงต้องดำรงตำแหน่งใน
9.	พันตำรวจตรี	ค.ม.	-		
10.	พันตำรวจโท	ค.ช.	-		
11.	พันตำรวจเอก	ท.ม.	-		

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มชั้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
12.	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือน พันตำรวจเอกพิเศษ	ท.ช.	-		ระดับนั้น ๆ รวมเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษา ของปีที่จะขอ พระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
13.	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ	-	ป.ม.	1. ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ให้ขอได้ในปีก่อนปีเกษียณอายุ ราชการหรือในปีที่เกษียณอายุราชการ เท่านั้น	- ลำดับ 16 – 18 การขอกรณีปีที่ เกษียณอายุราชการ ตามข้อ 4 ให้ขอ ปีติดกันได้
14.	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ เงินเดือนขั้นต้นของพลตำรวจตรี	ท.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ได้รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตำรวจตรี มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี	
15.	พันตำรวจเอก - อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ เงินเดือนขั้นต้นของพลตำรวจตรี - ดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับการ	ท.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
16.	พลตำรวจตรี	-	ม.ว.ม.	1. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีที่เกษียณอายุราชการให้ขอสูงขึ้น อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก	

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
17.	พลตำรวจโท	-	ม.ป.ช.	1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการให้ขอสูงขึ้น อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก	
18.	พลตำรวจเอก	-	ม.ป.ช	1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการให้ขอสูงขึ้น อีก 1 ชั้นตรา	

บัญชี 14

**การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่องค์การมหาชน
พนักงานองค์การของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน
ยกเว้นที่ปรากฏในบัญชีอื่น ๆ**

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	หัวหน้าแผนก	บ.ม.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทานตาม ตำแหน่ง 2. การขอพระราชทาน เลื่อนชั้นตรา เว้นระยะ เวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ตามลำดับถึง เกณฑ์ชั้นสูงสุดของ ตำแหน่ง 3. ลำดับ 5 ได้ ท.ช. 3 ปี ขอ ป.ม.	1. ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 8 ปี บริบูรณ์นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน 2. จะต้องดำรงตำแหน่งหัวหน้า แผนกหรือตำแหน่งเทียบเท่า ซึ่งเป็นตำแหน่งบังคับบัญชา หรือผู้ปกครองขึ้นไป 3. หัวหน้าแผนกเริ่มขอพระราชทาน ต้องดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์
2	ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้ากอง	บ.ช.	จ.ช.		
3	ผู้ช่วยผู้ว่าการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการฝ่าย หรือ หัวหน้าฝ่าย	จ.ม.	ค.ม.		
4	รองผู้ว่าการ รองผู้อำนวยการ หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารสูงสุด	จ.ช.	ท.ช.		
5	ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด	ค.ม.	ป.ม.		

บัญชี 25

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการการเลือกตั้ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	ประธานกรรมการการเลือกตั้ง	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	1. ลำดับ 1 - 2 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วันนับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน 2. ลำดับ 3 - 4 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน 3. ลำดับ 5 - 6 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 120 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน 4. ลำดับ 5 - 6 กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่งหลายคนให้พิจารณาคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นเพียงตำแหน่งละ 1 คน เท่านั้น
2.	กรรมการการเลือกตั้ง	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน 2. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
3.	ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร	ค.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
4.	กรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร	ค.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
5.	หัวหน้าคณะที่ปรึกษาประธาน กรรมการการเลือกตั้ง	ค.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
6.	ที่ปรึกษากรรมการการเลือกตั้ง	ค.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี 26

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เลื่อนขั้นและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	1. ลำดับ 1 - 2 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน 2. ลำดับ 3 - 5 ต้องมีระยะ เวลาการดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 120 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน 3. ลำดับ 3 - 5 กรณีมีผู้ดำรง ตำแหน่งหลายคนให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นเพียง ตำแหน่งละ 1 คน เท่านั้น 4. ลำดับ 3 การเริ่มต้นขอขึ้น สายสะพายจะต้องดำรง ตำแหน่งที่ปรึกษามาแล้ว ครบ 1 ปี (12 เดือน) ของปีที่จะขอพระราชทาน
2	กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน 2. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
3	ที่ปรึกษาประธานกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
4	เลขานุการประธานกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	ค.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
5	เลขานุการกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ค.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี 27

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ม.ว.ม..	ม.ป.ช.	ทุกปี	1. ลำดับ 1 - 2 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน 2. ลำดับ 3 - 4 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 120 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน 3. ลำดับ 3 - 4 กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่งหลายคน ให้พิจารณาคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นเพียงตำแหน่งละ 1 คน เท่านั้น
2	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน 2. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
3	เลขานุการประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ด.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
4	เลขานุการกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ด.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี 28

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะ เวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. ป.ม. – ป.ช. ปีติดกัน 2. ป.ช. – ม.ป.ช. ปีเว้นปี	1. ลำดับ 1 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
2	ที่ปรึกษาผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา	ค.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	2. ลำดับ 2 – 3 ต้องมี ระยะเวลาการดำรง ตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 120 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรง ตำแหน่งจนถึงวันก่อน วันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน
3	เลขานุการผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา	ค.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	3. ลำดับ 2 – 3 กรณีมี ผู้ดำรงตำแหน่งหลายคน ให้พิจารณาคัดเลือกผู้มี ผลงานดีเด่นเพียง ตำแหน่งละ 1 คน เท่านั้น

บัญชี 29

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ตุลาการศาลปกครอง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะ เวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานศาลปกครองสูงสุด	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	1. ลำดับ 1 – 3 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน
2	รองประธานศาลปกครองสูงสุด	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	
3	ตุลาการหัวหน้าคณะ ศาลปกครองสูงสุด ตุลาการศาลปกครองสูงสุด	ป.ม.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	2. ลำดับ 4 – 5 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่ม ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
4	อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น	ท.ช.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 4. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 5. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
5	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครอง ชั้นต้น ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น	ท.ม.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. 2. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. 3. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 4. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 5. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 6. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	3. ลำดับ 4 – 5 การนับระยะเวลา ปฏิบัติงานสำหรับตุลาการ ศาลปกครองชั้นต้นให้นับ ระยะเวลาที่เคยเป็นข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานองค์การของรัฐ มารวมกับระยะเวลาปฏิบัติงาน ในตำแหน่งตุลาการ ศาลปกครองชั้นต้นเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 1 ปี (12 เดือน) ของปีที่จะขอพระราชทาน

บัญชี 30

**การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ
และกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ**

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ ประธานกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. ป.ม. - ม.ว.ม. ปีเว้นปี 2. ม.ว.ม. 3 ปี ขอ ม.ป.ช.	- ลำดับ 1-2 ต้องมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน
2	กรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ กรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ท.ช.	ม.ว.ม.	1. ท.ช. - ป.ช. ปีเว้นปี 2. ป.ช. 3 ปี ขอ ม.ว.ม.	- ลำดับ 3 - 4 ต้องมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 120 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน
3	ที่ปรึกษาประธานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ ที่ปรึกษาประธานกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ค.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	- ลำดับ 3 - 4 กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่งหลายคนให้พิจารณาคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นเพียงตำแหน่งละ 1 คน เท่านั้น
4	เลขานุการประธานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ เลขานุการประธานกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ค.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
5	เลขานุการกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ เลขานุการกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ค.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี 31

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานสภาที่ปรึกษา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ท.ร.	ป.ช.	ปีเว้นปี	- ลำดับ 1 - 3 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึง วันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน
2	รองประธานสภาที่ปรึกษา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
3	สมาชิกสภาที่ปรึกษา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ค.ช.	ป.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี 32

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	พนักงานราชการ - กลุ่มงานบริการ - กลุ่มงานเทคนิค	บ.ม.	จ.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 3. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. 4. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	1. ลำดับ 1 – 4 ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมา เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน
2	พนักงานราชการ - กลุ่มงานบริหารทั่วไป	บ.ช.	ค.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. 2. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. 3. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช. 4. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ม.	2. ลำดับ 5 – 7 ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมา เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน
3	พนักงานราชการ - กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	จ.ม.	ค.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช. 3. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ม. 4. ได้ ค.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ช.	3. ต้องเป็นพนักงานราชการตามสัญญาจ้างของส่วนราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 4. ต้องเป็นพนักงานราชการที่มีชื่อและลักษณะงานเป็นพนักงานที่เทียบเท่ากับลูกจ้างประจำหมวดฝีมือขึ้นไป
4	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ	จ.ช.	ท.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ช. 2. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ม. 3. ได้ ค.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ช. 4. ได้ ค.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ
5	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ระดับทั่วไป	ค.ม.	ท.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. 2. ได้ ค.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ช. 3. ได้ ค.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
				4. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
6	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ <u>ระดับประเทศ</u>	ค.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ช. 2. ได้ ค.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม. 3. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. 4. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
7	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ <u>ระดับสากล</u>	ท.ม.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. 2. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. 3. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 4. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	

บัญชี 33

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้สมควรสมรรถนะการเลือกตั้ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะ เวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการการเลือกตั้ง	ค.ช.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ช. – ม.ว.ม. เว้น 2 ปี	- ลำดับ 1 – 2 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปีที่จะขอ พระราชทาน
2	กรรมการการเลือกตั้ง	ค.ม.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ช. – ป.ม. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. เว้น 2 ปี	

บัญชี 34

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้สมควรสมรรถการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ค.ช.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ช. – ม.ว.ม. เว้น 2 ปี	- ลำดับ 1 – 2 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปีที่จะขอ พระราชทาน
2	กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	ค.ม.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ช. – ป.ม. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. เว้น 2 ปี	

บัญชี 35

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้สมควรสมรรถการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ค.ช.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ช. – ม.ว.ม. เว้น 2 ปี	- ลำดับ 1 – 2 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนพรรษาของปีที่จะขอ พระราชทาน
2	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ค.ม.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ช. – ป.ม. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. เว้น 2 ปี	

บัญชี 36

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้สมควรผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	ค.ช.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ช. - ป.ม. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. - ป.ช. เว้น 2 ปี	- ต้องมีระยะเวลาการ ดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปีที่จะขอ พระราชทาน

บัญชี 37
การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้สมรสตุลาการศาลปกครอง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานศาลปกครองสูงสุด	ค.ช.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้น ตราได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ม. 3. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ป.ม. - ป.ช. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ป.ช. - ม.ว.ม. เว้น 2 ปี	1. ลำดับ 1-3 ต้องมี ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน 2. ลำดับที่ 4 - 5 ต้องมีระยะ เวลาการดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มดำรงตำแหน่งจนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน 3. ลำดับ 4 - 5 การนับระยะเวลา ปฏิบัติงานสำหรับตุลาการ ศาลปกครองชั้นต้นให้นับ ระยะเวลาที่เคยเป็น ข้าราชการ หรือพนักงาน รัฐวิสาหกิจ หรือพนักงาน องค์การของรัฐมารวมกับ ระยะเวลาปฏิบัติงาน ในตำแหน่งตุลาการศาล ปกครองชั้นต้นเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 1 ปี (12 เดือน) ของปีที่จะพระราชทาน
2	รองประธานศาลปกครองสูงสุด	ค.ช.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้น ตราได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ท.ช. - ป.ม. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ป.ม. - ป.ช. เว้น 2 ปี	
3.	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด	ค.ม.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้น ตราได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ท.ช. - ป.ม. ปีเว้นปี	
4	อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น	จ.ม.	ท.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้น ตราได้ปีเว้นปี ตามลำดับ ถึง ท.ม. 3. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ท.ม. ขึ้นไป ต้องเว้น 2 ปี ตามลำดับ ถึง ท.ช.	
5.	รองอธิบดีผู้พิพากษา ศาลปกครองชั้นต้น	จ.ม.	ท.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้น ตราได้ปีเว้นปี ตามลำดับ ถึง ท.ม.	

บัญชี 38

**การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้สมควรสมรรถนการกิจการกระจายเสียงและกิจการ
โทรทัศน์แห่งชาติและกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ**

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการกิจการ กระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์แห่งชาติ ประธานกรรมการกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ	ค.ม.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ป.ม.	- ลำดับ 1 -2 ต้อง มีระยะเวลาการดำรง ตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
2	กรรมการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ กรรมการกิจการโทรคมนาคม แห่งชาติ	จ.ช.	ท.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ช.	

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๓๔

เรื่อง อนุญาตให้ข้าราชการอัยการลาออกจากราชการ

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่ ๒๗/๒๕๔๕ ได้อนุญาตให้ นายใจเด็ด พรไชยา อัยการอาวุโส สำนักงานคดีอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด ลาออกจากราชการ เพื่อไปดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ เป็นต้นไป
จึงประกาศมาให้ทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๓๕

เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับระบบการบริหารงานยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับงานของอัยการให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ และแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องบางประการในทางปฏิบัติ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการอัยการตามมาตรา ๑๕ ว่างลง และมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยรีบด่วน ก็ให้กรรมการอัยการที่เหลืออยู่ดำเนินการไปได้ แต่ต้องมีกรรมการอัยการพอที่จะเป็นองค์ประชุม”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการให้ดำรงตำแหน่งนอกจากตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ให้ประธาน ก.อ. เสนอ ก.อ. โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบ ประวัติการปฏิบัติราชการของบุคคลนั้นเทียบกับงานในตำแหน่งข้าราชการอัยการที่จะได้รับแต่งตั้งนั้น ๆ เพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิกรรมการอัยการคนหนึ่งคนใดที่จะเสนอ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๓๖

เรื่อง กฎหมายว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยสถาบันพระมหากษัตริย์

เพื่อให้การรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ เป็นไปโดยรัดกุมและเรียบร้อยยิ่งขึ้น จึงให้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ พ.ศ. ๒๕๔๕

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พระราชบัญญัติ

ยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๙ เรื่อง การห้ามชุมนุมทางการเมือง
ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕
พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕
เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๙ เรื่อง การห้ามชุมนุมทางการเมือง ลงวันที่ ๒๐
กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๙ เรื่อง การห้ามชุมนุมทาง
การเมือง ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๙ เรื่อง การห้ามชุมนุมทางการเมือง ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑ เรื่อง การห้ามชุมนุมทางการเมือง ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งมีสาระสำคัญในการห้ามมิให้มีการประชุมทางการเมือง ณ สถานที่ใด ๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป และกำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ซึ่งกระทำการฝ่าฝืนประกาศดังกล่าวไว้ด้วย ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง สมควรยกเลิกประกาศดังกล่าว เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีเสรีภาพในการประชุมทางการเมืองได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๗ เรื่อง การห้ามชุมนุมทางการเมือง
ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕
พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๗ เรื่อง การห้ามชุมนุมทางการเมือง
ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ พ.ศ. ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๕/๒๕๔๕ วันพฤหัสบดี ที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ประชุมลงมติในวาระที่ ๑
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ และที่ประชุมมีมติให้พิจารณาโดยคณะกรรมการเตรียมสภา
ตามรัฐธรรมนูญร้องขอ ที่ประชุมจึงได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และมีมติเห็นชอบ ในวาระที่ ๓

๒. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๑๒๒ ก ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๕

พระราชกำหนด

พิกัตอัตราสุทธการ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราสุทธการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๔๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดพิกัตอัตราสุทธการ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในภาค ๒ พิกัตอัตราอากรขาเข้า แห่งพระราชกำหนดพิกัตอัตรา
สุทธการ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดพิกัตอัตราสุทธการ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้แทน

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในช่องรายการของประเภท ๑๑ ในภาค ๑ ของที่ได้รับยกเว้น
อากร แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้
ความตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้แทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกขององค์การศุลกากรโลกและเป็นภาคีอนุสัญญาระบบฮาร์โมนิซ์ขององค์การศุลกากรโลก ซึ่งตามอนุสัญญาดังกล่าวได้มีการปรับปรุงการจำแนกประเภทสินค้าตามระบบพิกัดฮาร์โมนิซ์ ครั้งที่ ๔ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ประกอบกับประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกอาเซียนได้ร่วมลงนามและรับพิธีสารว่าด้วยการนำพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิซ์อาเซียนมาใช้ โดยพิธีสารดังกล่าวได้กำหนดให้ใช้พิกัดศุลกากรในระดับ ๘ หลักร่วมกัน และขยายการใช้พิกัดดังกล่าวกับสินค้านอกกลุ่มสมาชิกอาเซียนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไปด้วย และโดยที่เป็นกรณีมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการภาษีอากรที่ต้องพิจารณาโดยด่วนและลับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้เสนอขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาอนุมัติพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้ลงมติอนุมัติพระราชกำหนดดังกล่าว

จึงประกาศมาตามความในมาตรา ๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

การพิจารณาพระราชกำหนด

พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๑๒๔ ก หน้า ๑-๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๕

๒. สถานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาอนุมัติ

ในคราวประชุมสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓ / ๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐

๓. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี (ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕ (ฉบับชั่วคราว)

พุทธศักราช ๒๕๔๕)

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๗ ก หน้า ๒๑ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

บันทึกท้ายพระราชกำหนด

๑. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๗๖ ก (ฉบับพิเศษ) หน้า ๑ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๐

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันนั้น ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้พิกัดอัตราศุลกากรท้ายพระราชกำหนดดังกล่าวซึ่งนำมาจากระบบพิกัดศุลกากรซึ่งเรียกว่า CCCN ล้าสมัย ขาดรายละเอียดและความชัดเจน ซึ่งเป็นผลเสียแก่การค้า การอุตสาหกรรมและการลงทุนของประเทศสมควรปรับปรุงพระราชกำหนดดังกล่าวเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยนำหลักและโครงสร้างการจำแนกประเภทพิกัดสินค้า ซึ่งเรียกว่าระบบฮาร์โมนไนซ์อันเป็นระบบที่ชัดเจนกว่ามาใช้แทน และเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดฉบับนี้มีสาระสำคัญดังนี้

๑) มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๐๓
- (๒) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔
- (๓) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔
- (๔) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๔
- (๕) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๖) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๗) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๘) พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๐๖
- (๙) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๖
- (๑๐) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๐๖

- [illegible]

- (๔๒) พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๐
- (๔๓) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๒๐
- (๔๔) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๓) พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๔๕) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๔) พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๔๖) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๕) พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๔๗) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๔๘) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๗) พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๔๙) พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๕๐) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๘) พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๕๑) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๙) พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๕๒) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๐) พ.ศ. ๒๕๒๓
- (๕๓) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๑) พ.ศ. ๒๕๒๔
- (๕๔) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๒) พ.ศ. ๒๕๒๕
- (๕๕) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๓) พ.ศ. ๒๕๒๖
- (๕๖) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๔) พ.ศ. ๒๕๒๗
- (๕๗) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๕) พ.ศ. ๒๕๒๘

๒) มาตรา ๔ ของที่นำหรือพาเข้ามาในหรือส่งหรือพาออกไปนอกราชอาณาจักรนั้นให้เรียกเก็บและเสียอากรตามที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดนี้

๓) มาตรา ๗ การสำแดงรายการในใบขนสินค้าขาเข้าและใบขนสินค้าออกนั้นมิให้ถือว่าบริบูรณ์ นอกจากจะสำแดงประเภทของและเกณฑ์ปริมาณที่ต้องใช้ในการเก็บอากรให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่จำแนกและกำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดนี้

๔) มาตรา ๙ ของที่ต้องเสียอากรตามราคานั้น อธิบดีกรมศุลกากรจะประกาศเป็นครั้งคราวก็ได้ว่าราคาในท้องตลาดเป็นรายเฉลี่ยสำหรับของประเภทหนึ่งประเภทใดกำหนดเป็นเงินเท่าใด ให้ถือราคาเช่นว่านี้เป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรในประเภทของที่ประกาศนั้นแทนราคาอันแท้จริงในท้องตลาดนับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไปจนกว่าจะมีประกาศยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง

การประกาศ การยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕) มาตรา ๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศลดอัตราอากรสำหรับของใด ๆ จากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร หรือยกเว้นอากรสำหรับของใด ๆ หรือเรียกเก็บอากรพิเศษเพิ่มขึ้นสำหรับของใด ๆ ไม่เกินร้อยละห้าสิบของอัตราอากรที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับของนั้น ทั้งนี้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

การประกาศการยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๖) มาตรา ๑๕ อธิปไตยกรรมสุทธการมีอำนาจตีความในพิกัตอัตราสุทธการท้ายพระราชกำหนดนี้โดยวิธีออกประกาศแจ้งพิกัตอัตราสุทธการ การตีความตามวรรคหนึ่ง มิให้มีผลย้อนหลัง การตีความให้ถือตามหลักเกณฑ์การตีความพิกัตอัตราสุทธการในภาค ๑ ท้ายพระราชกำหนดนี้ ประกอบคำอธิบายพิกัตสุทธการระบบฮาร์โมนิซของคณะมนตรีความร่วมมือทางสุทธการที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งคณะมนตรีความร่วมมือทางสุทธการ ซึ่งทำเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๓ และประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัตอัตราสุทธการ พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๖๒ ก หน้า ๓-๔ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในปัจจุบันการตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการกำหนดอัตราสุทธการมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราสุทธการ ให้รัฐบาลสามารถยกเว้น ลดหรือเพิ่มอากรจากอัตรากำหนดไว้ในพิกัตอัตราสุทธการ หรือประกาศเรียกเก็บอากรตามอัตรากำหนดไว้ในพิกัตอัตราสุทธการเพื่อรองรับพันธกรณีต่างๆ ที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก หรือที่ประเทศไทยจะร่วมลงนาม หรือเข้าเป็นสมาชิกในอนาคต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกำหนดพิกัตอัตราสุทธการ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศยกเว้น ลดหรือเพิ่มอากรจากอัตรากำหนดไว้ในพิกัตอัตราสุทธการ หรือประกาศเรียกเก็บอากรตามอัตรากำหนดไว้ในพิกัตอัตราสุทธการ สำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศ

ที่ร่วมลงนามหรือลักษณะตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว ทั้งนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

การประกาศ การยกเลิกหรือการเปลี่ยนแปลงประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๒๕ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่อุตสาหกรรมเหล็กมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ เป็นอันมาก จึงจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองและส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมเหล็กเพื่อประโยชน์ต่อการลงทุนซึ่งจะเป็นผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมั่นคงขึ้น จึงสมควรปรับปรุงโครงสร้างพิกัดอัตราศุลกากรเหล็กและผลิตภัณฑ์ให้เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหาของระบบเศรษฐกิจโดยเร็ว และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในการที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

๑) มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในช่องประเภทและช่องรายการของประเภท ๒๖.๐๑ ประเภท ๒๖.๐๒ ประเภท ๗๒.๐๑ ประเภท ๗๒.๐๓ ประเภท ๗๒.๐๔ ประเภท ๗๒.๐๖ ประเภท ๗๒.๐๗ ประเภท ๗๒.๐๘ ประเภท ๗๒.๐๙ ประเภท ๗๒.๑๐ ประเภท ๗๒.๑๑ ประเภท ๗๒.๑๑ ประเภท ๗๒.๑๒ ประเภท ๗๒.๑๓ ประเภท ๗๒.๑๔ ประเภท ๗๒.๑๕ ประเภท ๗๒.๑๖ ประเภท ๗๒.๑๘ ประเภท ๗๒.๑๙ ประเภท ๗๒.๒๐ ประเภท ๗๒.๒๑ ประเภท ๗๒.๒๒ ประเภท ๗๒.๒๔ ประเภท ๗๒.๒๕ ประเภท ๗๒.๒๖ ประเภท ๗๒.๒๗ ประเภท ๗๒.๒๘ ประเภท ๗๓.๐๓ ประเภท ๗๓.๐๔ ประเภท ๗๓.๐๕ ประเภท ๗๓.๐๖ ประเภท ๗๓.๐๙ และช่องประเภทย่อย ช่องรายการและช่องอัตราอากรของประเภทย่อยของ ประเภทดังกล่าวในภาค ๒ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้แทน

๒) มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในช่องประเภทย่อย ช่องรายการและช่องอัตราอากรของ ประเภทย่อย ๗๓๐๑.๑๐ ประเภทย่อย ๗๓๑๔.๕๐ ประเภทย่อย ๗๓๑๕.๒๐ ประเภทย่อย ๗๓๑๕.๘๑ ประเภทย่อย ๗๓๑๕.๘๒ ประเภทย่อย ๗๓๑๕.๘๕ ประเภทย่อย ๗๓๑๕.๙๐ ในภาค ๒ แห่งพระราช กำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้แทน

๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๖๐ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่คนพิการเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เนื่องจากสภาพของความพิการเป็น อุปสรรคในการดำรงชีวิต ในการประกอบอาชีพ และในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ดังนั้นเพื่อให้ คนพิการได้มีโอกาสดำรงชีวิตในสังคมให้ทัดเทียมคนปกติ มีโอกาสประกอบอาชีพหรือมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของสังคมได้ดียิ่งขึ้น จึงสมควรส่งเสริมให้คนพิการได้รับฟื้นฟูสมรรถภาพให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่นำมาสำหรับคนพิการใช้โดยเฉพาะหรือใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดด้วยความเห็นชอบของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในช่องรายการของประเภท ๑๖ ในภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากร แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๗๘ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาระบบฮาร์โมนไนซ์ (International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System) ซึ่งคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรตามอนุสัญญาดังกล่าว ได้กำหนดให้แก้ไขในการจำแนกประเภทสินค้าอยู่เสมอ เพื่อความสอดคล้องและความสะดวกในการค้าระหว่างประเทศ ทำให้จำเป็นต้องแก้ไขพิกัดอัตราศุลกากรให้รวดเร็วและสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศดังกล่าว จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศแก้ไขพิกัดอัตราศุลกากรได้ แต่ทั้งนี้จะต้องมีอัตราเท่ากับหรือไม่สูงกว่าอัตราเดิม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔ ทวิ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐

“มาตรา ๑๔ ทวิ เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามอนุสัญญาระบบฮาร์โมนไนซ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศยกเลิก เพิ่ม หรือแก้ไขเพิ่มเติมความในภาค ๑ หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร และภาค ๒ พิกัดอัตราอากรขาเข้าท้ายพระราชกำหนดนี้ได้ โดยในการนี้ให้มีอำนาจประกาศยกเลิก เพิ่ม หรือแก้ไขเพิ่มเติมอัตราอากรในช่องอัตราอากรขาเข้าให้เท่ากับหรือไม่สูงกว่าอัตราเดิมตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ขณะที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นได้ด้วย

ประกาศตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๕ ก หน้า ๑๘-๑๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก ซึ่งต้องนำความในมาตรา ๗ ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ๑๙๙๔ มาถือปฏิบัติ และโดยที่ความตกลงดังกล่าวได้กำหนดให้ใช้ราคาศุลกากรเป็นเกณฑ์ในการประเมินเงินอากรสำหรับของนำเข้าแห่งพระราชกำหนดซึ่งแตกต่างจากมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่กำหนดให้อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจประกาศราคาในท้องตลาดเป็นรายเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรสำหรับของนำเข้าได้ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗ ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ๑๙๙๔ จึงยกเลิกการกำหนดให้ใช้ราคาในท้องตลาดเป็นรายเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรสำหรับของนำเข้าโดยให้ใช้ราคาศุลกากรแทน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

๑) มาตรา ๒* พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

๒) มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตรากรมศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ของที่ต้องเสียอากรตามราคาดังนั้น อธิบดีกรมศุลกากรจะประกาศเป็นครั้งคราวก็ได้ว่าราคาศุลกากรสำหรับของประเภทหนึ่งประเภทใด กำหนดเป็นเงินเท่าใด ให้ถือว่าราคานี้เป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรในประเภทของที่ประกาศนั้นนับแต่วันประกาศเป็นต้นไปจนกว่าจะมีประกาศยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง

การประกาศการยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศในวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๐๘ ก หน้า ๘-๙ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นต้น แต่ทว่าพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้กำหนดยกเว้นอากรให้กับของที่นำเข้ามาหรือส่งออกเพื่อแจกให้เปล่าเป็นการสาธารณกุศลแก่ประชาชนโดยผ่านส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือของที่นำเข้ามาเพื่อบริจาคเป็นสาธารณประโยชน์แก่ส่วนราชการดังกล่าวเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ หรือที่จะได้จัดตั้งขึ้นต่อไปในอนาคตได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อกำหนดเพิ่มให้ของที่นำเข้ามาหรือส่งออกเพื่อบริจาคเป็นการสาธารณกุศลแก่ประชาชนโดยผ่านหน่วยงานของรัฐ หรือของที่นำเข้ามาเพื่อให้แก่หน่วยงานของรัฐเป็นของที่ได้รับยกเว้นอากรเพิ่มขึ้นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในช่องรายการของประเภท ๑๑ ในภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากรแห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐

(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๖๗ ก หน้า ๑๒-๑๓ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้กำหนดให้ของที่นำเข้าโดยทางไปรษณีย์ ซึ่งแต่ละหีบห่อมีราคาไม่เกินห้าร้อยบาท เป็นของที่ได้รับยกเว้นอากร แต่เนื่องจากปัจจุบันเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ทำให้มูลค่าของนำเข้างดงกล่าวไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีอากรสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มมูลค่าของของที่นำเข้าโดยทางไปรษณีย์ที่ได้รับยกเว้นอากรให้สูงขึ้น นอกจากนั้นของที่นำเข้าทางสนามบินศุลกากรซึ่งมีลักษณะเป็นการนำของเข้าโดยเร่งด่วนและมีการดำเนินการใน

ลักษณะเดียวกันกับการนำของเข้าโดยทางไปรษณีย์ ยังมีได้กำหนดให้เป็นของที่ได้รับยกเว้นอากรสมควรกำหนดให้ของที่นำเข้าทางสนามบินศุลกากร เป็นของที่ได้รับยกเว้นอากรเช่นเดียวกับของที่นำเข้าโดยทางไปรษณีย์เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้นำของเข้าทั้งสองกรณี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในช่องรายการของประเภท ๑๒ ในภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากรแห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

นายพีรเดช คงเดชา/จัดทำ

นางสาวปิยนุช สว่างแจ้ง /ตรวจสอบ

๕. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษที่ ๕ ก หน้า ๑-๓ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประเทศไทยได้ลงนามในพิธีสารว่าด้วยการนำพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมไนซ์อาเซียนมาใช้ ทำให้ต้องแก้ไขพิกัดอัตราศุลกากรให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามพิธีสารดังกล่าว จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศแก้ไขเพิ่มเติมความในภาค ๑ หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร และภาค ๒ อัตราอากรขาเข้า เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศได้ด้วย การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้สามารถจำแนกประเภทสินค้าได้สอดคล้องกับระบบการจำแนกประเภทสินค้าของอาเซียนซึ่งมีความสำคัญในการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ต่อการลงทุนในอาเซียนและส่งเสริมสนับสนุนการเปิดการค้าเสรีอันจะเป็นผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมั่นคงขึ้น และโดยที่เรื่องนี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ ทวิ แห่งพระราชกำหนดพิทักษ์อัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิทักษ์อัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามอนุสัญญาระบบฮาร์โมนไนซ์ หรือเพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ

นางสาวสุนีย์ ชีรวิรุฬห์ /จัดทำ

นางจารุวรรณ ดวงวิชัย /ตรวจสอบ